

Izhaja vsak dan zjutraj razven
v ponedeljkih in dnevih po
praznikih. Posamezna številka
Din 1.-, lanskoletne 2.-; me-
sečna naročnina Din 20.-, za tu-
jino 30.-. Uredništvo v Ljub-
ljani, Gregorčičeva 23. Telefon
urednišva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo.
Oglaš po tarifi in dogovoru.

Uprava
Ljubljana, Gradišče 10, tel. 30-63.
Podružnica v Mariboru, Alek-
sandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. šek. rač.: Ljubljana 15.621

Št. 281

Ljubljana, nedelja, dne 29. novembra 1931

Leto II.

Muklevič,

novi nadzornik ruske rdeče armade in vojnega
brodovja. Doslej je bil Muklevič član vrhovnega
vojnege sveta.

Volitve senatorjev 3. januarja

Beograd, 28. novembra. AA. Nj. Vel. kralj je
podpisal ukaz o volitvah senatorjev za šestletno
skupščinsko dobo po čl. 50., 51. in 52. ustave. Vo-
litve se bodo vršile v vsej kraljevini v nedeljo
dne 3. januarja 1932 po predpisih zakona o se-
natorskih volitvah.

Senat, izvoljen dne 3. januarja 1932, bo sklican
na izredno zasedanje dne 11. januarja 1932.

Francoski finančni minister v Angliji

London, 28. novembra. AA. Davi je prispel
semkaj francoski finančni minister Flandin.
Udeležil se bo lova kot gost svojega prijatelja
sira Gomerja Berryja. Pričakujejo, da bo Flan-
din izkoristil to priliko in razpravljal z angle-
škimi ministri o raznih carinskih in drugih
gospodarskih vprašanjih.

Francosko ministrstvo za trgovino je snoči
objavilo komunikacije o posledicah omejitvenih od-
redb angleške vlade za francoski izvoz. Po tem
komunikaciji se bo francoska vlada pogajala z
angleško glede sklenitve sporazuma, ki naj
ščiti interese obeh držav.

Pariz, 28. novembra. AA. Trgovinsko mini-
strstvo je izdalo sporočilo, da bo francoska vla-
da zaradi novih angleških carin, ki zadevajo
tudi francoski izvoz, začela z Anglijo takojšnja
pogajanja, da doseže kompromisno formulo, ki
bi zaščitila interese obeh držav.

Nov guverner romunske narodne banke

Bukarešta, 28. novembra. AA. Za guvernerja
romunske narodne banke je bil imenovan g.
Angelesco. Finančni minister je o tem imeno-
vanju predložil vladi poročilo. V tem poročilu
pravi, da je Angelesco bil nedavno tega podal
ostavko na položaj guvernerja, ker je smatral,
da je sklep apelacijskega sodišča omajal nje-
govo avtoriteto.

Zaključna seja indijske konference

London, 28. novembra. AA. Davi se je pri-
čela v saintjameski palači končna plenarna
sea indijske konference. Trajala bo do torka.
Nekateri delegati so že odpotovali v Indijo, dru-
gi pa so se polnoštevilno udeležili te seje. V to-
rek bo ministrski predsednik poročal o vladni
politiki. Debate, ki se bo najbrž raztezala na
vse dosedanje delo konference, se bo udeležilo
blizu 40 delegatov.

Barmska konferenca

London, 28. novembra. AA. Včeraj so otvo-
rili v kraljevski dvorani lordske zbornice barsko
konferenco. Razpravljala bo o ustavi Bar-
me in o njenih odnosih z Indijo. Konferenco
je otvoril waleški princ. Dvorana je nudila sli-
kovit pogled. Delegati so nosili bogate narodne
noše. Za predsednika konference je bil izvo-
ljen lord Peel.

Grandijev odhod iz Amerike

Newyork, 28. novembra. AA. Italijanski zua-
nanji minister Grandi se je vkrcal za povratek
v Italijo.

Odlikovanje poljskih novinarjev

Varšava, 28. novembra. AA. Pat poroča: Vče-
raj je jugoslovanski poslanik v Varšavi predal
na jugoslovanskem poslanstvu poljskim novi-
narjem odlikovanja, ki jih jim je podelil Nj.
Vel. kralj. Pri predaji odlikovanj je imel jugo-
slovanski poslanik Lazarevič govor, v katerem
je naglasil dela, ki so jih odlikovani novinarji
storili na polju poljsko-jugoslovanskega zbliz-
anja. Poslaniku g. Lazareviču se je v imenu
poljskih novinarjev zahvalil g. Krzivozovski,
ki je v svojem govoru poudaril bratski značaj
zblizanja med poljskim in jugoslovanskim na-
rodom.

Novi poslovnik narodne skupščine

Najvažnejša določila — Konstituiranje in poslovanje skupščine — Kdaj je zakon-
ski predlog sprejet

Beograd, 29. novembra. Nj. Vel. kralj je pro-
glasil zakon o poslovniku Narodne skupščine.
Iz poslovnika navajamo nekatere najvažnejše
določbe.

Poslanci se morajo zbrati v kraju, kjer bo
imela skupščina svoje seje, dan pred sklicanjem
skupščine. Pri sestanku se vrši ob 9. dopoldne
dne, na katerega je skupščina sklicana. Pred-
seduje najstarejši poslanec, tajniško dolžnost pa
vrše 4 mlajši poslanci.

Na drugi seji se izvoli verifikacijski odbor,
ki šteje 21 članov, ki se izvolijo z vzklikom,
če je predložena samo ena lista, drugače s taj-
nim glasovanjem. V 7 dneh mora verifikacijski
odbor končati svoje delo. V 3 dneh mora biti
poročilo natisnjeno in razdeljeno poslancem.
Nato se po 24 urah skliče seja skupščine, v ka-
teri se začne debata o poročilih. Debata o po-
ročilu verifikacijskega odbora sme trajati naj-
več 5 dni. Če se uniči mandat poslanca, po-
stane poslanec njegov namestnik, če je razve-
ljavljen mandat vsled pomanjkanja osebnih po-
gojev, sicer se pokliče za poslanca tisti kandi-
dat, ki je dobil največ glasov.

Po verifikaciji mandatov prisežejo vsi po-
slanci, da bodo zvesti kralju, čuvali edinstvo
naroda, neodvisnost države, celoto državne

oblasti in ustavo ter imeli pred očmi blaginjo
naroda. Poslanec, ki ne priseže, ne more vršiti
poslanske dolžnosti. Prisega s pridržkom ni
dovoljena.

Člen 12 določa postopanje za slučaj, da iz-
gubi poslanec mandat, ker ne pripada več sku-
pini, kateri pripada nosilec državne liste.

Drugi del člena 12 govori o poslanski inkom-
patibilnosti. Poslanci ne morejo biti člani uprav-
nega odbora monopola, Narodne banke, Hi-
potekarne banke in delniških družb in podje-
tij, ki imajo rudniške pravice ali pa kakšne
ugodnosti in pogodbe v državnih gozdovih ali
izjemne ugodnosti po posebnih zakonih.

Drugo poglavje poslovnika razpravlja o dolž-
nostih predsedstva Narodne skupščine.

Nato določa poslovnik, kdaj in kako dolgo
ima kdo pravico govoriti ter določbe o sestavi
dnevnega reda in glede interpelacij. Seje Na-
rodne skupščine so javne, morejo pa biti tudi
tajne.

Ko je izvoljeno predsedstvo Narodne skup-
ščine, sporoči predsednik ministrskega sveta,
kdaj bo kralj otvoril zasedanje Narodne skup-
ščine, ali osebno s prestolno besedo, ali po
ministrskem svetu ali z ukazom. Pri otvoritvi
s prestolno besedo zasedata senat in skupščina

hkrati. Nato razpravlja poslovnik o sejah skup-
ščine ter odborov. Izvolijo se ti odbori: veri-
fikacijski odbor, administrativni, imunitetni, od-
bor za prošnje in pritožbe ter finančni. Vsi od-
bori se volijo po listah, s proporcem in tajnim
glasovanjem.

Finančni odbor ima 31 članov, vsi drugi 21.

V načelni debati sme govoriti poslanec naj-
več poldruge uro, če govori v imenu skupine,
sicer največ eno uro.

Pod skupino se razume organiziran in pred-
sedstvu prijavljen klub. Na predlog 30 poslan-
cev se sme skleniti zaključek debate.

O zasebnem življenju katerekoli osebe se ne
sme razpravljati.

Poslovnik govori dalje o predložitvi zakon-
skih predlogov in resolucij ter o nujnih pred-
logih.

Ko je skupščina sprejela zakonski predlog, ga
pošlje senatu. Če ga ta sprejme nespremenje-
nega, se smatra predlog za sprejet. Če sklene
senat spremembe in sprejme nato skupščina
predlog s temi spremembami, se enako smatra
predlog za sprejet. Če pa ni med skupščino
in senatom soglasja, bodisi v celoti, bodisi v
poedinostih, potem se smatra predlog za odbit
in se v istem zasedanju ne more ponoviti.

Nova zaostritev položaja na Daljnem vzhodu

Srditi boji pri Činčovu in Tien-Tsinu — Silno vznemirjenje v Ameriki — Ugodnejše
zadnje vesti iz Pariza

Pariz, 28. novembra. n. Japonska dele-
gacija je obvestila člane Sveta Društva na-
rodov, da se od srede dalje vršijo med ja-
panskimi in kitajskimi četami srditi boji.
osobito na fronti okoli Tien Tsina. Japon-
sko poveljništvo je zahtevalo nujne pomoči,
ker je položaj njihovih čet v tem odseku
precej kritičen. Japonska vlada je vsled
teh vesti zelo vznemirjena.

Tokio, 28. novembra. n. Danes se odkrito
priznava, da vojska generala Honjo napre-
duje v brzih pohodih proti Činčovu. Dospe-
la je že do Takušana, ki leži severno od
Činčova 70 km. Tu je prišlo do manjših
spopadov s Kitajci. Japonski letalci bom-
bardirajo Činčov. Istočasno se javlja, da je
minister za zunanje zadeve Šidehara zelo
prijazno sprejel na znanje Briandov posre-
dovni predlog, na podlagi katerega bi Ki-
tajska dobrovoljno zapustila Činčov in bi se
med tem mestom in Sangajvanom potegnila
nevtralna cona. General Honjo je dobil od
svoje vlade ukaz, da ustavi prodiranje Ja-
poncev, vendar izgleda, da se ne meni za
to povelje.

Pariz, 28. novembra. n. Dopisnik »Hava-
sa« javlja, da se je danes zjutraj ob 7. za-
čel v Tien Tsinu nov boj med Japonci in
Kitajci. Kitajci so prvi otvorili iz brzostre-
nih pušk in poljskih topov ogenj na Ja-
ponce. Japonci so na napad odgovorili tudi
s poljske artilerije.

Washington, 28. novembra. n. Vestl o
prodiranju Japoncev proti Činčovu so iz-
zvale tukaj veliko vznemirjenje. Državni
tajnik Stimson je podal novinarjem izjavo,
da ne razume japonske politike, tembolj,
ker je japonski minister za zunanje zadeve
popolnoma določno izjavil ameriškeemu po-
slaniku, da Japonska ne bo podvzela nika-
ke vojne akcije proti Činčovu. Pričakovati
je radi tega, da bo ameriška vlada, čim
Japonska zasede Činčov, s pozivom na wa-
shingtonski pakt 9 velesil vložila protest
pri japonski vladi.

Mukden, 28. novembra. n. Dopisnik agen-
cije Havas sporoča, da je v boju vzhodno
od Takušana med Japonsko brigado in
močnimi kitajskimi oddelki sodeloval tu-
di en japonski oklopni vlak. Ta vest je
radi tega velike važnosti, ker spada progla-
ba pri Takušanu vzhodno-kitajski železnici,
torej pod rusko interesno sfero. Isti dopis-
nik javlja, da je od včeraj zjutraj odšlo iz
Mukdena proti Pekingju več japonskih voj-
nih transportnih vlakov. Pred vsakim od teh
vlakov vozi en oklopni vlak.

London, 28. novembra. Po časopisnih
vesteh iz Tokia so se japonske čete, v
skladu z izjavo japonske vlade, pričele
umikati v železniško področje. Upajo, da
se bodo japonske čete v nekaj dneh popol-
noma umaknile v to ozemlje.

Pariz, 28. novembra. AA. Razgovori gle-
de redakcije zadovoljive formule za ja-
panske in za kitajske delegate se nadalju-
jejo. Formula ima namen, preprečiti v ča-
su, ko bo posebna komisija DN proučevala
položaj v Mandžuriji, vse sovražnosti. Raz-
govori so se včeraj nekoliko zakasnili, ker
so kitajski delegati čakali na vesti o pro-
diranju Japoncev proti Činčovu.

Medtem pa so inozemski vojaški atašeji
DN obvestili, da Kitajci ne zbirajo čet v
okolici Činčova. Če je vest iz Tokia, da se
japonske čete umikajo v železniško pod-
ročje, resnična, bo to prav gotovo zelo
olajšalo položaj v Mandžuriji in sporazum
v Parizu.

Pariz, 28. novembra. AA. Zastopniki
kitajske in japonske vlade so snoči izročili
Svetu DN odgovore svojih vlad glede po-
ložaja, ki je nastal zadnje dni.

Japonska vlada pravi v tem odgovoru,
da je pripravljena sprejeti resolucijo Sve-
ta DN pod pogojem, da japonske čete ne
bodo več izpostavljene napadom od kitaj-
skih čet in od kitajskih razbojnikov. Ki-
tajska vlada priznava Svetu DN dobro vo-
ljo. Po sprejemu teh odgovorov je Svet DN
ponovno apeliral na kitajski in japonske
zastopnike, naj bi njuni vladi sprejeli
predlog o nevtralni zoni v Činčovu. To
nevtralno zono naj bi zasedle nevtralne
čete.

Tokio, 28. novembra. AA. Japonska vla-
da je dala japonskim četam v Činčovu po-
velje, naj ustavijo prodiranje. Japonske
čete se bodo umaknile na vzhodno obal
reke Liao. Japonski general Honjo bo
zbral japonske čete, ki so sedaj na zapadu
od Mukdena, v železniški zoni.

Zunanja politika madjarske vlade

Oster nastop opozicije proti italijanski orijentaciji

Budimpešta, 28. novembra. AA. Na vče-
rajšnji seji parlamenta je govoril o zuna-
nji politiki madjarske vlade socijalno-de-
mokrati poslanec Bühler. Govornik je
napadel italijansko orijentacijo te politike.
Nato je opozoril zbornico na govor češko-
slovaškega zunanjega ministra Beneša, ki
je v praškem parlamentu govoril o Mad-
jarski prijateljsko. Poslanec Bühler je pri-
poročal razpravo o carinski uniji med Av-
strijo, Češkoslovaško in Madjarsko. Ta
unija bi prinesla Madjarski velike koristi.

Socijalno-demokratskemu poslancu je
odgovoril vladni poslanec Lakatos. Trdil
je, da je Madjarska pripravljena približati
se sosednim državam. Če tega zblizanja
še ni, pa je treba iskati vzroke drugod.
Prijaznim in vabečim osebam na račun

Pariz, 28. novembra. AA. Predsednik
sveta Društva narodov Briand je sprejel
japonskega poslanika Jošizavo, ki mu je
izročil odgovor japonske vlade na njegovo
zadnjo brzojavko. V tem odgovoru japo-
nska vlada potrjuje, da je prejela Briandov
brzjav. Nato opozarja japonska vlada Svet
Društva narodov na nevarnosti, kateri so
izpostavljene japonske čete v pokrajini
Šinšova, kjer so zbrane močne redne čete
Kitajske. Po mnenju japonske vlade naj
bi te kitajske čete kršile red in mir v
Mandžuriji. Vrh tega se nameravajo ki-
tajske oblasti poslužiti večjih razbojniških
tlop in vojakov v civilu. Japonska vlada
izjavlja, da njene čete ne bodo povzročile
sovražnosti in da ostanejo v Mandžuriji le
iz policijskih ozirov in radi lastne obram-
be. Japonska vlada soglaša z Briandovo
željo, da prepreči vsak spopad med kitaj-
skimi in japonskimi četami v pokrajini
Šinšova. Japonska vlada nadalje izjavlja,
da v načelu soglaša s tem, da njene čete
ne bodo vdrle v izpraznjeno cono. Vzhod-
no od Sangajkvana, če bodo kitajske čete
to ozemlje izpraznile in če ne bodo japo-
nske postojanke resno ogrožene. Japonska
vlada je pripravljena dogovoriti se o teh
podrobnostih s tamošnjimi kitajskimi
oblastmi.

Pariz, 28. novembra. AA. Svet Društva
narodov je odložil svojo sklepno javno se-
jo na začetek prihodnjega tedna.

Danes se je vnovič sestel odbor za so-
stavo resolucije o komisiji, ki bo odplosla-
na v Mandžurijo. Odbor se je o tem po-
svetoval s kitajskim delegatom. Svet DN
pričakuje odgovor Nankinga in Tokija na
besedilo o tej resoluciji.

Pretep na kongresu za razorožitev

Pariz, 28. novembra. AA. Na mednarodnem
kongresu za proučitev razorožitvenih vprašanj
je bila včerajšnja razprava precej viharna.
Niti en govornik ni mogel končati svojega go-
vora. Redarstvo je moralo vdreti v dvorano in
intervenirati. Med posameznimi skupinami so
se odigrali večji in manjši spopadi.

Priznanje g.bana

»Jugoslovane« je dovršil svojo misijo in zato z današnjim dnevom preneha. Da uredi nekatera vprašanja, ki so zvezana z likvidacijo lista, je obiskal naš urednik g. bana dr. Drago Marušić ter ga pri tej prilici naprosil za izjavo o delu »Jugoslovana« Gosp. ban dr. Drago Marušić se je tej prošnji najljubeznejše odzval in pooblaštil našega urednika, da objavi v zadnji številki »Jugoslovana« to njegovo izjavo:

»Da propagira jugoslovansko misel, kot osnovno misel državne politike, ki jo je inauguriral zgodovinski 6. januar, je bil najodličnejši cilj in namen, ki je privedel do ustanovitve »Jugoslovana«.

Kakor je »Jugoslovane« v svojem prvem uvodniku poudaril, pa je bil njegov nadaljni namen, da zbira Jugoslovane v novi dobi, ki je nastala s 6. januarjem, h konstruktivnemu delu in brez ozira na to, kateri bivši stranki so pripadali. »Na ta način naj bi se ustvarila prehodna doba, v kateri se bo uveljavila tudi parlamentarnost in vseh panogah državnega življenja, s čimer se dal državnemu življenju nove moči in ga vodil na nova uspešna pota, kjerkoli bo sposoben za to, s katerimi besedami je »Jugoslovane« zaključil svoj prvi uvodnik.

»Jugoslovane« je tej svoji nalogi v odlični meri zadostil in v tem oziru izrekam »Jugoslovanu« in njegovim urednikom ter sotrudnikom svoje polno priznanje.

Na volitvah 8. novembra 1931 je jugoslovanska misel, kakor jo je inauguriral 6. januar, zmagala in s temi volitvami je tudi bila ustvarjena ona grupacija, ki more uveljaviti parlamentarnost in vseh panogah državnega življenja, s čimer se tudi zaključuje ona prehodna doba, ki se je začela s 6. januarjem in zaključila z 8. novembrom.

S tem pa je tudi dan razlog, da preneha »Jugoslovane«, ker njegov namen je bil dosežen.

Ko to ugotavljam, pa izrekam obenem svojo zahvalo in priznanje vsem, ki so s sodelovanjem pri »Jugoslovanu« delali za zmago jugoslovanske misli, ter jih pozivam, da s svojim delom nadaljujejo.

Vsi na delo za slavo in veličino naroda in države, za gospodarski in kulturni napredek Jugoslavije!

Konferenca gospodarskih zbornic v Ljubljani

Na pobudo ljubljanske Zbornice za TOI se je vršila včeraj v Ljubljani konferenca vseh skupnih zbornic Jugoslavije. Konferenco je otvoril predsednik ljubljanske zbornice Ivan Jelačin ml. in o črtal razvoj in pomen organizacije gospodarskih zbornic v Ljubljani. Opisal je 80-letno zaslužno delo zbornice ter važnost skupnih zbornic. Po njegovem govoru so poročali zastopniki posameznih zbornic ter razkrili, s kakšnimi sredstvi se vrši propaganda za ločene zbornice. V imenu zagrebške zbornice je izjavil tajnik dr. Lunacek, da smatra zagrebška Zbornica vprašanje skupnih zbornic že kot definitivno rešeno. Na podlagi referatov se je nato izdelala spomenica o končni ureditvi zbornic. Vsa konferenca se je vršila v popolnem soglasju vseh udeležencev.

Zaščitne carine na poljske pridelke v Angliji

London, 28. novembra. AA. Vlada bo prihodnji teden predložila spodnji zakonik zakoni o uvoznih carinah na luksuzne poljedelske pridelke in zelenjavo. Carine bodo uvedene na tele pridelke: črnišnje, rdeče grozdje, kosmulje, češnje, jagode; carina bo nadalje uvedena na svežo zelenjavo, kakor na beluš, zeleni fižol, cvetačo, korenje, salato, kumare, gobice, zeleni grah, nov krompir, ločilo in na rep, potem na cvetlice, rožne grme itd.

Carina bo povišana kakor pri industrijskih izdelkih do 100% po vrednosti blaga. Te carinske poviške bo ujavalo poljedelsko ministrstvo s posebnimi odloki. Nove carine bodo v veljavi 12 mesecev.

London, 28. novembra. AA. Po podatkih trgovskega ministrstva so uvozniki časa pred uveljavljenjem uvoznih carin prav pridno izkoristili. V prvih 10 dneh novembra so uvozili več živil kakor ves prejšnji mesec. Od oktobra do 10. novembra se je uvoz napram isti dobi lanskega leta podvojil.

Katastrofalno padanje cen na Madjarskem

Budimpešta, 28. novembra. n. Radi padca angleškega funta in težkih deviznih odredb naglo padajo cene vseh kmetijskih produktov. V Kis-Körös, ki je največje tržišče za izvoz svinj in perutnine, so cene tako padle, da stanejo debele svinje kg 65 do 70 h, par kokoši 70 h do 1 pengőja. Posebno so padle cene v županiji Vas, kjer prodajajo v maloprodaji govedino po 40 d 50 h, teletino po 70 do 80 h. Konje, ki se tukaj prodajajo posebno za izvoz, kmetje sedaj sami koljejo in se hranijo z njihovim mesom svinje.

Finančna politika Francije

Minister Flandin o pomenu francoskih posojil inozemstvu

Pariz, 28. novembra. AA. Na včerajšnji seji parlamenta je socialistični poslanec Vincennes posegel v razpravo o zakonskem načrtu za javna dela in kritiziral vlado, ker je dovolila tujim bankam in vladam velike kredite.

Finančni minister Flandin je odgovoril, da so bili ti krediti dovoljeni s sklepi ministrskega sveta. Nato je Flandin govoril o organizaciji francoskih bank, ki so lahko premagale vse težkoče zadnjih let le s so-glasnim delom francoskih bančnikov, politike francoske vlade in francoske narodne banke. Vlada je izdala več zdravih denarnih zakonov. Francija je tako šla mimo katastrofe, ki je besnela v Združenih državah, v Angliji in v Nemčiji. Nato je Flandin govoril o finančnih operacijah v korist srednje-evropskih držav, ki so ohranile svoje valute, čeprav je v Angliji in v Nemčiji izbruhnila huda finančna kriza. Flandin je nato demantiral, da bi bili v madjarskem parlamentu o priliki razprave o francoskih posojilih madjarski poslanci žalili Francijo. Flandin je naposled energično zavrnil trditve socialističnega poslanca, da je francoska državna blagajna objavila lažnivo bilanco.

Lyon, 28. novembra. AA. Herriot, predsednik radikalne stranke je priobčil v tujkajšnjem listu »Democrate« članek, ki mu

je dal naslov »Solidarnost z medsebojno podporo«. Pisec ugotavlja, da so v zmoti oni, ki smatrajo, da je Francija v privilegiranem položaju. Nato pojasnjuje nevarnost politike sosednega naroda. Ta teza je sama na sebi izvrstna, njene posledice pa so v tem, da nudijo Nemčiji orožje za njeno moč in za njeno gospodarsko silo. Dejstvo je, da pobija in da prekaša Nemčija sedaj Združene države, Anglije in Francijo z izvozom svojih tvorniških proizvodov.

Po drugi strani pa potrebuje francoska industrija in trgovina sama velike kredite in podpore.

Nismo, tako nadaljuje Herriot, proti podpiranju inozemskih producentov. Naša dolžnost pa je, da nudimo enako podporo tudi francoskim gospodarstvenikom. Žrtve Francije, ki pa so jih plačali mali francoski vlagatelji, so pomagale le mednarodni spekulaciji. Hooverov predlog je stal Francijo 2 milijardi frankov. Vrhu tega pa se je s tem denarjem okrepil v Nemčiji Hitlerjev pokret. Smo proti temu, da bi se okrepil nemški industrijalizem, ki izkorišča v Franciji izposojene kredite, da jih dalje posojuje Rusiji. Bolje bi pač bilo, da sami posodimo svoj denar sovjetom proti izmenjavi blaga.

Ljubljana in Št. Vid sta dobila tramvajsko zvezo

Ljubljana, 28. novembra. Ljubljana je zaznamovala v najnovejši dobi velikanski razmah. Vse se je povečalo in razširilo. Promet je ogromno narasel in človek, ki je videl predvojno Ljubljano, ne bi verjel, da je v tako kratkem času mogel tako velik razmah. Izkazala se je nujna potreba, da se razširijo naše prometne žile, da je treba zvezati mesto z najbližjo okolico. Predvsem je bilo treba gledati na to, da bi se ustreglo revnejšim slojem, da se njim omogoči čim najcenejša zveza z mestom. Maloželzniška družba v Ljubljani je začela letos uredničevati svoj načrt glede podaljšanja tramvajске proge. Najpreje je zvezala z mestom Viš ter Zgornjo Šiško. Izkazalo se je, da je tudi za Št. Vid prepotrebno, da se ga zveže z Ljubljano. Tozadevna dela so hitro napredovala in danes v soboto je sledila slavnostna otvoritev nove proge, ki spaja Št. Vid z Ljubljano.

Ob 15. uri je zavladalo v novoizgrajeni tramvajski remizi v Zg. Šiški živahno vrvenje. Zbirali so se začeli zastopniki ljubljanske občine in Zg. Šiške, kakor tudi predstavniki javnih oblasti. Poleg oficijelnih, se je zbrala tudi šolska deca iz Zg. Šiške, ki je z mladeniško navdušenostjo pozdravila prvi elno otvoritev nove proge. Župan Zg. Šiške g. Ivan Zakotnik je v kratkem moškem govoru pozdravil vse navzoče in želel iskreno, da bi nova proga prinesla vsej okolici največje blagostanje.

Predsednik Maloželzniške družbe dr. Fetič se je nato v daljšem govoru ozrl na zgodovino gradbe tramvajске proge in očrtal nje gospodarski pomen. Vsi odličnjaki so nato zasedli dva z zelenjem okrašena vozova, ki sta jih potegnili iz remize proti Št. Vidu. Mnoge hiše ob progi so bile okrašene. Pred hišami so stali slavoloki, ki so pozdravljali zgraditelje nove proge. Ljudje so postajali na cesti in prav iskreno pozdravljali oficijelne zastopnike, ki so se vozili proti Št. Vidu. Ko sta oba voza privozila do »Trate«, ki stoji na meji občine šentvidske, je slavnostno udeležence pozdravil šentvidski župan g. Valentin Babnik. Razen g. župana so bili polnoštevilno zastopani občinski odborniki, kakor tudi šolska mladina.

Po pozdravih se je formalno sprejelo, na čelu katerega je jahalo 6 stasitih konjenikov z državno zastavo. Med pokanjem možnarjev je sprejeto potaš krenil proti Št. Vidu. Na koncu proge pri »Logarju« je bila postavljena miza s svečami, kjer je sprejeto pričakovala duhovščina z dekanom g. Zabretom v asistenci 4 duhovnikov. G. dekan je opravil v slovenskem jeziku vse cerkvene obrede. Vse navzoče je globoko ganilo domače besedilo psalmov, s katerimi je g. dekan prosil Boga, da pošlje svoj blagoslov na progo.

Po blagoslovitvi se je zahvalil predsednik MZD dr. Fetič za molitve, izražajoč željo, da bi bile uveljavljene. Svoj govor je zaključil z vzklikom: Naj živi kralj Aleksander! čemur so se navzoči spontano odzvali.

Po blagoslovu je povorka krenila dalje do lepo zgrajenega Ljudskega doma, v katerega veliki dvorani se je nato vršila prijetna zakuska. Na zakusko so bili povabljeni vsi zastopniki visokih oblasti.

Vrsto prisrčnih napitnic je otvoril župan Št. Vida g. Valentin Babnik kot domaćin. Pozdravil je predvsem zastopnika osrednje vlade ministra za zgradbo g. dr. Alberta Kramerja, zastopnika bana in podbana, banskega svetnika dr. Rudolfa Marna, župana dr. Puca ter vse občinske svetlovalce ljubljanske, predsednika Maloželzniške družbe dr. Fetiča, zastopnika Trgovske zbornice g. Ivana Bahovca, župana Zg. Šiške in Šmartna pod Šmarno goro, sreskega poglavarja g. Znidaršiča, direktorja MZD inž. Zenka, zastopnike tvrdke Siemens, kakor tudi predstavnike ostalih organizacij in zastopnike raznih lokalnih društev.

Velika dvorana Ljudskega doma je bila slavnostno okrašena s smrečjem in cvetjem ter s sliko kralja Aleksandra.

Po pozdravnem govoru župana Babnika je povzel besedo g. minister Kramelj, ki je po-udaril gospodarsko-politični pomen proge in je s posebnim zadovoljstvom ugovoril harmonično sodelovanje mesta z okolico, ki sta kljub težki

gospodarski krizi premagala vse ovire in dosegla zaželjeni cilj.

Nato je v imenu Ljubljane govoril župan g. dr. Dinko Puc. V svojem šegavem govoru je omenil, da so se izkazale vse govornice glede nove proge, češ da bo ta odganjala v Selenburgovi ulici trgovcem kupce in da je v Gradišču preozka, kot pretirane. Poudaril je, da bomo še gradili tramvaje. Svoj govor je končal s tem da ni napil konkurenci in sovraštva, temveč sožitju, kakor tudi dobremu prijateljstvu med mestom in okolico.

Sreski glavar g. Znidaršič je poudarjal predvsem zasluge Maloželzniške družbe, ki se ni plašila velikih stroškov in je raztegnila tramvajsko mrežo tudi na okolico. Šentvidska proga pomeni značilen mejnik v razvoju viške in šentvidske občine.

Novoizvoljeni poslanec g. Koman je naglasil, da se bodo z zgraditvijo nove tramvajске proge pričetni odnosi med mestom in okolico še bolj poglobili. Apeliral je na predsednika MZD, da bi družba podaljšala progo do mosta preko Save, kar bi bilo velikega pomena za izletnike, ki hodijo na Šmarno goro.

Starosta Jugoslovanske gasilske zveze gosp. Turk je šegavo poudaril, da »mojo šentvidčani bolj »nobele« vozove kot Ljubljančani, ki se morajo zadovoljiti s »šajtrgami«. Svoj govor je končal z vzklikom: Le naprej, dokler je še vetra kej!

Predsednik Maloželzniške družbe dr. Fetič je poudarjal, da je bila nova proga pred vsem namenjena napredku naše domovine in da bo družba po možnosti upoštevala želje glede podaljšanja proge do Šmarne gore. Po možnosti se bo ustreglo vsem željam, vendar ni mogoče na en dan vsega opraviti. Poudaril je, da je tramvaj zgrajen radi obnove in ne narobe. Zatem je pohvalil novinarje, katerim pritiče mnogo zahvale, ker so propagirali pri obnovenju gradbo nove proge in so se izkazali za prijatelje tudi takrat, kadar so kritizirali. Govor je končal z napitico vsem novinarjem.

Razvila se je nato prijetna zabava, ki je trajala pozno v noč. Med posameznimi govori je igrala godba »Zarje«, šentvidski pevski zbor pa je z izbranimi pesmimi žel spontano odobravaje vseh navzočih.

Ves Št. Vid je bil okrašen z državnimi zastavami in vsa noč slavnostno razsvetljen. V proslavi dogodka je trajala splošno veselje do ranega jutra.

Otvoritev zagrebškega velesejma

Zagreb, 28. novembra. k. Danes ob 11. je bil tukaj na zelo svečan način otvorjen jesenski zagrebški velesejem. Otvoritvi so prisostvovali zastopnik Nj. Vel. kralja general Jaša Damjanović, zagrebški metropolit dr. Ante Bauer, podban Savske banovine dr. Hadži, mestni župan dr. Skulj, predsednika Trgovske in obrtnice zbornice dr. Vrbanić in dr. Čuvaj, bivši minister dr. Franje in še mnogo drugih odličnih predstavitev. Kmalu po 11 uri je imel predsednik Zagrebškega zbora g. ravnatelj E. her otvoritveni govor, v katerem je poudarjal važnost prireditve in naglašal, da z ozirom na številne razstvaljene predmete in živino prekaša ta prireditve vse predidoke.

Pretep med nar. socialisti in heimwehrovc

Dunaj, 28. novembra. AA. Listi poročajo iz Linza, da je na snočnem sestanku nacionalnih socialistov govornik napadel dr. Seipla in njegov legitimistični pokret. Nacionalni socialisti in Heimwehrovc so se stekli. Več oseb je bilo ranjenih.

Alfonz XIII. v Münchenu

München, 28. novembra. AA. Semkaj je prišel iz Fontainebleauja bivši španski kralj Alfonz. V Münchenu ostane 3 dni.

VREMENSKA NAPOVED.

Dunaj, 28. novembra. d. Oblačno, padavine, marsikje sneg; temperatura bo skrajna najbrž še naraščala, v dveh, treh dneh pa nastopi morabit mraz.

Intervju predsednika za TOI g. Ivana Jelačina ml.

Na Vaš poziv, gospod predsednik, so prišli pretekle dni zastopniki gospodarskih zbornic v Ljubljano in ste po donosenju prevažnega obrtnega zakona razpravljali o položaju, ki je nastal. Pri tem ste dobili vpogled v razmere vse naše države in bi bilo jako zanimljivo za našo javnost, da čuje, kakšne impresije ste pri teh konferencah kot vodilni mož dobili.

Rad se odzivam Vašemu povabilu, kajti vprašanje naših gospodarskih zbornic je fundamentalno vprašanje za celo našo gospodarstvo in največje važnosti v skrbi za gospodarsko blagostanje v državi. Ne smemo pozabiti, da so gospodarske zbornice sinteza gospodarskega resnega strokovnega dela; v komorah je cela vrsta odličnih strokovnjakov, ki so kot konstruktivni delavci v naši državi, kjer je še toliko dela za gospodarsko izgradbo potrebne, dragocen aktivum. Gospodarske komore v prečasnih krajih so ustanove, ki imajo za seboj dolgoletno tradicijo in so vse v teh časih pridobile ne samo dragoceno izkušnjo, marveč ustvarile tudi v organizaciji naše privrede tak aparat, kateri v časih gospodarske potrebe stoji v naši državi na razpolago. Ponovno se je to pokazalo pri pogajanjih za trgovinske pogodbe v Zenevi, v Parizu in pri mednarodnih konferencah. Znana stvar je, da so zadnje čase nastale ostre struje, ki so usmerjene na to, da se namesto sedanjih skupnih zbornic, ki so nekaki teritorialni gospodarski parlamenti, kratkoma razdele te zbornice in se napravi ločene zbornice za industrijo, trgovino in obrt, da nekatere grede celo dalje in se zavzemajo tudi za rudarstvo in bankarske komore. Celotno gibanje je nedogledne važnosti, kajti v svojem bistvu gre za to, da se stare ustanove, v katerih so se na skupno delo zbirali industrija, trgovina, obrt, rudarji, bančniki, razbijejo in razdele ter se ustvari nov položaj, o katerem nihče ne ve, kakšne bo rodil posledice. Hoče se skok v tmino, dočim se staro najboljše preizkušaeno ruši.

V današnjih časih velike krize in sporov socialnega značaja med delodajalcem in delojemalcem je vendar jasno, da je kapitalna taktika pogreška. ako skupno fronto gospodarjev razdrobimo in uničimo potrebno gospodarsko solidarnost. Delojemalci pa nastopajo vedno enotneje. Komore so nepogrešna sinleza posameznim strokam. Novi zakon jim daje najboljšo priliko za organizacijo. Vse to ni več vprašanje posameznega obrtnika, industrijalca ali trgovca, je to vprašanje celega našega gospodarstva, je to vprašanje največje občne važnosti v državno-političnem in nacionalno-političnem oziru. Neverjetno je vobče, da se smejo naše najboljše ustanove radi nerazpoložljivosti gotovih obrtnikov in industrijalcev boriti za svojo eksistenco, dočim jih čaka drugo, še važnejše delo. Človek v resnici ne more razumeti kratkovidnosti tistih, ki rušijo stare zgradbe, ki so preizkušene in imajo po historičnem razvoju tako sestavo, kakor jo vidimo pri vseh naših sosedih v Čehoslovski, Avstriji, Madžarski, Poljski, Italiji. Moje mnenje je, da se je temu vprašanju posvečalo doslej v naši javnosti vse preveliko pozornosti in se je to preveč smatralo kot strokovno vprašanje, ki se tiče samo industrijalcev, trgovcev in obrtnikov. V resnici pa je to vprašanje, ki se tiče vseh države in vsega našega gospodarstva.

Te ustanove imajo svoje nacionalno poslanstvo. Naj spomnim v tem pogledu samo na ljubljansko in zagrebško zbornico. So to ustanove, ki imajo skoro osemdesetletno tradicijo in ki so ne samo v gospodarskem pogledu, ampak tudi v gospodarsko-političnem in nacionalno-političnem oziru v borbi za gospodarsko emancipacijo Slovencev in Hrvatov dosegle največje zasluge. Nočem govoriti podrobneje o ljubljanski komori, glede katere je vse, kar je pri nas resnega in pametnega v politiki in v gospodarstvu, za enotnost in okrnjenost. O nekaterih novih prerokih, ki jih pred dvema letoma še ni bilo med nami in ki zlasti ne poznajo naše slovenske borbene preteklosti, nočem govoriti. Ti ljudje ne smejo pozabiti, da si morejo služiti dober in pošten kruh v naši sredi samo, ako ostane naše gospodarstvo v gotovem blagostanju. Oni žive z nami, spadajo k nam in morajo z nami skupno korakati. Ker so naši obrtniki domači element, je komora tudi za nje vedno največ storila.

Pri tej priliki bi se Vam pa rad izjavil glede zagrebške zbornice kot največje in najodličnejše. Naš Zagreb, kjer smo Slovenci v času svoje nacionalne bridkosti in dobi starega režima dobili vedno podpore, si je znal kot prevažno gospodarsko središče v pravem umevanju važnosti take ustanove ustvariti tekem 80 let tako imenitno komoro za trgovino, obrt in industrijo, da jo po njenem ustroju in njenem delu in njeni strokovni zakladnici moremo kot Jugoslavlani s ponosom prezentirati v Parizu, Londonu ali kjerkoli na svetu hočete. Ponosni smo tudi mi Slovenci in s priznanjem gledamo nanjo, pa mislimo, da bi morali Hrvatje sami in zlasti naš Zagreb vsled njene odličnosti briniti jo z nacionalnim ponosom kot svojo gospodarsko trdnjavo. Sedaj pa se ta krasna gospodarska ustanova zaradi dobre ali slabe volje ali zaradi posebnih ambicij malega števila gospodarskih interesentov kratkoma hoče porušiti in razdeliti na tri dele. Vsakemu mora biti jasno, da tripartita komora v Zagrebu nikdar ne bi mogla tako uspevati in tako služiti skupnim državno in gospodarsko-političnim zahtevam, kakor tudi ne potrebam hrvatske in slovenske privrede, kakor stara preizkušena veličastvena skupna zagrebška zbornica.

Govorimo o tem, ker gre in za naše interese. Neokrnjena zagrebška komora je take gospodarske važnosti, da se njena usoda tiče vitalno in nas drugih v Sloveniji in celi državi. Da vendar zmaga pamet!

Prelet južnega Atlantika

Pariz, 28. novembra. AA. Avstralski letalec Hinkler je preletel južni Atlantski ocean z lahkim letalom. V četrtek je odletel iz Port Natala v Braziliji in pristal v Saint Louisu na Senegalskem v petek ob 2. popoldne. To je prvi polet z lahkim letalom preko Atlantskega oceana.

Direktor ing. Turk Jakob.

Stiske velekapitala v sedanji gospodarski krizi

V zavirljivem položaju je bil še do nedavna mednarodni velekapital, saj je bil tako močan, da se je pred njim globoko klanjal ves gospodarski svet. Pa je bil tudi zares vsega občudovanja vreden njegov polet že pred svetovno vojno ter še zlasti med vojno in v povojni dobi. V njegovem obsegu je bilo in je še vedno vesoljno gospodarstvo. Še posebno pa je obrnjena njegova pozornost tehniškemu napredku. Priredel je tehniko v razmeroma kratki dobi časa do tako orjaškega razvoja, da je le-ta pri svojem sijajnem razmahu dosegla naravnost omotične višine, kakršnih ni nikdar in nikoli pričakoval niti v svojih slutnjah najvernejši zagovornik tehnike in kapitala. V zarji velekapitala se je bila razvnela podjetnost v taki meri, da so najmodernejša tehniška velepodjetja rastle kakor gobe iz tal. Kar pa je bilo zastarelo v tehniškem gospodarstvu, so pod okriljem velekapitala obnovili, racionalizirali s tako naglico in silo ter s takim zanosom, da je svet ostrmel in se zadržal neznansko tehniškemu napredku.

Toda glej, komaj ustanovljena in otvorena ali tudi samo prenovljena in racionalizirana tehniška podjetja zopet zapirajo ali pa omejujejo njihove obrate na najmanjšo mero, da že skoraj ne vidimo uha-jati dima iz njihovih visokih dimnikov. In zakaj? Vzroki so globoki. Glavni vzrokov pa je ta, da se je ravnal velekapital pri snovanju in presnavljanju svojih tehniških podjetij strogo po vladajočih gospodarskih načelih, pri čemer je gledal vedno in povsod le na samega sebe in na svoj dobiček, ne da bi se obenem tudi pobrignil za korist delavnega ljudstva. Zato je grabil po dobičkih, da bi z njimi zgradil še večja podjetja. Postavil je v nova in obnovljena svoja tehniška podjetja orjaške stroje, kar seveda ne bi bila nikaka napaka, če bi ti stroji pomagali ljudem pri delu, ne da bi jim kratili kruh, ker stroj ne občuti muke težkega dela, kot je občuti delavni človek. Toda ti stroji niso bili postavljeni v tehniška podjetja zaradi tega, da bi lajšali delo delavnim ljudem, temveč zaradi pocenitve proizvodnje, kakršno narekujejo načela današnjega gospodarstva, da se doseže večji dobiček, ker opravlja novodobni avtomatični stroj delo bolje, hitreje in ceneje od človeka. Tako so ostale ob strani izstradane mase delavnega ljudstva brez dela in zaslužka ali pa jih je pahnili velekapital hladnokrvno brez sentimentalnosti iz svojih prenovljenih ter zmehanziranih podjetij naravnost na cesto in s tem v strašno bedo, ker so mu to velevala v njegovo pogubo nesocialna gospodarska pravila, ki vladajo gospodarski svet in ki se jih še vedno krčevito drži velekapital.

Zdi se zatorej, kakor da je bil ob blaznosti zaslepten današnji velekapital, ko pri snovanju in presnavljanju svojih gospodarskih podjetij ni opazil njihovo socialno stran, ki je pri vladajočih razmerah v današnji dobi prav toliko gospodarstvenega pomena, kot sta produkcija in trg. Saj je tudi delavni človek ne le delojemalec, temveč do gotove mere tudi delodajalec in, kar je še posebnega pomena, tudi prav izdaten kupec raznega blaga, odnosno njegov konsument. Če pa nima delavec zaslužka, ga nimata tudi trgovci in obrtniki. Končno pride na vrsto tudi še kmetovalec, ki obubošanemu delavcu, trgovcu in obrtniku ne more prodati svojih kmetijskih pridelkov

Po noči, ko Vi počivate,

deluje „Henko“ za Vas. Oprezno razkrajja umazanino v perilu in Vam nadomešča težko in zamudno predpranje.

Imeli boste poceni udobno pranje!

Henko

soda za pranje
in čiščenje

ali vsaj ne v zadostni meri in za primerno ceno. Zategadelj nima tudi kmet denarja za nakup industrijskih in obrtnih izdelkov, četudi jih potrebuje nujno za svoje vsakdanje življenje ter za izvrševanje svojega zvišenega poklica. Na ta način posegajo člani verige drug v drugega, ker so med seboj tako prepleteni in zvezani, da eden brez drugega ne more obstojati. Z novimi člani se daljša veriga brezposelnosti in skrčenega zaslužka, kar privede neizbežno do splošne bede in gospodarske krize, kakršno ravnokar preživljamo. Kaj čudo potem, če v takih razmerah leži na tleh tudi vsemogočni kapital, ki s proizvodi svojih podjetij ne ve ne kod ne kam.

Kaj se učimo iz tega? To nam pove, kar smo slišali že tudi drugod, da brez dela ni jela. Pove nam nadalje, da brez ljudskega dela in zaslužka tudi velekapital ne more z mesta. To bi si naj vzel k srcu mednarodni velekapital, če se hoče izmotati iz stiske, ki je vanjo zašel, in naj bi zatorej gledal, da čimprej dovede do dobrega dela in poštenega zaslužka vse delavne ljudi, ki iščejo zaposlitve, ne da bi pri tem delal zapreke tehniškemu napredku, s katerim se more delavnemu ljudstvu olajšati delo. Zato naj le ostanejo moderni stroji v tehniških podjetjih in se naj vanje namestijo še novi, kjer naj prevzamejo vse trdo delo, da bo delavno ljudstvo manj trpelo. Da bo pa kljub temu dela in zaslužka dovolj za vse delavne ljudi, naj se pri nezmanjšanih mezdah primerno skrajša delovni čas, da pridejo po vrsti do dobrega dela in poštenega zaslužka vsi, ki dela iščejo. Pri dobrem zaslužku delavnega ljudstva prideta do dela in zaslužka tudi obrtniki in trgovci. Vsi skupaj bodo dali potem dela in zaslužka tudi kmetstemu ljudstvu, ki je še vedno najštevilnejše in prav zaradi tega največji odjemalec vseh obrtnih in industrijskih produktov in s tem seveda najzadnejši kupec vsega blaga, kar ga prihaja na trg. Tako bo pomagano tudi inteligenci, četudi ni v celoti produktivna, pa je zato potrebna vsem slojem ljudstva za kulturni napredek, ki je pri splošnem uboštvi sploh nemogoč. Živel bo zraven končno tudi velekapital, dasiravno se ne bo odebela v taki meri kakor je upal, ko je mehaniziral in racionaliziral svoja gospodarska podjetja, pri čemer pa je doživel iz zgoraj navedenih razlogov popoln polom.

Ponavljam zatorej, kar sem rekel že drugod, da je treba za sanacijo sedanje gospodarske krize pred vsem razmajati gospodarsko življenje, ker se more samo z dobrim delom in poštenim zaslužkom premagati kriza. Pri vsem tem gre važna na-

loga velekapitalu, če jo bo razumel in bo delal poslej ne samo zase, temveč tudi za vseobči blagor ljudstva. Ako pa misli velekapital vztrajati pri nesocialnih gospodarskih pravilih, ki mu dopuščajo, da more delati le zase in za svoj dobiček, potem naj se pripravi na vse hujše čase kot jih preživlja v sedanji stiski.

Someščani!

Čitali ste proglas, v katerem Vas »Pomožna akcija« prosí, da darujete v živilih, obleki ali denarju kot pomoč našim najrevnejšim someščanom, katerih pomanjkanje je tako veliko, da nekateri izmed njih dobesedno stradajo. Odzovite se temu vabilu in darujte, kar je v Vaših človeških močeh. Oni, ki ste pripravljeni darovati, sporočite to mest. socialno-političnemu uradu, ali pa se poslužite nabiralne pole, s katero se bo v ta namen zglašil pooblaščenec »Pomožne akcije«. Nabiralne pole za mestno občino so veljavne le one, ki nosijo poleg mestne štampiljke tudi podpis mestnega načelnika dr. Dinka Puce. Z. Karitativna društva pa so veljavne le one pole, ki nosijo štampiljko društva in podpise njenih funkcionarjev. To omenjamo vsled tega, da se ne bi vršile eventualne zlorabe.

Vojaška proslava 1. decembra

Komandant mesta, brigadni general Popović je izdal za proslavo 1. decembra to-le objavo: V ponedeljek 30. novembra bodo razobesili na vseh vojaških poslopih državne zastave. V ponedeljek in 1. decembra se bodo streljali na gradu za proslavo s topovskimi streli. Zahvalno službo božje bodo ob 9. dopoldne v pravoslavni kapeli na Taboru, ob 10. dopoldne pa v stolnici in v evangelijski cerkvi. Vsi aktivni oficirji in vojaški uradniki se bodo udeležili službe božje v vseh treh cerkvah. Častna četa 40. pešpolka Triglavskega s polkovno zastavo in godbo 40. pešpolka bo postavljena pred pravoslavno kapelo in pred stolnico. Na praznik 1. decembra bo šla vojaška godba in en vod 40. pešpolka ob 18. uri iz vojašnice kralja Petra I. Velikega Osvoboditelja po Poljanski cesti, čez Vodnikov trg, Stritarjevo ulico, Marjinem trgu, Wolfovi ulici, Kongresnem trgu, Selenburgovi ulici, Sv. Petra cesti čez trg Tabor nazaj v vojašnico. Vojaškemu mirozovu se bo priključilo tudi ljubljansko občinstvo.

Telovadna akademija Ljubljanskega Sokola

30. NOVEMBRA 1931 »UNION« OB 20. URI

Gledališče

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

Drama

Začetek ob 20. uri zvečer

Nedelja, 29. novembra ob 20. uri: Pri belem konjčku. Znižane cene. Izven.
Ponedeljek, 30. novembra: Zaprto.
Torek, 1. decembra: Trije vaški svetniki. Izven. Znižane cene.

Opera

Začetek ob 20. uri zvečer.

Nedelja, 29. novembra ob 15. uri: Viktorija in njen huzar. Znižane cene. Izven. — Ob 20. uri: Prodana nevesta. Znižane cene. Izven.
Ponedeljek, 30. novembra: Knez Igor. Slavnostna predstava. Red D.
Torek, 1. decembra: Zoromil. Mladinska predstava društva Atena.

SENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER.

Začetek ob 20.15:

Nedelja, 29. novembra: Igra v gradu. Repriža.

Repertoar narodnega gledališča v Mariboru

Začetek ob 20. uri.

Nedelja, 29. novembra ob 15. uri: »Slaba vest«. Ob 20. uri: »Ptičar«.
Ponedeljek, 30. novembra: Zaprto.
Torek, 1. decembra ob 20. uri: Novinarski koncert v proslavo praznika zedinjenja.

„Kaj bo v nedeljo v gledališču? Danes v nedeljo, 29. t. m. se bo uprizorila Anzenbergerjeva komedija s petjem in godbo »Slaba vest«, ki jo je režiser prestavil v priiško okolje ter je prav radi tega dosegla velike simpatije pri občinstvu. Zvečer ob 20. uri se bo ponovila Zellerjeva uspešna opereta »Ptičar«, ki utegne postati prav tako priljubljena, kot »Zemlja smehljajae«.

Krstna predstava Gorinskove otroške spevoigre »Rdeča kapica« bo koncem tega tedna, na kar že danes opozarjamo. Režira H. Tomašič, sodeluje številni ansambli, gledališki zbor, plesni zbor, otroški zbor in orkester.

Želodčne bolečine, pritisk v želodcu, gniloba v črevesju, žolčnat okus v ustih, slaba prebava, glavobol, težak jezik, ble-da barva obraza izginejo čisto po večkratni uporabi naravnega »Franz Josefove« grenčice s tem, da jo izpijemo kozarec, predno ležemo spat. Specialni zdravniki za bolezni v prebavilih izjavljajo, da je »Franz Josefova« vodo toplo priporočati kot v te namene slu-žeče domače zdravilo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Clara Viebig:

Babja vas 37

Roman iz Eifela

Iz razbitega zrcala poleg postelje je buljil vanj bled, nenavaden obraz. Tako še ni Peter nikdar izgledal, ustrašil se je samega sebe. Stiskal je ustnice kot bi morale skriti neko skrivnost; njegove oči so begale boječe prežeč okoli, kot oči tata, ki se boji, da bi ga kdo presenetil.

Zapraskala je miš; ustrašil se je in hitro ugasnil svetilko.

Skozi zastrto okence se je prikradel v izbo žarek meseca in slikal svetle okrogle pege na vrata v sosedno kamro. Peter je smuknil v srajci bos k oknu in zagrnil še tesneje cunjo, brižljivo poizkusil, če so vrata v delavnico zaprta in skril ključ za odkrušeni kamen ognjišča.

Šele potlej je zlezal drgetajoč od mraza v posteljo. Toda ni se mogel ogret. Mraz ga je stresal in z žarečimi, široko razpetimi očmi je ležal, preganjan od dvomov in bojazni. Ali se mu bo tudi posrečilo?! — — — Kaj je rekel župnik? »Nebeška kraljica se te bo usmilila!« — — — Obljubljam ti svečo, tako debelo kot je moja roka, ne, še debelejšo, je mrmral. »Ne, dve! In svilen obleko, in maše za uboge duše v vicah.«

Ba, kaj pa se je z njim zgodilo? S silo je razklenil sklenjene roke — da bi tako hitro postal bogomolec? Še tega se mu manjka. Mišice na licu so mu trzale v zasmehljivem rezanju — samo brez strahu!

»Kdor nič ne tvega, nič ne pridobi, kdor ne išče, ta ne najde, še staro izgubi.«

si je glasno govoril. Kjer sta bogastvo in uboštvo tako krivično razdeljena, ali ni človek prisiljen, da si mora sam kaj poiskati? Kdor je pri posvečeni vodi, ta najprvo posveti sebe. In ali mu ni Mati božja sama pokazala peti?

»Da, da« — pokrižal se je pod odejo — »bodi zahvaljena, naša Preljuba gospa!« Ona je to tako hotela; bila je Peterčku dobra kot vse ženske. Ona je pustila pasti lestenec; ona mu je omogočila, da je prišel do kositra in srebrne krstne posode in tudi kasneje ga ne bo zapustila.

Njegovo razburjenje se je polagoma poglobilo, mračne gube na njegovem čelu so izginile.

Vsakovrstne ljubke podobe so vstajale pred njegovimi očmi. Če se je tudi najprej nemirno premetaval in stokal, da se je Luca zbudila in ga prestrašena objela okoli vratu, vendar je kmalu zaspal.

Ležal je še in smrčal, ko je poslal župnik cerkovnika vprašat, če gre Peterčku delo od rok?

8

Stari Krumscheid je pokal z bičevnikom, da so vrane in vrabci prestrašeni zaprhutali s tal in se suhi zajci skrivali v blatne razore njiv. Če se je dolgi motvoz biča ujel v gole veje jerebika na desni in levi strani ceste, je klet, tgal in vlekel. Če se mu je končno posrečilo, da se je oprostil, je mahal sem ter tje in nadaljeval potem pot v krivuljah in cikekah proti domu.

Prihajal je iz Spang-Dahlenu, kjer je prodal lepo kravo; precej denarja je nosil v usnjem mošnjčku, ki ga je skrival na telesu pod plaščem. Nič čuda, če se ga je malo nalezelo; v Oberkailu je zavil še enkrat v gostilno.

Ko je bil iz vasi, je srečal Peterčka; skoraj je zgle-

dalo kot bi ta pazil nanj. Peterček je tudi prihajal iz Oberkaila, kjer si je preskrbel pri zidarju sadre, precejno mero za zamazanje lestenca v cerkvi.

Pogovarjala sta se to in ono. Krumscheid je bil zelo dobre volje in Peterček se mu je laskal tako priliznjeno kot mačka, kadar godrnja gospodarju ob nogah. Naposled je postal starec zaupljiv; kadar se je prav močno zazibal, ga je Peterček podpiral.

»Dobro založen,« je jecljal Krumscheid in se potrepil po trebuhu, da je zažvenketalo veselo v usnjatem mošnjčku. Potem pa je mežikal tovarišu od strani neumno zvito v obraz. »No, pri vas bo zdaj že tudi kmalu žvenketalo, kaj ne? Povejte« — važno je šepetal in pri tem špičil radovedno ušesa — »meni lahko mirno zapurate, kdo — kdo« — zakolcalo se mu je — »kdo pa vam je — nekaj — za — pustil?«

»Devica Marija!« Peter je tudi šepetal in položil potem, plaho ozirajoč se okoli sebe, pijanemu roko na usta: »tiho, toda tiho, da ne bo slišala! Tega nima rada. Če človek o tem klepeče, še rad zholi!«

»Kdo vam je — to — za — pustil — kdo?« Stari je bedasto odpiral oči.

»Tale palček,« se je smejal Peter in dvignil palec v zrak.

»O ti premetenec!« Krumscheid ga je hihitajoč dregnil v rebra. »Vi pa brižete norce! Samo povedati nočete!«

»Morda, morda pa tudi ne!« Peter je skomignil z usti. »Toda Krumscheid, poslušajte me malo« — zaupljivo mu je mežikal — »bodete vendar tako dobri in posodite mi nekaj tolarjev, osem ali deset komadov. Saj jih vrnem z obrestmi vred, takoj — no, saj veste sami! — takoj, ko bom dobil vse izplačano!«

Z današnjim dnevom preneha »Jugoslovan« izhajati.

Vsem svojim dopisnikom in sotrudnikom se za njih vestno pomoč najtopleje zahvaljujemo.

Prav tako pa se zahvaljujemo za naklonjenost listu tudi vsem svojim naročnikom in prijateljem.

Vsem našo iskreno zahvalo!

UREDNIŠTVO IN UPRAVA
»Jugoslovana«.

Obvestilo

Vsem cenj. naročnikom »Jugoslovana« in »Službenega lista kraljevske banske uprave Dravske banovine« kakor tudi vsem drugim interesentom se sporoča v blagovoljno vednost, da bo po prestatku dnevnika »Jugoslovana« priobčeval »Službene objave« zopet »Službeni list kraljevske banske uprave Dravske banovine«, in to do konca tekočega leta v posebni prilogi z obliko »Jugoslovana«, od novega leta dalje pa kot prilogo v obliki »Službenega lista«.

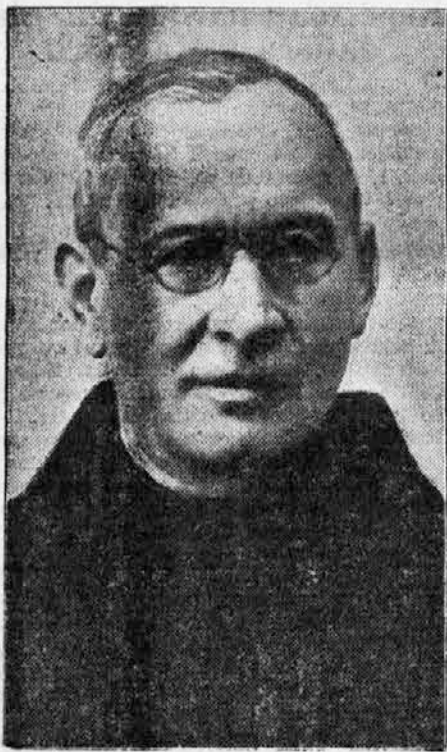
Uredništvo in upravništvo
»Jugoslovana«.

Uredništvo in upravništvo
»Službenega lista kr. banske uprave Dravske banovine«.

Oba romana iz »Jugoslovana« (Klara Viebig, Babja vas; Al Jennings, Pesnik in bandit) bosta v kratkem v celoti izšla kot knjigi v založbi tiskarne Merkur, na kar naše čitatelje posebej opozarjamo.

Pater Hugolin Sattner 80-letnik

Danes poteče 80 let, ko se je rodil v Kandiji pri Novem mestu p. Hugolin Sattner, nestor slo-

venskih glasbenikov. O njegovem velikem pomenu za slovensko glasbo in še posebej za cerkveno glasbo smo že obširneje poročali ob priliki proslave njegove 80-letnice. Vsa Slovenija je takrat s navdušenjem, pa tudi z globoko hvaležnostjo proslavila jubilej zaslužnega glasbenika. S še večjo hvaležnostjo pa se Slovenija tudi danes spominja velikega dne svojega velikega sina ter iskreno želi, da bi doživel od vseh spoštovanih slovenskih glasbenikov še mnogo srečnih let. V slovenski kulturni zgodovini pa bo ime patra Hugolina Sattnerja za vse čase napisano z zlatimi črkami.

Komorni koncert Rupel - Ravnik

V petek dne 27. t. m. sta nam podala violinist najzbranejših komornih skladb za violino in Karlo Rupel in pianist Janko Ravnik večer klavir. Slišali smo Mozartovo sonato v G-duru, Campagnoli-Cortijev andantino z varijacijami, Tansmanovo sonatino, Schulhoffovo sonato in kot dodatek še en počasen Mozartov stavek. Oba umetnika sta navzlic kratki dobi skupnega delovanja že popolnoma vibrirala, se povsod prilagodila drug drugemu, vsak zase obvladala svoj part svedra brezhibno, kar je predpogoj tako popolni igri, kakor sta nam jo nudila. Tudi slogovno so bile podane vse točke zrelo. Zanimala je zlasti Tansmanova sonatina, ki navezuje na Debussyja, jazz in Szymanovskega ter je učinkovala po svoji jasnosti in prozornosti. Še bolj pa se je odrezala Schulhoffova sonata, melodično, harmonsko in živa. Nikdo nas ni v zadnji dobi seznanil s tolikimi zanimivimi skladbami kakor ravno Rupel, hvala mu za to. Trije zaporedoma dobro obiskani koncerti naj mu bodo dokaz, da je na pravi poti.

Slavko Ostere.

Na prodaj!

Pisalni stroj »Ideal« na prodaj za 1600 Din, Tovarniška ul. 3, Zelena jama. 2428

Jz Dravske banovine

d Nj. Vel. kralj Aleksander I. je blagovolil prevzeti pokroviteljstvo nad »Slovenskim večerom«, ki ga bo priredilo Jugoslovansko napredno akademsko društvo »Jadranc«.

d Mladini za 1. december: predstava Žaromil. V torek 1. decembra se vrši v opernem gledališču ob 15. uri popoldne repriza štiridejanke »Žaromil«, svojevrsne slovenske mladinske igre izpod peresa mlade pisateljice Lucije Ruže Petelinove. Premijera je meseca julija t. l. žela polno priznanja pri odraslih, pri naših malčkih pa veliko otroškega navdušenja in vzbujenja. Vabimo v prvi vrsti vse šole in zavode, da ne zamude lepe prilike, ki more nuditi šolski mladini nekaj uric pristno otroškega razvedrila. Čeprav je igra zgrajena na domoljubni etično-vzgojni osnovi, je vendar prepletena s toliko pestro pravljicnostjo in pristno naivnim otroškim humorjem, da mora očarati in zabavati mlada srca. Igra pač kaže toplo srce in spretno roko vrle učiteljice, pisateljice in iskrene prijateljice mladine L. R. Petelinove. Cene vstopnic so znižane dramske. Za večje skupine znaatne olajšave. Predprodaja vstopnic v pisarni Atene, Dunajska c. 1 a/II. in na dan predstave pri operni blagajni. 2425

d Korošci! Koncem meseca oktobra t. l. smo razposlali rojakom, kojih naslovi so nam bili znani, vabila za pristop v naš klub ter čekovne položnice za poravnavo članskih obveznosti za tekoče poslovno leto. Le-to se je začelo 11. oktobra t. l. z občinjskim zborom v Celju in bo trajalo do prihodnjega zбора, ki bo skoraj gotovo zopet v Celju v prihodnjem oktobru. Odziv na ta vabila je bil tekom novembra slab. Del dosedanjega članstva s plačilom čaka morda zavoljo tega, ker misli, da se poslovno leto začne šele s 1. januarjem. S tem ponovno prosimo, da vsi, ki tega še niso storili, čimprej poravnajo članarino, oziroma pristopnino. S tem prihranite društvu obilico nepotrebnega dela in stroškov, a naši stvari ogromno koristite. Kdor takoj da, dvakrat da!

d Poziv na sodelovanje pri šolskem radiu. Šolski radio, ki je začel s šolskimi oddajami 1. novembra, naproša vse, ki se žutijo poklicane za sodelovanje pri tej važni instituciji in imajo na razpolago za šole primerna predavanja, naj bi to javili Jugoslovanskemu učiteljskemu združenju — sekciji v Ljubljani, Frančiškanska ul. 6. — Odsek za šolski radio bo vse ponudbe proučil in jih, če bodo odgovarjale namenu, upošteval pri sestavi programa za bodoče leto.

d Vinski zakon in kletarski tolmač. V doglednem času izide razmeroma precej obsežna knjiga pod tem naslovom. Vsebovala ne bo samo zakona o vinu s pravilnikom in obrazci, marveč tudi stvarno kazalo, avtentični komentar, leksikalna tolmačenja za razumevanje zakona in pravilnika, razprave o najvažnejših vinskih boleznih in napakah, dovoljenih kletarskih manipulacijah itd., vse v zvezi, odnosno v skladu z zakonom o vinu. To bo važna pomožna knjiga za vinarje, vinarske in kletarske zadruge, kletarje, gostilničarje, trgovce z vinom in spirituozami ter za vinske konsumente in kletarske kontrolne organe. Snov za tisk je zbral in priredil Andrej Zmave, direktor vinarske in sadjarske šole v p., vršilec dolžnosti kletarskega nadzornika Dravske banovine v Mariboru. Ker bo velikost naklade tega izdanka omejena na najnujnejše število izvodov, se interesentom priporoča, da že zdaj prijavijo omenjenemu piscu in izdajatelju, koliko komadov knjige naj za nje rezervira.

d Vsi nezaposleni inženjerji kemije iz vse države se pozivljajo, da je javijo Klubu inženjerjev kemije in mu obenem sporoče svoje osebne podatke, kakor tudi pogoje, pod katerimi bi bili pripravljeni sprejeti eventualno novo nameščenje. Obenem se pozivljajo vsi nezaposleni inženjerji kemije, da javijo klubu v Zagrebu vsa podjetja, v katerih so namešteni tuji, da bi se podvzela akcija, da se mesto vseh tujih strokovnjakov, posebno inženjerjev kemije v raznih tvornicah, namestijo naši domači inženjerji, ki so ostali brez posla in za službo. Ta akcija je zamišljena na zelo široki podlagi. Prijave sprejema tudi Jugosl. kemijsko društvo, sekcija Ljubljana na naslov: Ing. Friderik Gerl, Ljubljana, Higijenski zavod.

d Cenjevo občinstvo iz Ljubljane in bližnje okolice opozarjamo na današnjo prilogo tvrdke Manufakture Rekord, Aleksandrova cesta 8 ki je znana po svojem prodajnem sistemu na obroke.

d V počastitev spomina dr. Eduarda Slavika so darovali za podporni sklad Starešinstvo družine Kluba Jugosl. primorskih akademikov: dr. Viktor Vouk Din 100, dr. Joahim Ražen Din 100, dr. Boris Furlan Din 50, Josip Prunk Din 50, dr. Lavo Čermelj Din 30, dr. Josip Wilfan Din 100

d Iz Splita nam poročajo, da se pred kratkim ustanovljena C. M. podružnica hitro razvija in utegne postati ob sinji Adrijani eno najpomembnejših kulturnih ognjišč odnotnih Slovencev. Podružnica ima že danes nad 100 rednih članov, 27 ustanovnikov in 9 pokroviteljev. Fukajšnji Slovenci so polni navdušenja za stvar. V podružničnem okrilju so si ustanovili že svojo čitalnico in pevski zbor. Z januarja se ustanovi C. M. knjižnica. Zazeleli so si zabavni prireditve, zato prirede Miklavžev večer in Silvestrovo. Snuje se tudi dramatični odsek in kakor čujemo, stopijo C. M. diletanti v kratkem času z izvršno slovensko igro na oder. Iskreno želimo, da se posreči našim rojakom med brati Dalmatinci kar največji kulturni razmah.

d »Narod i odbrana zemlje« je naslov zanimivi novi knjigi polkovnika D. Vlade Stanovejca. — Avtor obravnava v nji na zanimiv način izkušnje vojske vseh vrst orožja v svetovni vojni. — Knjiga je dober pripomoček za študij moderne vojne tehnike in se priporoča

aktivnim in rezervnim oficirjem. — Dobi se za ceno Din 80 pri Udruženju rezervnih oficirja i ratnika, pododbor Ljubljana. 2421

d Za Miklavža in Božič velika izbira moških sraj po znatno znižanih cenah. Lenard, Se-lenburgova ul. 6. 2418

d Is Slovenjgrada poročajo, da se pevski koncert ne more vršiti danes v nedeljo zaradi smrti dekana Jurka in se preloži na 8. december.

d Potrdila o prosvetno-poučnem značaju prireditve. Ministrstvo prosvete je izdalo odlok P. br. 46.200, z dne 5. oktobra 1931., po katerem ne more kraljevska banska uprava več izdajati potrdil o prosvetnem značaju prireditve, na osnovi katerih so prosvetna društva dosegla oprostitev plačevanja taks po tarifni postavki 99a taksnega zakona. Za izdajo takih potrdil bo odslej pristojno le ministrstvo prosvete, na katero naj se prošnje naslavlja in odpošlje preko prosvetnega oddelka banske uprave. Prošnje se morajo tudi opremiti s potrebnimi prilogami (programi, naslovi predavanj itd.). Prosvetna društva se na ta odlok opozarjajo, ker imajo finančne oblasti nalog, da ne upoštevajo potrdil, ki jih ni izdalo ministrstvo.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

685

tovarna Jos. Reich.

Zahvala. Podporno društvo za gluho-nemo mladino je prejelo od učiteljskega zbora I. de-kliske meščanske šole v Ljubljani znesek 200 Din kot počastitev spomina blagopokojnega Adolfa Mladica. Plemenitim darovalkam, ki so se tako že ponovno spomnile naše bedne gluho-neme dece, najiskrenejša hvala!

d Volna, bombaž, negavice in pletenine v ve-likih izbiri pri Karlu Prelogu, Ljubljana, Zidov-ska ulica 4 in Stari trg 12. 600

Malo denarja, veliko godbe!

Hočete
dobro
zabavo

z malimi stroški?

Izvolite!

2416

ALEKSANDROVA c. 5

d Konkorec »Gruda« razpisuje natečaj za celoletno povest v letniku 1932., ki sme obsega-ti največ 5 in najmanj 4 tiskovne pole. Ker je »Gruda«, kot revija za kmetsko prosveto, na-menjena pretežno za podeželsko ljudstvo, želi konkorec, da bi bila snov zajeta po možnosti iz življenja našega podeželja. Rokopise je po-slati najkasneje do 10. decembra t. l. z na-vedbo honorarja na Upravništvo »Grude«, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5-I.

d Akademski podporni sklad. Zavedajoč se težavnega gmočnega položaja revnih akademi-kov, je zveza slušateljev Aleksandrove univer-ze v Ljubljani ustanovila Akademski podporni sklad (APS) z namenom, da se dele revnim akademikom podpore, ter se jim tako omogoči ali vsaj olajša visokošolski študij. Ker je se-danja gospodarska kriza hudo zadela zlasti tu-di našega akademika, se odbor Akad. p. s. obrača na javnost z vljudno prošnjo, da blago-voli nakloniti temu skladu kako denarno pod-poro. Obenem se na tem mestu odbor Akad. p. s. najiskreneje zahvaljuje vsem onim spo-štovanim darovalcem, ki so nam v preteklem poslovnem letu nakazali podpore in jih pro-simo še nadaljnje naklonjenosti.

Ljubljana

■ Društva, ki se nameravajo pokloniti slav-ljencu patru Hugolinu Sattnerju k njegovi 80-letnici ob priliki današnjega koncerta Pevske zveze v Unionu, se prosijo, da javijo svojo ude-ležbo ustmeno ali pismeno v pisarni Pevske zveze, Komenskega ulica 12/I. (Rokodelski dom) danes od 10. do 12. ure. Potrdila za zni-žano vožnjo se bodo dajala danes od 10. do 12. in od 14. do 16. ter od pol 18. do 19. v Prosvet-ni zvezi v Akademskem domu na Miklošičev cesti 5 in v ponedeljek v Rokodelskem domu od 9. do 18. ure. — Odbor Pevske zveze.

■ Spored koncerta Pevske zveze danes ob 16. v Unionu v proslavo Sattnerjeve 80-letnice. P. H. Sattner: Po zimi iz šole. Nazaj v planinski raj, mešan zbor. Pogled v nedolžno oko, meš. zbor. Na planine, meš. zbor. Jefejeva prisega, kantata za mešani zbor, soli in orkester. Pra-ljub je moj..., samospjev za sopran; Kdo je ta?, samospjev za tenor; Zdrava!, dvospjev za sopran in tenor; sklepni zbor iz oratorija »As-sumptio«, mešani zbor z orkestrom.

■ Akademija Ljubljanskega Sokola bo jutri zvečer točno ob 20. v veliki unioński dvorani. Kolikor smo videli dosedanje priprave bo ta akademija nadkriljevala vse dosedanje ter je zato dolžnost sokolske Ljubljane, da se v čim večjem številu udeleži te prekrasne revije telo-vadnih oddelkov. Nekaj vstopnic je še na raz-polago pri br. Fuksu v Selenburgovi ulici in v pisarni Ljubljanskega Sokola, Narodni dom.

■ Sokol I. Tabor bo proslavil sokolski in dr-žavni praznik 1. decembra s svečano sejo ob pol 11. uri v veliki dvorani na Taboru. Na dnevnem redu so nagovori, prevedba čee v naraščaj, naraščaja v članstvo, zaobljuba novega članstva in razdelitev diplom telovadcem. So-

deluje društvena godba. Udeležba vseh novih članov brezpogojno obvezna, v civilu z znakom. Vabljeni so predstavniki oblastev, uradev in korporacij ter vsi pripadniki društva. Uprava.

■ Mestna občina ljubljanska razpisuje do-bavo pisarniških potrebščin za mest. urade in podjetja za l. 1932.

■ Gremij trgovcev v Ljubljani obvešča vse svoje člane, da morajo biti trgovine na dan Ujedinjenja dne 1. decembra cel dan zaprte. Načelstvo gremija trgovcev.

■ Na oklic »Pomožne akcije« mestne občine in karitativnih organizacij so se med prvimi od-zvali Delavska zbornica v Ljubljani z zneskom 10.000 Din in uslužbenec mestne občine, ki so prispevali od ½% do 2% od svoje mesečne plače. 2

■ Arheološke zbirke narodnega muzeja bo danes od pol 11. do 11. dopoldne pojasnil ku-stok dr. Rajko Lozar. Ako bi bilo vreme za pre-nos po radiu neugodno, se bo vršilo predavanje neposredno v radijskem studiju.

■ Jerajev tečaj za ansambelsko igranje na klavir, ki bi se moral vršiti v ponedeljek ob 20. uri je preložen na torek ob istem času.

■ Pevski zbor Glasbene Matice slavi 40let-nico svojega obstoja. Jubilejni koncert se bo vršil sredi meseca decembra v Unioński dvorani. Društva prosimo, da se ozirajo na to prireditve.

■ Sprememba ur glede spominske svečanosti po dr. Slaviku. Radi nepredvidenih zaprek so morali preložiti mašo zadušnico po pok. dr. Edvardu Slaviku od 9½ na 11. uro, kome-moracijo pa od 10. na 11½ uro. V ostalem spored neizpremenjen.

Dr. J. Prodan

ord. od pol 10. do 11. in od 3. do 4. ure
v palači »Gralike«

Za splošno ključavničarstvo se pripo-roča Ivan Kralj, Gregorčičeva ulica 5.

■ Elegante obleke po meri in solidnih ce-nah izdeluje modni salon za gospode J. Ku-rilij, Ljubljana, Novi trg (Turjaški trg) št. 1. 2171

■ Splošno kleparstvo, kritje lesenocementnih streh, napeljava strel vodov. M. Jankovič, Rim-ska cesta št. 19. Za delo se jamči. 1896

■ Največja novost za foto-amaterja je novi ortohromatični 23° Sch film najboljšega nem-škega fabrikata, ki ga dobiš za 16 Din velikost 6×9 samo v novi specialni Foto-trgovini A. SMUC vogal Wolfove ulice 8 in Marijinega trga. 2131

■ MOTOH kava dnevno sveža! Kličite tele-fon 25-77. 1470

■ Odprta noč in dan so groba vrata. V ljub-ljanskih bolnišnicah so umrli: Juvan Marija, zasebnica, Karlovska c. 9; Pou. sn. Franc, 23 let, rudar, Gubrska gora pri Št. Janžu; Kosta-njevec Marko, 57 let, sluga drž. odb. v p., Pred škofjo 9; Vidmar Ivana, 33 let, žena delavca, Češnjica 11; Golar Andrej, 77 let, nadsprevo-lnik v p., Celovška c. 34; Markovič Ana, 37 let, žena invalida-kajzarja, Češnjavec pri Št. Ru-pertu; Veber Martin, 51 let, pismonoša v p., Zalec; Selan Jera, roj. Smuk, 77 let, mestna uboga, Hradskega c.; Mikuš Franc, 53 let, ca-rinski uradnik, Gradišče 10; Bitenc Pavla, roj. Pristav, 30 let, žena čevlj. poslovojdje, Huje 17. Umrli v Ljubljani od 21. do 27. XI. 1931: Pa-trata Pavla, roj. Perušek, 72 let, vd. viš. sod. svetnika, Stari trg; Novak Stefanija, 2 dni, nñ mizarskega pom., Bohoričeva ul. 30; Pokorn Alojzija, roj. Baklan, 86 let, vdova vojaškega oficijala, Poljanska c. 16; Tanko Karolina, roj. Senlan, 70 let, žena sod. sluga, Karlovska c. 26; Jesenovec Polona, vd. Kaštrun, roj. Ilti, vd. mest. delavca, Jupljeva ul. 2; Brodnik Ivan, 52 let, zasebnik, Vidovdanska c. 9; Smolnik Neža, roj. Kardelj, 80 let, vd. krojača, Vidov-danska c. 9; Mahkovec Jožko, 15 let, kleparski vajenec, Zadobrova.

Kranj

Kino Talija predvaja v nedeljo 29. t. m. ob 4. in pol 9. uri 100 odstotno nemško tonfilm-sko opereto Jazz-Girl. Opereta z raznimi veselimi zapletljaji, s krasno glasbo in petjem. V glavni vlogi dražestna Čehoslovakinja Any Ondra. Siegfried Arno, M. Kupfer, Viktor Schwancke. Toni Girardi, M. Elzlieh. Režija Karel Lamač. 2422

Jesenice

Lep življenski jubilej Gorenjca. V sredo 3. decembra, na dan sv. Frančiška obhaja 70. imendan upokojenec Kranjske industrijske družbe na Jesenicah g. Fran Pikon. Jublilant je po rodu iz Bohinja in kot tak je začel s svojim dvanajstim letom delo v »bohinjski to-varni« — predhodnice sedanje velike industrije KID. Kot vesten in priden delavec je vzdržal pri Bohinju, nato pa se preselil na Javornik, kjer je zaposlen v jeseniški tovarni. Čestitamo! Predstava. Danes popoldne ob 15. se ponovi trodeljanka »Pri belem konjčku«. Iskreno vab-ljeni vsi!

Litija

Regulacija Save pri Sp. Logu lepo napreduje. Zaposlenih je kar cel bataljon, t. j. 26 mož, ki in-ajo tudi svojo lastno kuhinjo. V tla zabijajo pilote, na katere polagajo plošče. Kmetje so jako zadovoljni, da s s temi deli začeli, saj je Sava ob priliki zadnje največje povodnji odne-sla nekaj 100 kv. metrov zemlje. Obenem je odtrgala tudi cesto, ki so jo morali radi tega prestaviti.

Bolel je g. F. Slanc, veleposestnik iz Litije. Želimo mu skorajšnjega okrevanja!

Poroka. Včeraj sta se poročila v Ljubljani zobotehnik Edvard Glavič in gđč. Marija Stross, hčerka uglednega nadmojstra iz Li-tije. Obilo sreče!

Pevski zbor »Grafike«, ki nastopi na novinarskem koncertu dne 1. dec. v Unionu

OKUSNA IN ZDRAVA JE KOLINSKA KAVA!

je svojo bivšo ženo za ca. 1000 Din. Toda to mu ni zadostovalo. Preiskal je vse in slednjič našel v predpasniku nekaj denarja ter to pobral. Bilo je malo nad 350 Din. Nato se je mirno vrnil na svoj dom v Gaberje, kjer je bil aretiran ter oddan sodišču v nadaljnje postopanje.

Namesto podgano je ustrelil — vajenca

Slovenjgradec, 28. nov.
Mesarski pomočnik, uslužben pri tukajšnjem mesarju in prekajevalec Karničniku, si je privoščil svoje vrste šport in streljal za zabavo na podgane. Namesto podgano, je pa po nesreči mladi neizkušeni lovec zadel vajenca, ki je z zanimanjem sledil zanimivemu lovu. Zadel ga je v glavo. Ker je bil naboj že star in strelec še previden, poškodba ni huda, tako, da je ranjenec lahko ostal v domači oskrbi.

Napadel je z nožem — svinje

Pred dnevi je posestnik Janez Štancar iz Telč popolne spustil iz hleva na pašo dve svinji. Ko ju je pa pred mrakom hotel zapreti v hlev, je opazil, da živali močno krvavite. Pri bližnjem ogledu je pa videl, da je eno prase zrezano po vsem telesu, posebno po hrbtu in trebuhu tako, da so mu čreva silila ven, dočim je bilo drugo manj nevarno ranjeno. Pozval je hitro sosede ter so eno svinjo zaklali. Drugo prase bo pa morda ozdravelo. Škoda, katero trpi Janez Štancar je ocenjena na 1000 Din. Nečloveški napad na nedolžne živali razburja vsokolic. Za storilci proizveduje orožništvo.

Povzročil je Hrastničanom mnogo gorja, zdaj je zblaznel

Hrastnik, 28. novembra.
Um se je omračil glavnemu ravnatelju Združenih steklarov H. Stadlbauru, bivajočem sedaj v Zagrebu. Bolezen baje ni ozdravljiva in je bil prepeljan v neki sanatorij na Dunaj. Starejši Hrastničanje se še vedno spominjajo onih časov, ko je igral St. tam tako važno vlogo. Bil je voditelj vseh napadov na Slovence, zlasti na člane Sokola. Baš radi tega je zahteval po prevratu hrastniški narodni krajevni odbor, da mora St. iz Hrastnika ter je moral položiti celo znatno kavejlo v varstvo, da se gotovo število let ne povrne več tja. Naselil se je v Zagrebu, kjer je bil — sicer navaden pisar, brez šol, imenovan za glavnega ravnatelja steklarn. Ko so ga peljali pred nekaj dnevi skozi Zidanmost na Dunaj, je klical tam glasno »heil!«

Pri težki nesreči, ki ga je doletela, mu hočemo odpustiti vsa gorja, ki jih je zakrivil nad domačim hrastniškim prebivalstvom.

Ljutomer

Proračun mestnega odbora predvideva v osnutku 4.280.985 Din izdatkov in 2.382.511 Din kritja. Med izdatki omenimo za upravo in pomožno osebo 523.800 Din, za vzdrževanje cest 1.530.005 Din, za preureditve, obnovitve in preložitve banovinskih cest 1.596.000 Din, za podpora občinam 50.000 Din za gradbene sklade 570.000, med temi za nujno potrebno cesto Ljutomer—Strigova 100.000 Din. Primanjkljaj znaša 1.898.474 Din ter bi se naj kril s 76% doklado na vse državne davke. V tekočem letu je bilo 36% doklad, ker bi povišane doklade prehudo zadel davkoplačevalce, bo cestni odbor osnutek proračuna, kakor smo slišali občutno skril.

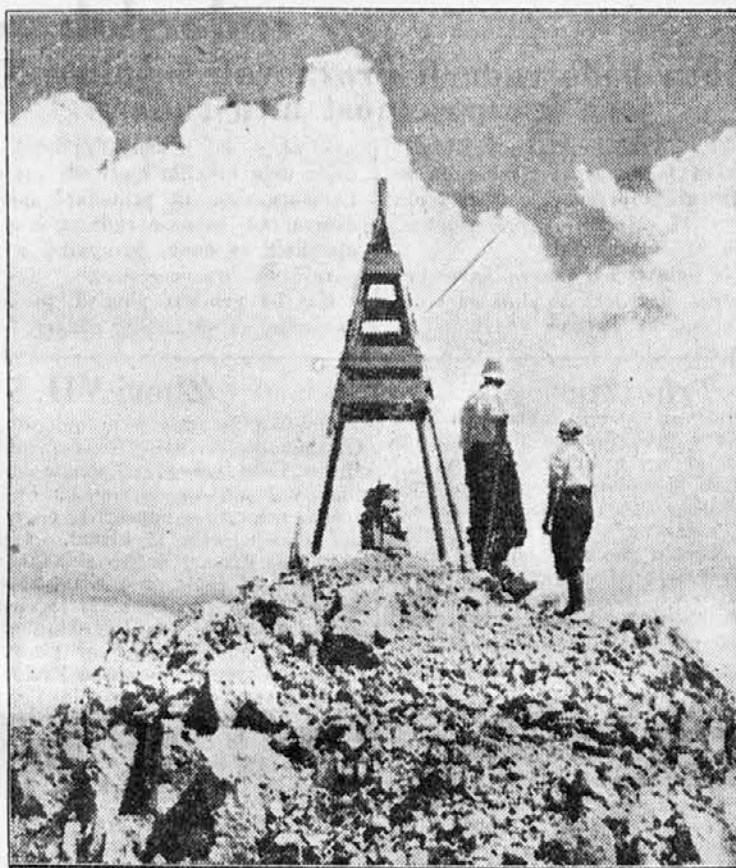
Sreski kmetijski odbor je imel pred kratkim plenarno sejo. Prisostvovala sta jim tudi zastopnika Strigovca, gg. župan Podroczky in Kalbrenner. Slednji je bil kooptiran v odbor. Po referatu sreskega kmetijskega referenta o delovanju odbora se je preresetaval proračun, katerega pretežni del je namenjen pospeševanju kmetijstva, osobito živinorejstva. Razdelila so se tudi razne podpore živinorejcem, vinogradniškim organizacijam in Vinarskemu društvu za vinski sejem. Kmetijski odbor se je tudi posvetoval o organizaciji pomožne akcije za stradajočo po suši, ki jo bo izdal v zvezi z kraj. odborom Rdečega križa.

Prememba posesti. Enodružinsko hišo bivšega poštneža sla Vučka je kupil židar Franc Novak za 30.000 Din.

Alpinski film Durmitor v Ljubljani

Med tem ko so naši »Skalaši« snovali in ustvarjali pester slike iz »Zlatorogovega kraljestva«, je v Zagrebu zorela podobna misel: posneti alpinski film v južnih krajih naše države in prikazati na platnu krasna gorovja severne Črne gore in sosednjega hercegovskega ozemlja. Dva podjetja in vztrajna alpinista sta v kratkem času uresničila ta načrt in tako je nastal drugi jugoslovanski alpinski film —

ski turisti kljub izrednim prirodnim krasotam dosihdob dosledno zanemarjali. Prepotoval je celo obsejne Prokletije, divje, a krasno gorovje ob črnogorsko-albanski meji, kjer je še danes alpinistika zelo otežkočena radi skrajno slabih varnostnih razmer. Dr. Gušić se bo udeležil otvoritvene predstave filma v Ljubljani v sredo dne 2. decembra in nas bo s kratkim predavanjem vpeljal v pokrajino in med

Durmitor. Predsednik hrvatskega turističnega kluba »Sljeme« dr. Branimir Gušić je skupno s svojo gospo prof. Marijano Heneberg-Gušićovo ponovno prepotoval označene pokrajine ter jih preiskal v geografskem in alpinističnem pogledu. Sad teh ekspedicij, ki so dr. Gušiću razočale romantično lepoto osrčja Dinarskih Alp, je bil film Durmitor, ki ga bomo prihodnji teden med 2. in 5. decembrom gledali v Ljubljani. Pri posnemanju tega filma se je z vsem svojim odličnim ukusom in strokovnim znanjem udeleževal foto-amater in pri nas že dobro znani alpinistični predavatelj Karlo Koranek-Lumenstein, ki je tudi Slovincem razkril pod Ojstrico do tedaj nepoznane smučarske terene.

Dr. Gušić in njegova soproga sta že izza predvojne dobe dobra poznavalca naših gora in sta bila vedno v ozkih stikih s številnimi slovenskimi planinci; ga. Gušićeva je prevedla Badjurovo knjigo »Na Triglav« v srbohrvaščino ter je skupno s svojim možem pomagala pri predstavljanju »Vodiča kroz Jugoslovanske Alpe«. Dr. Gušić je mnogo raziskaval Velebit, v zadnjih letih pa se je popolnoma posvetil Durmitoru in sosednjim gorskim skupinam Bloč, Volujak in Maglič; ta gorovja so jugoslovanski prebivalstvo, ki ga prikazuje film Durmitor.

Za prihodnje leto pa nam je dr. Gušić že obljubil z bogatim fotografskim materialom ilustrirano predavanje ob Prokletijah, najbolj nepoznanem gorskem svetu naše domovine.

Film Durmitor predstavlja gore med Fočo in Skaderskim jezerom, kaže življenje črnogorskih planšarjev, njih borno živinorejo in pripravo mlekarstvo. Pa tudi »strmi alpinisti« bodo našli v njem prav zanimive prizore in poglede. Plezalna tura na Grudo, ki spada med najtežje vrhove v Durmitoru, dalje vzpon na lepi Prutaš ter drzno plezanje po vzhodni steni Durmitora na glavni vrh Bobotov Kuk (2.522 m) predstavljajo alpinistična dejanja, ki bodo vzbudila pozornost naših plezalcev. Mične so tudi slike visokogorskih selišč (Zablaka itd.), dalje posnetki čudovitih Durmitorskih jezer, kakor Črnega jezera, ki je pravi pokrajinski biser ter scene iz življenja tamošnjih prebivalcev, tipi domačinov, narodne noše itd.

Film Durmitor zasluži, da mu Ljubljana posveti vso pažnjo in se tako oddolži požrtvovalnim tvorcem tega filmskega umotvora, ki je nova priča, kako vztrajno in navdušeno so naši planinci na delu pri odkrivanju neizčrpnih lepot in zanimivosti v naši ožji in širši domovini.

Krava za 100 Din čeških kron

Obširno so že pisali naši listi, kako katastrofalno je padla cena živine pri nas. Nekateri listi so celo poročali, da je moral prodati kmēt svojo živino po 40 par za kilogram žive teže. Jasno je, da je pri tako silnem padcu cen za živinorejca polom neizogiben.

Niso pa tako silno padle cene živini samo pri nas, temveč povsod drugod. Celó v silno industrializirani Čehoslovaki je položaj živinorejcev enako katastrofalen. Tako poroča »Venkov«, glavno glasilo največje in najbolj merodajne češke agrarne stranke, da je dobil kmēt vzhodno od Košice na sejmu za svojo kravo samo 100 Kč ali 167 Din. To kravo je kupil kmēt na spomlad za najmanj 400 Kč, redil nato kravo vse poletje, imel je z njo delo in trud, a sedaj dobi štirikrat manj kakor je za kravo dal. Pa ne samo goveja živina, tudi druga živina je izgubila vso ceno. Tako poroča »Venkov«, da se predajajo na vzhodu Čehoslovaške ovce po 20 Kč in konji se dobe tudi že za 70 Kč. Cena živine pa je tako padla kljub temu, da se plačuje v Pragi za kg govejega mesa do 16 Kč.

Pa tudi v Italiji, ki ima premalo živine, ni položaj za kmetovalca dosti ugodnejši. Živino rejci redno dobe za živino, ki so jo redili leto in dan, manj kakor pa so zanjo plačali.

Vidi se iz tega, da je padec cen za živino svetoven pojav in da povzroča v vseh državah, in ne samo v Jugoslaviji, resno skrb vseh odgovornih činiteljev.

Avtobus docela zgorel

Prerigel, 26. novembra.
Dne 26. t. m. je na cesti pod Brezovico, smer Črnomelj, zgorel avtobus Kumpa Ivana iz Starega trga ob Kolpi. Ta podjetnik poštne vožnje Stari trg—Črnomelj je zadnji čas trikrat tedensko prevažal pošto in potnike. Poštne pošiljke so bile v celoti rešene, poškodovan tudi ni bil nihče. Zgorelo je pa več paketov, katerih vrednost še ni ugotovljena. Ogenj je opazil poštni uradnik iz Starega trga, ki je bil slučajno tudi v avtobusu. Škode je za 100.000 Din, ki je deloma krita z zavarovalnino.

Nasilje nad ločeno ženo

Skocijan, 26. novembra.
Dne 21. t. m. je prišel Stefan Zužek iz Gaberje, občina Boštanj, na Telče k svoji ločeni ženi Mariji Zužek-Sinkovec. Po kratkem prekanjanju z ženo se je tako razburil, da je pograbil sekuro in mahal z njo kot obseden. Vse je pobegnulo iz hiše. Videč, da je ostal sam v sobi, je bil še bolj razkačen in se znesel nad sobno opremo. Razbil je vse pohištvo in uničil vso drugo opremo. Nobene stvari ni pustil cele. Soba je zgledala kot malo bojišče. Oškodoval

Proračun celjske mestne občine

Celje, 28. novembra.

Sinoč se je v sejni dvorani mestnega načelnika vršila javna seja mestne občinske uprave, na kateri se je sklepalo o proračunu za upravnno leto 1932. Sejo je ob 16.15 otvoril mestni načelnik g. dr. Gorjanc.

Finančni referent g. dr. Vrečko je najprej prečital predlog proračuna, iz katerega je razvidno, da ima mestna občina za l. 1932. potrebščine za Din 7.311.333.—, za katere znaša redno kritje Din 4.353.642.30, tako da ostane primanjkljaj Din 3.252.693.70, ki se krije z občinskimi nakladami in davščinami v iznosu Din 3.165.950.—, tako da ostane končni primanjkljaj Din 86.743.70. Ta končni primanjkljaj se naj krije s štednjo v posameznih postavkah. Finančni referent omenja, da se je pri sestavljanju proračuna ravnalo po okrožnici banske uprave, ki nalaga skrajno štednjo, znižanje vseh izdatkov, črtanje investicij ter skrčenje davščin.

Posamezne postavke izdatkov so v glavnem sledeče: primanjkljaj v letu 1931 Din 344.980.—, občina mestna uprava Din 913.566, predstojništvo mestne policije Din 686.4500.—, ulice, trgi, kanali, mostovi itd. Din 792.255.—, mestno oskrbnništvo 130.570.—, socialno skrbstvo dinarjev 192 tisoč, zdravstvo Din 79.000.—, prosveta in dobrodelstvo Din 301.044.—, šolstvo 543.044.—, mestna poslopja in zemljišča Din 550.969.—, gozdno gospodarstvo Din 110.758.—, kopališča ob Savinji Din 86.000.—, parno kopališče Din 99.300.—, Mestno gledališče Din 23.600.—, mestna pokopališča Din 104.790.—, mestni ubožni sklad 281.830.—, meščansko-oskrbovalni sklad Din 165.537.—, Najela se bodo sledeča posojila: za kritje ostanka za obnovo klavnice Din 230.000.— ter za tlakovanje Ipavčeve ulice Din 210.000.—, Občinski odbor odobri novi novovodni red, ki se je napravil radi nanovo vpeljanih vodomerov. Proračun vodovoda ima potrebščine Din 964.000.— ter kritja Din 870.000. Proračun klavnice ima potrebščine Din 426.000 ter kritja Din 433.188.—, Pogrebni zavod ima potrebščine Din 309.410.— ter kritja 312.300.—, Mestna plinarna in elektrarna ima potrebščine Din 4.190.000.— ter kritja Din 4.013.350.—, Ker zahteva vojaška uprava, da naj postavi občina na vojašnico kralja Aleksandra, ki je mestna last, še eno nadstropje, se sklene, da je občina pripravljena to storiti, če prevzame vojaška uprava s posebno pogodbo plačilo primerne najemnine za to poslopje z ozirom na to dograditev, da bo potem mogla mestna občina na podlagi tako zagotovljene najemnine v to svrhu najeti potrebno posojilo. Mestna občina pa je pripravljena prodati državi vojašnico kralja Aleksandra brez stavbe vojnega okrožja za Din 1.500.000.—. Iz postavke Prosveta in dobrodelstvo se naklonijo sledeče podpore: Opleševalnemu društvu Din 95.000.—, Tujsko-prometnemu društvu Din 400.—, Zvezi za tujski promet Din 1000.—, Glasbeni Matici v Celju Din 12.000.—, Muzejskemu društvu Din 5000.—, Javni mestni knjižnici Din 18.000.—, Dijaški kuhinji Din 4.000.—, Podpornemu društvu za revne dijake na celjski gimnaziji Din 4000.—, Dijaškemu domu Din 1500.—, Prostovoljnemu gasilnemu in reševalnemu društvu v Celju Din 20.000.—, Dramatičnemu društvu Din 9000.—, Krajevni zaščiti dece Din 3000.—, Kolu Jugoslovanskih sester v Celju Din 9000.—, Borzi dela v Celju Din 12.000.—, Marijini cerkvi Din 9000.—, Skladu za olajšavo bede in za pomoč brezposelnim Din 20.000.—, Savinjski podružnici SPD v Celju Din 2500.—, Moški ter ženski podružnici Ciril-Metodove družbe Din 1000.—, Ljudskemu vseučilišču v Celju Din 2000.—, Krajevni odboru Udruženja vojnih invalidov v Celju Din 2000.—, Katoliškemu prosvetnemu društvu v Celju Din 1000.—, Delavskemu kulturnemu društvu »Svoboda« v Celju Din 1000.—, Kmetijskemu pospeševalnemu uradu Din 1000.—, Protituberkulozni ligi v Celju Din 1000.—, Fond za spomenik kralju Petru Din 4000.—, Sokolskemu društvu v Celju Din 9000.—, za ureditev Glazije v telovadišče Sokolskega društva ter sportni prostor SK Celja Din 10.000.—, Mestna občina bo pospešila gradnjo novega Kapucinskega mostu, ker je nevarnost, da se sedanji ob prvi povodnji zruši. Tehnični oddelek bo napravil podroben proračun o renoviranju Mestnega gledališča ter njega centralne kurjave in na preureditvi Mestnega gledališča v kino. Mestno načelstvo bo razčistilo vprašanje glede območja mestne policije, t. j. če sega to območje tudi v teritorij okoliške občine, v katerem slučaju bi morala okoliška občina plačati višji prispevek kakor doslej ali pa se bo rajon policije skril na mesto samo.

Z ozirom na končni primanjkljaj se naroča mestnemu načelstvu, da naj skrajno štedi in tako krije primanjkljaj. Proračun je bil v celoti soglasno sprejet, nakar je mestni načelnik zaključil sejo ob 22.15.

Darujte za slepce!

Gelje

* Praznovanje državnega praznika se bo letos vršilo zelo slovesno. Kakor javljamo na drugem mestu, je mestni načelnik razglasil, da morajo biti vse hiše okrašene z državnimi zastavami. Slovesne službe boje se bodo vršile ob 9. v župni cerkvi ob 10. pa v pravoslavni kapelici v vojašnici kralja Petra ter v evangelijski cerkvi. Ob 10.30 bo v telovadnici mestne narodne šole svečana zaobljuba novega članstva Sokolskega društva, popoldan ob 16. bo v Mestnem gledališču akademija Sokolskega društva, zvečer ob 20. pa bo v veliki dvorani Celjskega pevskega društva v proslavo narodnega praznika.

* Rezervni oficirji iz mesta in okolice se pozivajo, da se udeležijo na državni praznik 1. decembra službe boje v župni cerkvi ob 9. dopoldan. Zbirališče 10 minut pred pričetkom pred cerkvijo. Kdor nima uniforme, naj pride v civilu z znakom.

* Razglas mestnega načelstva, 1. december se bo praznoval na slovesen način kot državni praznik ujedinenja troimenega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev. Vse hišne posestnike opozarjam, da morajo biti na ta dan vsa poslopja okrašena samo z državnimi zastavami (čl. 29. zakona o nazivu in razdelitvi kraljevine in čl. 9. zakona o praznikih). Mestni načelnik dr. Goričan s. r.

* 100 pevk in pevcev ter godbenikov, člani CPD, CGD ter GM ter koncertni tenor g. Avgust Živko iz Maribor bo izvajalo obširen spored na slavnostnem koncertu 1. decembra ob 20. v veliki dvorani Celjskega doma. Več na lepakih in sporedih. Predprodaja vstopnic v knjižarni Goričan in Leskovšek.

* Podporno društvo za revne otroke v Gaberju priredil v nedeljo 6. decembra ob 16. v telovadnici okoliške šole Miklavžnico otrokom iz Gaberja in okolice. Prijatelji mladine se vabijo, no vabijo k tej prireditvi. Darila se sprejemajo eno uro pred pričetkom v dvorani.

* Celjsko sresko učiteljsko društvo bo zborovalo v soboto 5. decembra ob 9. dopoldan v mestni narodni šoli. Na dnevnem redu je poleg poročil lin predlogov tudi predavanje g. dr. Tume iz Ljubljane o temi »Tolstoj kot vzgojitelj«.

* Smrtna kosa. V javni bolnici je umrla 28. t. m. 4letna Ana Plazarjeva, hčerka posestnika iz Sv. Janža na Dolenjskem.

* Težke nezgode. 38letni posestnik Rudolf Oblak iz Zabukovce je v petek 27. t. m. vozil težko naložen voz. Pri nekem ovinku se je voz prevrnil, Oblak je padel na tla, voz pa se je zvrnil nanj tako, da si je Oblak zlomil hrbtenico in levo nogo. Oblaka so prepeljali v celjsko javno bolnico. Njegovo stanje je zelo resno.

Maribor

m Novinarski koncert. Dne 1. decembra ob 20. uri nastopijo v Narodnem gledališču: Glasbena Matica, Maribor, Jadran, Drava, gđe. Udovičeva, ga. Skvarčeva, ga. Kovič-Zamejčeva, g. Neralič in g. Sancin. Mariborčani, nihče ne sme manjkati!

m Proslava 1. decembra na Pragerskem. Praznik prvega decembra bo proslavilo tudi Pragersko na slovesen način, posebno pa osnovna šola. Po svečani maši bo v šoli nastop Sokola in igra »Ljudstvo in dom«. Vabljeni posebno vsi bratje Sokoli.

m Šesta redna seja mestnega občinskega sveta. V četrtek, dne 3. decembra ob 18. uri bo v mestni posvetovalnici šesta letošnja redna seja mestnega občinskega sveta z dnevnim redom: razprava o občinskem proračunu za leto 1932.

m Akademija pri šolskih sestrah. Danes ob 16. uri priredi poveljak Jadranske Straže na učiteljsko v samostanu akademijo.

m Odlikovanje. Uprava Ruskega rdečega križa v Parizu je odlikovala za zasluge za to ustanovo docenta in primarija g. dr. Ivana Matka s častnim znakom. Čestitamo!

m VEČER NARODNE OBRANE. Dne 1. decembra ob 20.30 vsi v dvorano Union!

m »Slovaška Filharmonija« v Mariboru. — Končno je definitivno določeno 19. decembra za koncert »Slovaška Filharmonija« iz Bratislave, ki se že od pomladi pripravlja za svojo koncertno turnejo po Jugoslaviji. »Slovaška Filharmonija« bo koncertirala pred prihodom v Jugoslavijo dne 17. decembra na Dunaju, naslednji dan 18. decembra v Ljubljani in na povratku v soboto 19. decembra v Mariboru. Filharmonija je že poslala fotografije svojega zbora, ki šteje 70 oseb in bodo že te dni razstavljene v izložbah. Program koncerta je krasen.

m Prva razstava Umetniškega kluba »Brazda«. Kakor smo že poročali, priredi novi Umetniški klub »Brazda« ob 6. do 19. decembra v mali dvorani pivovarne Union svojo prvo razstavo slik in kipov. Po dosedanjih prijavah bodo razstavili svoja dela g. Gvajc, Cotic, Ravnikar, Kos, Mežan, Sirk in Jirak.

m Obvestilo. Vsi oni, ki se žele udeležiti proslave 17. decembra v Unionski dvorani, pa se jim vabila pomotoma niso poslala, naj se blagovoljito zgledajo pri upravi častniškega doma.

m Današnje sportne prireditve. Ob 10. uri bo na igrišču SK Železničarja prijateljska nogometna tekma SK Železničarja mladine in SK Svobode mladine. Ob 13. uri bo na igrišču ISSK Maribora prvenstvena nogometna tekma ISSK Maribora mladine in SK Rapida mladine. Sodil bo g. Vesnaver. Ob 14.15 bo na igrišču ISSK Maribora pokalna nogometna tekma za pokal LNP med ISSK Mariborom in SK Železničarjem. Sodil bo g. Nemeč.

m Smrtna kosa. Na Pragerskem je v četrtek umrl železničar Ivan Zigart. Pokopali so ga včeraj na Spodnji Polskavi. Naj v miru počiva, preostali nam so žalje!

ISSK Maribor v Ljubljani. Dne 1. decembra bo gostoval ISSK Maribor v Ljubljani, kjer bo odigral prijateljsko tekmo s SK Ilirijo.

m Kje bi se preskrbel s špiritom in kisom za vlaganje? Samo pri trdku Jakob Perhavec, Gosposka ulica 9.

1492 m Filmska predstava Sokola. Mladinski odsek Sokola-matice v Mariboru predvaja danes v nedeljo ob 15. uri v mali dvorani Narodnega

doma namesto običajne lutkovne predstave filma: »Zaba kraljica«, »Clovek«, »Krotilec kač« in »Zupni zlet v Mariboru«.

m Kinematografi. Grajski kino predvaja do vključno ponedeljka film »Pozabljeni materinski ljubezen«, kino Union pa od danes dalje film »Cesarjeva ljubezen«.

m Darilo. Mesto venca na grob pokojnega starostnega brata dr. Vladimira Serneca na sokolski praznik dne 1. decembra je podarilo Sokolsko društvo Matica v Mariboru 250 Din za zbirko za begunce iz Primorja.

m Nočna lekarniška služba. Nočno lekarniško službo ima prihodnji teden lekarna Vidmar »Pri sv. Anehu« na Glavnem trgu.

m Praznovanje likofa pri Bregu. Včeraj so delavci, ki grade novo Bergovo hišo na Glavnem trgu, praznovali običajni likof. Stavba je obsežna trinadstropna trgovska in stanovanjska palača.

m Sobotni trg. Kljub deževnemu vremenu je bil včerajšnji trg dobro založen in obiskan. Slaninariji so pripeljali 124 zaklanih prašičev, 1 govedo in 1 tele, okoličani pa 15 voz krompirja, zeljnih glav in čebule, 6 voz sadja, največ jabolk, 2 voza lončevine in lesnih izdelkov, kmetice so pa prinesle krog 800 glav perutnine. Nadalje je bilo na trgu tudi še nekaj sadnih dreves. Cene se pri mesu in mesnih izdelkih niso spremenile. Piščanci so se prodajali po 20 do 50 Din par, kokoši po 35 do 60 Din, race in gosli po 35 do 75 Din, purani po 40 do 80 Din, kunčji po 10 do 25 Din, divji zajci po 20 do

40 Din, fazani po 30 do 40 Din eden, Krompir je stal 150 do 2 Din kg, kislo zelje 2 Din, igavnata solata 2 do 3 Din, ohrovt 2 do 4 Din, zelje, glava 1 do 3 Din, cvetaka 3 do 10 Din, jajca 150 do 2 Din; jabolka 3 do 5 Din, hruške 4 do 8 Din, grozdje 4 do 10 Din, smokve 3 do 350 Din venec, kostanj 3 do 4 Din, pečen kostanj 6 Din liter. Mlada drevesca so stala po 14 do 27 Din eno, lesena roba 14 do 80 Din, pletene košare, jerbasi, peharji, ročne košare, potne košare od 10 do 100 Din. Lončevina pa se je prodajala po velikosti od 1 do 30 Din.

m Ceneno meso. V ponedeljek dne 30. t. m. od 8. ure naprej se bo na stojnici za oporečno meso pri mestni klavnicni prodalo 240 kg govejega mesa po 6 Din — na osebo do 2 kg.

m Izgnanci iz Avstrije. Iz Nemške Avstrije so izgnali siromašno rodbino s 7 otroci v starosti 1—10 let. Rodbina je prišla včeraj jutraj preko Spilja v Maribor. Mati je pristojna v občino Sv. Benedikt v Slovenskih gorah, kamor bo tudi odpotovanja.

m Aretacije. V petek sta bila tu aretirana Norbert G. radi potepuštva in Ana Baranja, ciganka, istotako radi potepuštva.

Skrivnostna smrt neznanca.

Prednočnim so pripeljali v poznih nočnih urah v mariborsko bolnišnico ponesrečenca, ki je kmalu nato umrl. Imel je težke poškodbe na glavi. Bil je popolnoma brez vsakih dokumentov in se ni moglo do sedaj dognati ne imena in tudi ne vzroka njegove smrti.

Vedno obupnejši položaj

v rudarskih revirjih

V decembru bodo rudarji praznovali 6 dni — Naraščajoča brezposelnost med rudarji

Trbovlje, 28. novembra.

Rudniška uprava je danes razglasila, da so bo v mesecu decembru praznovali 6 delavnih dni, in sicer 1., 8., 17., 24., 25 in 26. decembra. Delalo pa se bo 21 delavni dni.

Potemtakem se položaj od meseca novembra bistveno ni izboljšal, dasi trka že zima na vrata brez pravega mraza, ki ga naši rudarji željno

pričujejo, saj je boljši zaslužek, oziroma rednejše delo v veliki meri odvisno od hude zime. Letošnja zima in prihodnja spomlad bo brez dvoma tudi za naše rudarje še težka preizkušnja, kajti že danes je opaziti v revirjih vidno naraščanje brezposelnosti.

Kaj bo prinesla pomlad, poslabšanje ali izboljšanje, se sprašujejo rudarji.

Trbovlje

Sestanek pomožnega odbora združenih dohodnih društev v Trbovljah bo v ponedeljek 30. novembra ob 19. uri v šoli na Vodah.

Občni zbor zveze bojevnikov. Tukajšnja skupina Zveze bojevnikov sklicuje dne 1. decembra t. l. v gostilni Volker na Vodah svoj 1. redni občni zbor. Na občnem zboru se bo med drugim razpravljalo tudi o »Samopomoči« vojne-tovarištvu in o ustanovitvi pogrebnega oddelka, kar je zamislilo že bivši predsedstvo ZSV, ki pa v tem žal ni uspelo, dasiravno bi bila ta »Samopomoč« danes v tej težki krizi ravno tovariši-rudarji nujno potrebna.

Barbara-proslava Društva rudniških nameščencev se vrši letos dne 6. decembra ob 20. uri v Sokolskem domu.

Proračun občine Trbovlje za leto 1932. je sestavljen in od danes, dne 28. novembra 1931 vsem občanom za dobo 14 dni na vpogled. V tem času namreč dopušča zakon vsakemu občanu, da poda proti posameznim postavkam svoj ugovor.

Trebnje

Uradni dan. Prihodnji uradni dan sreskega načelstva v Trebnjem se radi državnega praznika vrši 7. decembra t. l.

Zanimanje za elektrifikacijo. Pretekli teden se je vršil po občini Trebnje popis in ugotavljanje konzuma električnega toka. Velikansko zanimanje za elektrifikacijo naših krajev in vasi nam dokazuje, da ni hiše v občini, ki bi se ne zanimala za to. Številne prijave interesentov so nam najlepši dokaz, kako potrebno je že bilo, da se je pokrenilo vprašanje elektrifikacije Dolenjske. Zupanstvo Trebnje pa vse priznanje, ki je na tem zainteresiralo vso Dolenjsko in vodi tako uspešno propagando. Zato, da se v tem smislu ni pričelo delovati že preje, saj elektrika bi nam lahko že svetila. Zato pa sedaj tem aginješe, da se uresniči želja vseh Dolenjcev: »Dolenjski električne energije«, da se dvigne naše gospodarstvo in obenem nudi pogoj za izboljšanje naših revnih prilik!

Šoštanj

Solarska kuhinja. Priprave za šolarsko kuhinjo so toliko napredovale, da se bo otvorila dne 7. decembra opoldne v Slomškovem domu pri cerkvi, kjer je začasno našla gostoljubno streho, dokler se ne najdejo primerni prostori zanj v mestu v bližini šol.

Inspekcija. Predsednik okrožnega sodišča v Celju Dr. Vidovič inspicira tukajšnje sodišče od torka 24. t. m. dalje.

Bled

Kino Bled predvaja danes ob 16. uri in ob 20. uri veselo filmsko pustolovščino »Beef in Steak« ali veseljaka v fraku v šestih velikih dejanjih. Poleg tega se predvaja najnovejši Paramonthov tednik. K obilni udeležbi se priporoča Kino Bled.

Na holecenskem dopustu je že precej dolgo časa gospod tov. Miha Dacar, učitelj v Poljanah na Škofjo Loko. Zelimu mu, da bi kmalu okrevale ter se zdrav in čil povrnil v naše vrste.

Javna prošnja. Krekova cesta, ki pelje z Bleda na Gmajno proti Zasiplu je v silno slabem stanju. Cesta je zelo blatna, tako da se blato vdira včasih do gležnjev. Prizadeti prosimo odločujoče činitelje, da bi odstranili ta nedostatek in cesto posuli z gramozom.

Osebnost. Te dni je bil upokojen naš vrli pesnik in mladinski pisatelj g. Albin Čebular, učitelj na Bledu.

Šmartno pri Litiji

Prememba posesti. Znano Ježovo posestvo je kupila Hranilnica in posojilnica za Šmartno in okolico. Kakor se čuje, se bo tja preselila občinska uprava.

Sneg. Po okoliških hribih, tako na Dolgem brdu, Jastrobeku in Lazih je padlo zadnje dni precej snega.

Zbori VII. 5

Številka je izšla z datumom od 1. X. t. l. Glasbeno-književna priloga prinaša Peruzijevo liriko »Pod večer...«, konec kritike o »Grafiki« v Pragi, organizacijska in društvena poročila, referate o koncertih, operi itd. Glasbeni del obkega celih 12 strani. Za možki zbor je prispeval Premrl daljšo skladbo »Oj z Bogom, ti planinski svet«, za mešanji zbor Rožanc »Polonico« in za solologs a klavirjem Prelovec »Dekliško pesem«. Vse tri skladbe so zelo preproste in melodiozne, kar jih priporoča zlasti šibkejšim zborom, odnosno Prelovec samospevom onim pevcom, ki ne razpolagajo z dobrim pianistom. V »Zborih« objavljene skladbe so tako raznolike, da najde v njih prav vsak kaj zase. Tudi vnanja oprema je vzorna. Slavko Ostere.

Ptuj

p Napad pijanca. Jurij Babšek, bivši cestar, stanujoč v Cirkovcih, se je mudil 25. t. m. radi nekih opravkov v Školah. Ko je opravil svoje posle, se je odpravil na pot v Cirkovce. Nenadoma pa pridrvi za njim Franc Brgles, posestnika sin iz Škole v prijaznem stanju, ga napade in končno sune s tako silo, da je padel Babšek v cestni jarek in si pri padcu zlomil levo nogo. Brgles je pobegnil in pustil 76-letnega starčka ležati. Slučajno je privozil mimo primarij dr. Kuhar s svojim avtom, ki je spravlil poškodovanega starčka v ptujsko bolnišnico. Proti surovemu napadalcu je uvedeno kazensko postopanje.

p Iz sodne dvorane. Kakor smo včeraj poročali, je bila aretirana in predana sodišču Antonija Polanec, ker je pod imenom Kramberger kupila blago na up pri trdku »Kostanjevec« z namenom, da trdko za 20 Din ogoljufa. Zato tega se zagovarja 26. t. m. pred sodiščem. Z ozirom na njeno priznanje in, ker je še do sedaj nekaznovana, je bila obsojena pogojno na 14 dni zaporu.

p Premestitev. Premeščena je zapisničarica tukajšnje sodišča Katica Pvlčeva k okrajnemu sodišču v Kamniku. Imenovana je službovala 6 let v Ptuj in je splošno znana kot izorna pisarniška moč.

p Glasoviti grafolog in astrolog Karmah pride dne 1. decembra t. l. v Ptuj in se nastani v hotelu Osterberger. V Ptuj ostane le nekoliko dni. Obiske sprejema vsak dan od 8. do 12. ure in od 14. do 19. ure.

p Lahka telesna poškodba. Andrej Hvalec, delavec, 26 let star, iz občine Slatina v Haložah, je naznanjen sodišču, ker je v vinjenem stanju napadel Marijo Hvalec, posestnico istotam, in jo ranil s čevljarškim nožem. Predla bi jej huda, ako ne bi priskočil njen mož in iztrgal surovežu nož iz rok. K sreči rane niso teške.

Škofja Loka

Svež grob. V loškem uršulinskem samostanu je preminula v četrtek ponoči s. Marija Marinkova, ki je v najlepši življenjski dobi 31 let podlegla zavrtni in dolgotrajni bolezni. S. Marinkova je dalje časa počevala kot učiteljica na dekliški narodni osnovni šoli in je bila jako spretna in prikupna vzgojiteljica. Pokojnico ohranimo v častnem spominu, žalujočim naše sožalje.

Rogaška Slatina

Priljubljeni tukajšnji postajenačelnik Franc Brandner je premeščen v istem svojstvu na postajo Videm-Krško. Rogaška Slatina bo g. Brandnerja kot prijetnega in odkritega družabnika ter poznanega pevca zelo pogrešala. Pevsko društvo »Sloga« mu je priredilo za odhodnico podoknico in častni poslovilni večer. Gospodu Brandnerju in njegovi družini želimo na novem mestu obilo sreče in zadovoljstva.

Reveži vseh revežev

Ni danes lahko življenje, toda nikomur ni danes tako težko postlano, ko invalidom in staroupokojencem. Tudi drugi trpe pomanjkanje, a so zdravi in si morejo že nekako pomagati. Invalidi in staroupokojenci pa so navezani le na svojo invalidnino in pokojnino. Te pa so tako nizke, da je za življenje premalo. Neštetokrat so že invalidi in staroupokojenci opozarjali na svoj obupen položaj, ali zamen so bile vse njih prošnje in niso našli pomoči v svoji silni bedi. Te dni so zopet poslali spomenico, v kateri prosijo za pomoč. Upamo, da bodo imeli to pot več sreče, ker ne moremo si misliti, da bi bili obupni klici največjih revežev zaman.

Kamniške novice

Kateremu društvu podporo?

V občinski proračun za leto 1932. je vstavljena za podpore kamniškemu društvu postavka 11.000 Din, ki so razdeljeni tako-le: Sokol dobi 3.000 Din, godba 4.000 Din, Tujsko prometno društvo 2.000 Din, Salonski orkester 2.000 Din. Čudimo se, da so ostale tudi letos brez vsake podpore knjižnica Narodne Čitalnice, društva »Kamnik«, zlasti pa Delavska knjižnica. Kamniške knjižnice vrše važno kulturno nalogo, pri razdeljevanju podpor pa menda še nikdar niso prišle v poštev. Prav tako je bil prezrt tudi Športni klub, ki bo s svojimi napravami in prireditvami — združenimi z velikimi stroški — mnogo pripomogel k napredku Kamnika kot letovišča. Naj bi o tem pri proračunski seji mestne občine malo razmišljali.

Kino »Kamnik« predvaja danes in jutri prvi del monumentalnega filma »Grof Monte Cristo« po slovitom romanu slavnega francoskega pisatelja Aleksandra Dumasa. Drugi del bo predvajan v torek, sredo in četrtek. Predstave prično točno ob 8. uri!

Preložitev ceste na Grabnu ob žagi tovarne »Vesna« prav lepo napreduje. Popolnoma dograjen je železobetonski most čez potok Mlinščico. Tudi kamnita podloga za cesto je že v glavnem gotova. Cesta bo lahko že koncem meseca izročena prometu.

Tržna stojšča. Mestno županstvo je dalo napraviti zadostno število tržnih stojšč, ki so bila v Kamniku res že nepotrebna. V torek so bila stojšča izročena svojemu namenu v veliko zadovoljstvo prodajalcev in kupovalcev.

Novo poštno poslopje na Grabnu je že popolnoma dograjeno. Sedaj vrše še zadnja dela v prvem nadstropju, kamor se bodo najbrž preselili orožniki. Poštna uprava se bo preselila v novo poslopje že v decembru.

Nov talni prag pri novotrkem mostu. Vsa dosedanja dela pri popravilu novotrkkega jeza so ostala brezuspešna. Bistrica je ob vsaki poplavi poškodovala jez in odnesla po par kub. metrov zemlje ob obeh bregovih, ker je bil jez napačno zgrajen. Mestna občina je dala napraviti načrte za nov talni prag, ki naj bi se zgradil na istem mestu. Načrte je napravil gospod ing. Maček. Proračun, ki znaša nekaj nad 30.000 Din, je že vstavljen v proračun mestne občine za leto 1932. Dne 3. decembra bo na pritožbo lastnikov komisijski ogled in obravnava radi zavarovanja levega brega pod novotrkem mostom. Interesenti se vabijo k obravnavi.

Nova kamniška godba je pričela prav živahno delovati. Pred kratkim si je nabavila 14 novih instrumentov, ker so bili stari že popolnoma izrabljeni. Godba bo priredila v nedeljo dopoldne promenadni koncert in se bo ob tej priliki prvič postavila z novimi instrumenti.

Pevski koncert. Delavsko pevsko društvo »Solidarnost« se z vso vnemo pripravlja na koncert, katerega bo priredilo dne 13. decembra v dvorani Kamniškega doma. Na programu bodo večinoma narodne pesmi.

Nazaj v stare čase

Ko je dosegla l. 1928. tedanja »konjunktur« svoj višek, smo videli v različnih listih reklamne slike, ki so kazale na eni strani starega, onemolega konja, vpreženega pred plug, na drugi strani pa je divjal mimo močan avtomobil s hitrostjo 100 kilometrov na uro. S tem so hoteli dokazati prednost motorja pred konjem, češ da imajo konje samo še starokopitni ljudje; bodočnost pa da ima le motor.

Dolgo je kazalo, da imajo zagovorniki motorja prav. Število konj je v vseh civiliziranih deželah naglo pojemalo, število avtomobilov pa je stalno naraščalo. Na konje je gledal ves svet s tihim pomilovanjem, moderna vелеmesta pa so bila ponosna na to, če se je reklo, da je izginil iz njih zadnji konj. Prerokovali so tudi, da ni več daleč čas, ko bo poginil zadnji konj na svetu. Samo za šport in za vojaške potrebe naj bi živel še nekaj konj, vse druge pa bi se morale umakniti motorju.

Dejanski razvoj pa tem prerokom ni dal prav. Nemška statistika n. pr., ki je prav natančna, dokazuje, da je imela Nemčija preteklo leto 3 in pol milijona konj, torej nad 100.000 več, kakor pa pred vojno l. 1914.

Kako pa je prišlo do te izjemembe? Jasno je, da je moralo igrati pri odločitvi o vprašanju: ali konj ali motor, glavno vlogo računanje. Kaj je boljše, kaj je cenejše: konj ali motor? In ko so računali, kaj se bolj izplača, so našli, da se konj bolj izplača kakor pa motor. To velja zlasti za male kmete. Mali kmet prideluje krmo sam in ga nič ne velja, motor pa potrebuje kurivo, ki je precej drago.

Ta pojav opazujejo tudi v Ameriki in tudi tam število konj stalno raste. Celot Ford, »kralj avtomobilov«, je začel za obdelovanje svojih posestev rabiti zopet konje mesto motorjev, čeprav ima motorjev več kot preveč.

Darujte za slepce!

Starostno zavarovanje v Švici

(Socialna ustanova največjega pomena.)

V današnjih slabih časih, ko gospodarska kriza pritiska k tlom vse sloje prebivalstva in ko trpi pod njo skoro ves svet, ne bo odveč, ako si malo podrobneje ogledamo velepotezno akcijo, o kateri bo glasovalo na splošnem glasovanju švicarsko ljudstvo: o uvedbi obveznega starostnega zavarovanja za ves narod.

Po švicarskih listih posnemamo o tej stvari: 6. decembra t. l., na Miklavžev dan, ko imamo povsod nekako praznovanje simbolizatorja plačila za vse dobrote in slabe stvari, ki jih je deca storila, bo — ako bo švicarski narod trezno mislil, — tudi zanj nosil zelo velike darove Miklavž. Švicarji bodo na splošnem vsedržavnem glasovanju (referendumu) glasovali, ali naj bo uveden v Švici od narodnega sveta in slavnostnega sveta z veliko večino sprejeti zvezni zakon o zavarovanju za starost in za smrt oz. za preostale. Že pred šestimi leti se švicarski volilci z veliko večino dali zveznemu svetu pooblastilo, da uredi z zakonom zavarovanje za starost in za preostale. Ta zakon, ki ga je zvezni svet čim najbolj skrbno pripravil in premislil, bo zdaj predložen narodu v sprejetju. In zdaj še nekoliko o tem zakonu.

Dolžna renta

Določeno rento ne bosta dobivala samo vsak švicar in švicarka, ki bosta postala stara preko 65 let, marveč bodo imeli po smrti svojega očeta pravico do gotove rente tudi vdova in

sirote. S tem bo odvzet očetu en del skrbi za ženo in otroke po njegovi smrti — to je skrb, ki mu je čisto važnejša kakor pa skrb za njegovo lastno starost.

Vsakdo, pa bodi mož ali žena, bo dobival enako visoko starostno rento, in vsaka vdova enotno rento ali pa enotno, enkrat izplačljivo odpravnino. Ravno tako bodo tudi rente za sirote za vso Švico enotne. Za tujce, ki so živeli delj časa, v Švici, bo tudi poskrbljeno.

K tem temeljnim zneskom, ki bodo kriti iz prispevkov zavarovancev in ki jih bo dobil vsakdo brez razlike, bo pridala država pod gotovimi pogoji še takozvani socialni dodatek. Tega pa v nasprotju s temeljnim zneskom ne bo dobival vsakdo. Osebe, ki iz lastnih sredstev — premoženja, pridobitnih dohodkov, pokojnin — lahko v zadostni meri krijejo izdatke za svoje vzdrževanje in gospodinjstvo, bodo od teh socialnih dodatkov izključene. Vsak kanton bo določil gotovo mejo dohodkov, do katere obstoji pravica na prejemanje socialnih dodatkov države. Vsekakor pa bo pritegnjeno kolikor možno največje število najširših ljudskih množic k prejetju tega socialnega dodatka (poprečno nekako dve tretjini vseh rentnikov). Dodatek je omejen na še enkratno vsoto temeljnega zneska. V posameznih slučajih dobimo sledeče dajatve:

Vrsta dajatev	Temeljni znesek	Skupni znesek (kol. 2 in 3)	Socialni dodatek (najvišji znesek)	Prehodna perioda (najvišji znesek)
1. Starostna renta posamezne osebe	200	400	600	275
2. Starostna renta zakonske dvojice	400	800	1200	550
3. Renta za vdove	150	300	450	206-25
4. Renta za sirote, za vsako	50	100	150	68-75
5. Renta za dvojne sirote, za vsako	100	200	300	137-50
6. Odpravnine za vdove:				
a) manj kot 40 let stare	500	1000	1500	687-50
b) od 40 do 49 let stare	550—1000	1100—2000	1650—3000	756-25—1375

(1 švicarski frank je danes 11 Din.)

Starostna renta

ki se prične s 1. januarjem koledarskega leta, v katerem bo izpolnil rentnik 65. leto, znaša torej najmanj 200 frankov letno in lahko naraste v slučaju potrebe rentnika na največ 600 frankov letno (6000 Din); stara zakonska dvojica torej lahko dobiva 1200 frankov ali 12.200 Din letno oziroma 10 frankov ali 1100 Din mesečno. Iz skušnje sledi, da bo več kakor polovica rentnikov enkrat prišla do dobe uživanja starostne rente in da ne bodo prej pomrli.

Za one pa, ki bodo prej umrli, je predvideno zavarovanje za preostale, ki bo nudilo preostali mladoletnim otrokom do 18. leta starosti rento in tudi vdove bodo dobile določene dajatve. In sicer znaša renta sirot 50 frankov za otroka, k čemur pride lahko še socialni dodatek v znesku 100 frankov. Ne glede na število nedoletnih otrok bo dobivala vdova izplačanih letno do 150 frankov na otroka. Ako pa izgubi kak otrok oba starša, tedaj ima pravico na dvojni znesek letno, torej do 300 frankov (3300 dinarjev letno). Pri več otrocih lahko vdova dobiva kar precejšnjo rento.

Ako pa umre mož, predno je žena dosegla 50 leto starosti, tedaj bo dobila ona odpravnino, ki se stopnjuje po starosti. Ta odpravnina znaša pri vdovah pod 40. letom starosti 500 do 1500 frankov, nasprotno se pa pri vdovah preko 40 let starih zvišuje pri vsakem letu za 50 frankov temeljnega zneska in za morebitni socialni dodatek. 49 let stara vdova potemtakem dobi lahko največ 3000 frankov odpravnine. Ako pa umre mož po dokončanem ženinem 50. letu starosti, tedaj dobiva vdova vsako leto rento ki znaša 150 frankov plus dodatek, torej največ 450 frankov. Ta renta pa preneha ob zopetni omočitvi vdove ali pa ob doživetju 66. leta, ko pride na mesto vdovske rente starostna renta.

Samo ob sebi je razumljivo, da onim osebam, ki so danes že stare 66. let in ki niso vplačale niti ene premije, ne bo določeno takoj spočetka nuditi tako visokih dajatev. Za to manjkajo vsa sredstva. Radi tega predlaga zakon 15 letno prehodno dobo, v kateri se bo izplačevalo največ one zneske, ki jih navajamo v gornji tabeli na zadnjem mestu, in to samo onim osebam, ki ne morejo v zadostni meri kriti potreb svojega vzdrževanja iz lastnih dohodkov kakor iz premoženja, pridobitnih dohodkov, pokojnine in pod.

V tej prehodni dobi obstojajo storitve iz sledečih treh delov: iz temeljnega zneska, iz socialnega dodatka in iz izredne pomoči. Ta izredna pomoč se krije iz donosa obdavčenja alkohola in tobaka in jo bo treba v nekaterih kantonih na vsak način zmanjšati. Kljub zmanjšanju začetne dajatve bo treba v prvem prehodnem letu izplačati 58 milijonov švic. frankov (638 milijonov Din). Vendar uresničuje ta zakon z željo, da se tudi današnjim starim ljudem, ki sami še niso ničesar k temu zavarovanju prispevali, čimnajveč mogoče koristi z obrodnostjo novega starostnega zavarovanja, misel solidarnosti.

Kako naj se pa zbere ta denar, ki bo potreben za izplačevanje rent?

Vsak v Švici stannujoči možki mora od svojega 19. do svojega 65. leta starosti

vplačevati letno prispevek v znesku 18 švic. frankov (Din 193— ali 16-50 Din mesečno), vsaka ženska pa 12 frankov (Din 132— ali Din 11— mesečno). Matere z več kakor 5 otroci, pri čemer se otroci iz prejšnjih zakonov moža

všejejo, so trajno oproščene od plačevanja prispevkov. K temu mora plačevati vsak delodajalec za vsako delovno moč skromen prispevek 15 frankov (Din 165—) letno. Prispevki zavarovancev bodo dali letno 40 do 42 milijonov frankov; prispevki delodajalcev pa so preračunjeni za celo Švico na 15 do 17 milijonov letno. Omeniti je treba, da za osebe, ki so z delodajalcem v sorodstvu ali svaštvi in ki delajo v njegovih podjetjih, mu ne bo treba plačevati nikakih prispevkov. Ravno tako ni treba plačevati podejtniških prispevkov za pomožne moči, ki so zaposlene pretežno v domačem in poljedelskem gospodarstvu (v gospodinjstvu in kmetijstvu).

Podjetniki, ki so ustanovili za svoje osebe lastno pokojninsko blagajno, in ki plačujejo svoje prispevke tej, lahko odtegnejo podjetniški prispevek, ki ga je treba plačati na zvezno zavarovanje za starost in preostale, od vlog v lastno pokojninsko blagajno, da se s tem izognejo dvakratnim dajatvam za starostno zavarovanje nameščencev.

Ker bo izplačanih v 15 letih prehodni dobi letno temeljnih prispevkov samo 21 milijonov frankov, se bo nabral pri zavarovalnih blagajnah posameznih kantonov sklad v višini 750 milijonov frankov, čigar obresti bodo potem omogočile skupno z zneskom prispevkov izvrševati in nuditi popolne zavarovalne dajatve oziroma rente.

Z vplačevanjem mesečnih samo 1-50 franka oz. 1 franka (Din 16-50 oz. Din 11—) bo imel torej oni, ki je potreben, pravico do starostne rente v znesku 500 do 600 frankov oz. 42-50 do 50 frankov mesečno.

Socialne dodatke in pa izredne podpore, ki bodo izplačevane v prehodni dobi, bo plačevala izključno država in sicer 80% bo prevzela švicarska zveza in 20% pa posamezni kantoni (za naš primer 80% osrednja vlada in 20% banovine), v gotovih slučajih bo udeležba zveza pri dajanju teh pomoči znašala lahko tudi 85%.

Premije

Ravno tako bodo plačevali država in kantoni premije, ki bodo izpadle ali odpadle, t. j. prispevke, ki jih nepremožni sloji, kljub njihovu nizkemu znesku 12 oz. 18 frankov ne bodo mogli plačati, in pa za premije mater z nad 5 otroci. Ako bo kak kanton za določena ozemlja radi posebnih gospodarskih težkoč znižal dolžnost prispevanja zavarovancev za 1/3, — za kar predvideva zakon možnost — tedaj bo zvezna vlada prevzela polovico tega izpadka. Ti izdatki švicarske zvezne vlade bodo narasli od 83 milijonov frankov v prvem letu na 75 milijonov frankov po preteku prehodne periode. Sredstva za ta veliki socialni čin bodo po načrtu zakona izvirala iz davka na tobak — o katerem se bo glasovalo istočasno z zakonom o zavarovanju za starost in preostale — in pa iz davka na alkohol.

Marsikdo si bo mislil, da z zgoraj omenjeno skromno rento izdatki za vzdrževanje kakoga starčka ali starke še izdaleka ne bodo mogli biti kriti. Ali te rente imajo namen, da tvorijo minimalna (najnižje) varstvo v starosti ali pri predčasni smrti družinskega očeta in rodbinskega hranilca. S tem ne bosta izgubila niti smisla za varčevanje niti zasebno zavarovanje svoje vrednosti in pomena. Zakon zato hudi predvideva, da lahko posamezni kantoni ob določenih pogojih izvedejo nadaljnja zavarovanja, ki bi bila primerna za izpopolnjevanje

Tudi britje tilnika pri bubi glavicah postane prijetnejše, če se najprej namažete z Nivea.

Preden se brijete,

in sicer preden se namilite, si morate zmeraj z

NIVEA - CREMO
NIVEA - OLJEM

nadrniti obraz — in sicer ne premočno, da se morejo tvoriti pene! Nadrnete se lahko tudi že zvečer. Koža postane potem prožna, brada mehka in nič več ne boste dobili rdeč kastih, razpopanih mest.

Nivea-Crema v dozah: Din. 3.— do 22.—
v tubah: Din. 9.— in 14.—

Jugosl. P. Beiersdorf & Co. d. s. o. j.,
Maribor, Gregorčičeva ul. 24

1. decembra v Union na Novinarski koncert

zveznega zavarovanja oz. zveznih dajatev. Kantoni Neuenburg, Waadt, Glarus, Appenzel a. Rh. in Basel — mesto imajo že take zakone.

Iz teh izvajanj je torej razvidno, da bodo kriti izdatki za zvezno zavarovanje za starost in za preostale iz skupnih prispevkov zavarovancev, delodajalcev, zveze in kantonov.

Izvedba zavarovanja po kantonalnih javnih blagajnah, ki bodo s pomočjo rednih kantonskih in občinskih uprav pobirale za celo državo enotne prispevke onih, ki so tem prispevkom v kantonu obvezani in bodo iz tega spet izplačevale rente onim, ki so za nje v kantonu upravičeni, zagotavlja ustanovi potrebno enostavnost in omogoča, da se bo vse to vršilo z najnižjimi upravnimi stroški. Ta izvedba omogoča tudi popolno obseženje vseh zavarovanih obvezancev in zagotavlja popolno nepristranost.

Storitve, ki bodo pritekale v obliki malih posameznih prispevkov v celo državo tja do najbolj oddaljenih gorskih bivališč in ki naj bi lajšale v tisočih slučajih skrbi v starosti in ali pa naj bi nudile vdovam in sirotam majhen prispevek za olajšanje življenjskega obstoja, bodo v skupni vsoti znašale že v prehodni dobi letno 5882 milijonov frankov (638 do 902 milijona Din) in bodo dosegle po preteku te dobe vsoto 180 milijonov frankov (1960 milijonov Din) na leto.

Zanimivo je obenem dejstvo, da bo plačanih od teh 180 milijonov storitev oz. dajatev po proračunu in verjetnostnih tabelah 100 milijonov fr. ženskam (vdovam in starkam), 14 milijonov fr. sirotam in 66 milijonov moškim. Zavarovalne dajatve se bodo torej razdelile z eno samo tretjino na moške, z dvema tretjinama pa na sirote, vdove in stare žene.

Ta prikaz tudi kaže, kako velike važnosti bo uvedba tega novega zavarovanja za žensko prebivalstvo.

Vse švicarske socialne organizacije in društva, sploh vsi socialno čuteči Švicarji danes z vso silo agitirajo med švicarskim ljudstvom za sprejetje tega dalekosežnega in velikopoteznega čina in upati je, da bo vedno trezno in preudarno švicarsko ljudstvo v nedeljo, dne 6. decembra t. l. tudi dalo sankcijo temu predlogu svojih zaupnikov in poslancev.

Tudi drugod bi bilo treba misliti na kaj takega. Zavarovanje delavstva za starost, ki je pri nas že dolgo, menda od l. 1925, sankcionirano, a žal ne izvedeno; razširitev pokojninskega zavarovanja nameščencev po celi naši državi; razširitev bolniškega, nezgodnega in starostnega zavarovanja na najbolj ubogo plast našega naroda — na poljedelske delavce: bi bile prve stopnje k uvedbi tako dalekosežnega načrta kakor je ta švicarski. Treba bo delovati z vsemi silami za tem, in izvesti te prve stopnje, kajti tudi v naši državi ne smemo vtikati glave v pesek in se varati z neverjetnimi nadami: kajti življenski standard vsega našega prebivalstva, zlasti pa delavstva in nameščencev, pa naj bo to v industriji, obrti, trgovini, prometu, državnih upravi, poljedelstvu, pada, brezposelnost narašča in paziti moramo, da nas čas ne prehiti. Ta sklep švicarjev naj bo za vse, ki si v teh stvareh še niso na jasnem: odločilen memento.

Cv. Kristan.

Sokolstvo

Slavnostna številka Sokolskega Glasnika

V proslavo državnega in sokolskega praznika 1. decembra je izdalo uredništvo Sokolskega Glasnika slavnostno številko, ki se odlikuje po svoji zunanosti in vsebini. Naslovna stran ima krasen portret dr. Miroslava Tyrša, ki ga je napravil grafik br. Jelko Justin. Vsebine te slavnostne številke je tale: Jugoslovanskemu sokolskemu taboru (poslanica Saveza SKJ), — Dr. Ivan Lah (Ljubljana): Praznik državljanske svesti — Miloš Stanojević (V. Bečkerek): Proslava duhovnega edinstva, — Dr. M. Kovčič (Maribor): Sokolstvo, nacionalizem in fašizem — Ante Brozović (Beograd): Po starih potih, k davnemu cilju — Dušan Zivković (Dubrovnik): Jugoslovanski nacionalizem — Vojislav Bogičević (Tuzla): Tri želje ob 1. decembru — Slovansko Sokolstvo — Dr. Cipčić (Stara Pazova): Na vas — Ivan Bajželj (Ljubljana): Vzgoja učiteljev telovadbe — General Knežević (Beograd): Vojska in Sokolstvo — Josip Nikšić (Karlovac): Prosvetna šola ČOS — Ante Tadić (Smederevo): Ali je naš ideal samo telovadba — Alfonz Margitić (Krasica): Sokol na deželi in njegovo delovanje — Iz Saveza SKJ — M. Sušnik (Jesenice): Mladina na razputju življenja — Nadvse zanimive pa so izjave župnih starost oz. stanju in razvoju Sokolstva v naših župah. Pri večini člankov so tudi slike župnih starost. — O olimpijadi v Los Angelesu — Sokolska lutkovna gledališča — Sokolski Glasnik ima 16 strani ter je izšel v pomnoženi nakladi. Brate prosvetarje prosimo, da Glasnik na sokolski praznik 1. decembra razpečajo v čim večjem številu med članstvom.

Zanimivosti iz slovanskega Sokolstva

III. zlet češkoslovanskih srednješolcev bo v okviru IX. vsesokolskega zleta 19. junija 1932. Zleta se bodo udeležili srednješolci iz Jugoslavije, Bolgarske, Poljske in Francije.

Proste vaje članov za IX. vsesokolski zlet je sestavil brat E. Strunc, godbo pa je komponiral br. prof. Klička. Vaje in godbo se more naročiti pri Jugoslovanski Sokolski Matici v Ljubljani, Narodni dom.

Rusko Sokolstvo v Evropi. Ruska sokolska društva, ki so raztresena po celi Evropi, so združena v Ruski Sokolski Savez, ki ima svoj sedež v Pragi. Zlasti agilna so ruska sokolska društva v Litvi in na Poljskem. Najjačše sokolsko društvo je v Poznanju, ki stoji v zelo dobrih stikih s poljskim Sokolstvom. Ruski Sokolski Savez ima svoje podsaveze v ČSR, Jugoslaviji in Franciji. Vseh društev je 41 s približno 6000 člani. V sami Rusiji sokolska društva ne obstojajo, ker se država sama briga za telesno vzgojo mladine, ter niso zaradi tega dovoljena zasebna telovadna društva.

Podpirajte CIRIL-METODOVO DRUŽBO!

Slovenjgradec

Novi grobovi. Popolnoma nepričakovano je prišla danes iz Gradca vest, da je umrl v tamkajšnji bolnici dekan iz Starega trga pri Slovenjgradu g. Jurko Ivan. Blagopokojni je iskal zdravja v Rogaški Slatini, v Ljubljani in se je končno podal v Gradec, kjer se je poovrgel težki operaciji. Vse, ki so ga poznali, je vest o njegovi smrti globoko presunila. Rajni je bil rojen l. 1875. v Sv. Lovrencu na Pohorju in je služboval kot kaplan v Zusmu in kot župnik v Pamečah pri Slovenjgradu, odkoder je bil imenovan za župnika v Stari trg pri Slovenjgradu, kjer je leta 1929 prevzel dekanjske posle. Njegove zemске ostanke prepeljejo iz Gradca, kjer ga bodo pokopali v njegovi dekaniji. Farani izgube z njim dobrega in sposobnega dušnega voditelja, a šolska mladina iz Slovenjgrada pa ljubečega kateheta, a siromaki svojega zaščitnika! Naj počiva v miru in domači zemlji, njegovemu duhu pa trajni spomin!

Ustanovitev mlekarske zadruge. Posestniki in podjetniki iz mesta in okolice z delovnim lončarjem in posestnikom Lobetom Francmom na čelu, so ustanovili mlekarsko zadruo, ki je dragocena pridobitev za naš okraj; želimo ji največjega uspeha, ker bo znatno omilila sedanjjo gospodarsko krizo.

Danes ob 16. uri vsi v Sokolski dom na Satterjev koncert, ki ga priredi tukajšnje »Pevsko društvo« z sodelovanjem salonskega orkestra.

60-letnica. Te dni je obhajal v krogu svoje družine 60-letnico g. Mrovič Fran, žel. poduradnik. Cestitamo!

Meje življenja

Grški pisatelj Lukijan, ki ga nekateri imenujejo »Jules Verne-a starega veka«, je opisal z neverjetno domišljijo svoje potovanje na mesec. V svojem »potopisu« je opisal tudi živa bitja na mesecu, ki da so vsa silno velika in strašna. To navado, da so opisovali živa bitja na tujih, nam neznanih svetovih v strahotnih oblikah, so ohranili skoro vsi kasnejši pisatelji te vrste. Mi pa lahko z veliko večjo verjetnostjo domnevamo, da je tudi »življenje« vezano na naravne zakone, ki veljajo povsod enako. Če hočemo torej ugotoviti, kakšno utegne biti življenje drugod, moramo najprej poznati pogoje za življenje na zemlji.

Na zemlji ga menda ni kraja brez življenja. Živa bitja se nahajajo v polarnih krajih, ob ravniku, v zraku, na zemlji, pod zemljo in v vodi. Celotno dno morja, kamor nikdar ne prisije solnčni žarek, opazujemo življenje, čeprav je tam pritisk vode jako velik. Tu nastane vprašanje: ali je življenje brez mej?

Napačno bi bilo, če bi sklepali oddod, da nahajamo živa bitja skoro povsod, na neomejenosti življenja. Tudi »življenje« je dala narava svoje meje, ki jih ne moremo prekoračiti. Zlasti različne temperature življenje zelo omejujejo.

Najvažnejša sestavina v telesih vseh živih bitij je beljakovina. Pri 75 stopinjah toplote pa se beljakovine strde in ne morejo več »živet«. Rastlinske in živalske celice zamro že pri 40 do 45 stopinjah toplote. Ta pe še ni skrajna meja življenja. Poznamo namreč mnogo organizmov, ki lahko prenašajo znatno višje temperature in nekatere bakterije se dobro počutijo šele pri visokih temperaturah. V toplih vrelih (gejzirih) v parku Yellowstone v Ameriki so merili toploto do 90 stopinj, v studencih pa so rastle vseeno alge.

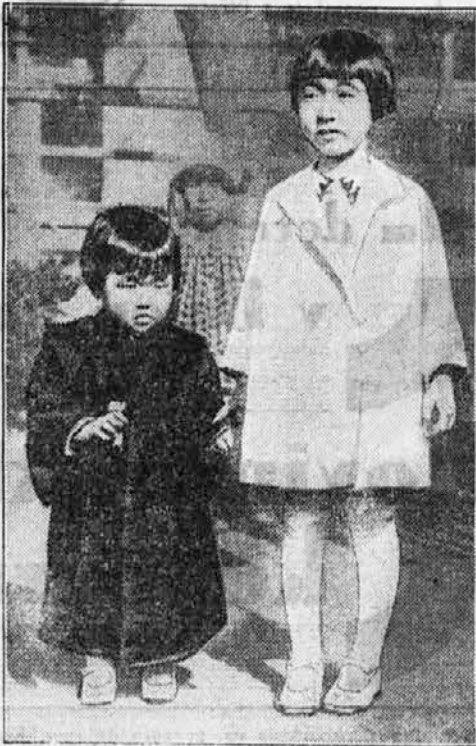
Zanimiv pojav je vsekakor to, da imajo nekateri organizmi toliko večjo odpornost, čim manjši so. Menijo pač, da ti organizmi prenašajo zato tako visoke temperature, ker je v njihovi beljakovini manj vode kakor jo je v drugih organizmih. S poskusi so namreč dokazali, da lahko segrejemo vode prosto beljakovino tudi na 100 stopinj, pa se vendar ne strdi. Tudi rastlinska semena so segrevali do 100 stopinj, pa so vseeno ohranila svojo kaljivost.

Nekateri organizmi pa prenesejo tudi mnogo mraza. Ptice in sesavce brani pred mrazom njihova notranja toplota. Mrzlokrvne živali in rastline pa se morajo prilagoditi temperaturi, ki jih obdaja. Te živali preneso silno dosti mra-

za. Ribe lahko tudi nekaj časa zmrznejo, pa ostanejo vseeno žive. Ribe prenašajo do 15 stopinj mraza, žabe do 28 stopinj, polži do 120 stopinj, bakterije pa tudi do 200 stopinj. Te meje pa veljajo le, če so živali v miru. Za gibajoče se življenje so meje mnogo ožje.

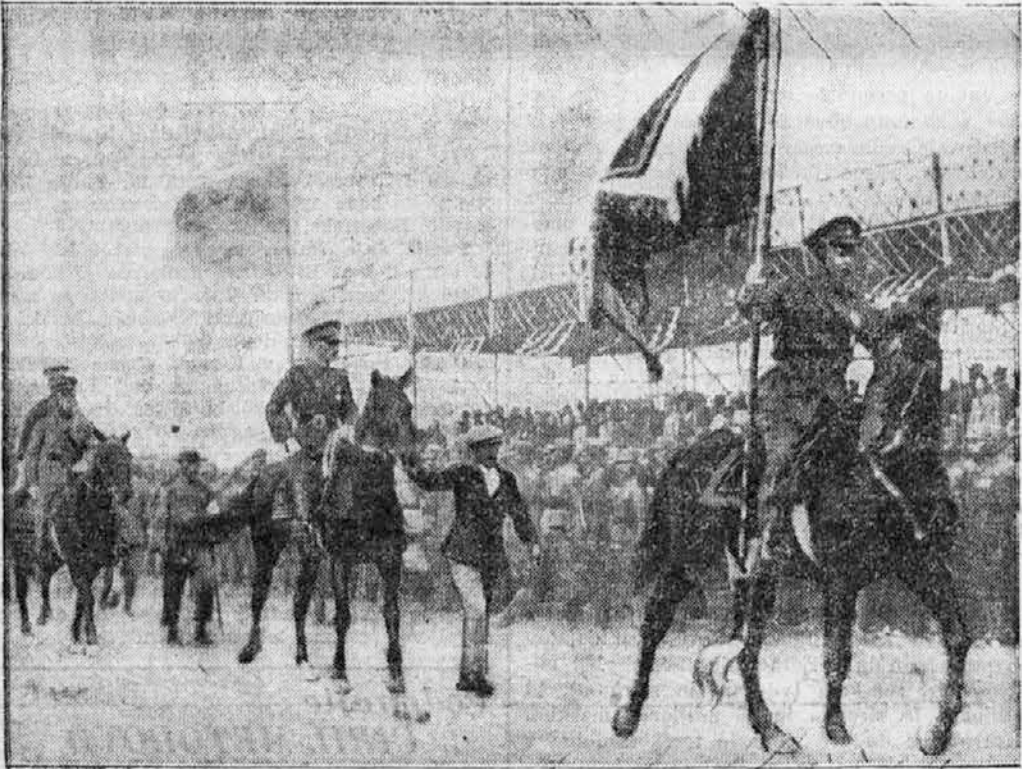
A še nekaj je za življenje potrebno in to je svetloba. Bakterije žive lahko tudi brez svetlobe, nekatere tudi brez kisika. Za rastline pa je svetloba neobhodno potrebna. Rastlina mora imeti ogljikovo kislino iz zraka, da predela ogljik za sebe, kisik pa oddaja. Ta proces je važen za vse življenje na svetu, ker so od njega odvisna skoro vsa druga živa bitja.

Ni pa nemogoče, da je na drugih svetovih življenje docela drugačno kakor je pri nas, če so tam dani drugačni kemični in fizikalni pogoji za življenje.

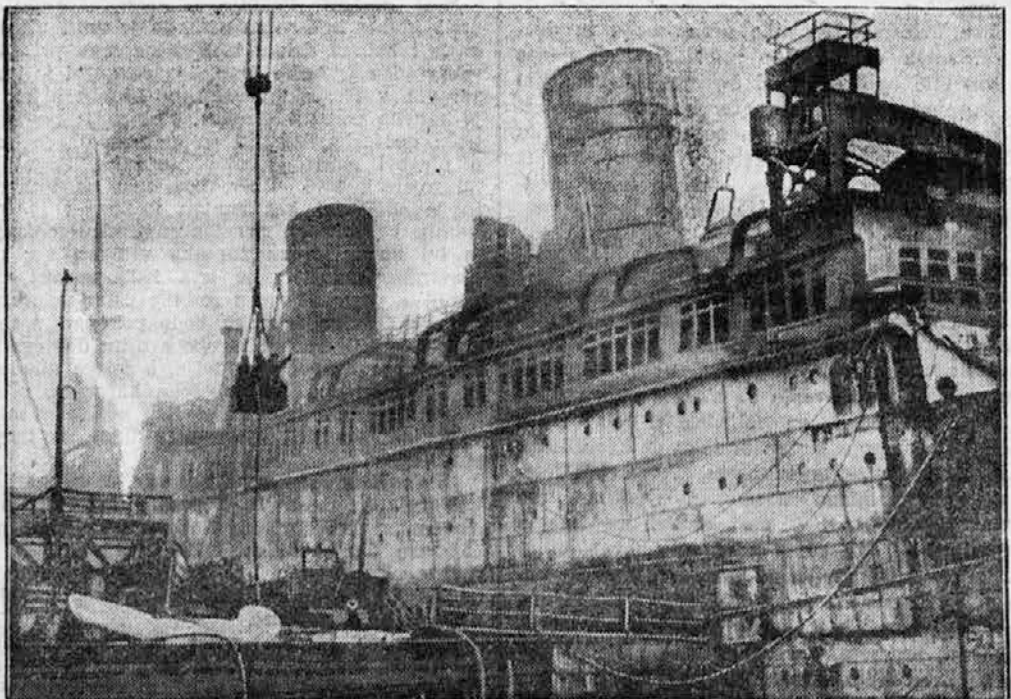
Najstarejša hči japonskega cesarja

Na sliki vidimo najstarejšo hčerko japonskega cesarja z njeno družico (na desni). Princezinja ima ime, ki pomeni po naše »bogastvo in veselje«.

Maršal Čang-kaj-šek bodri vojake na vojno proti Japoncem

Kitajski maršal Čang-kaj-šek je prisostvoval v Nankingu paradi 1700 prostovoljcev-dijakov. Te je navduševal v ognjenem nagovoru na vojno proti Japoncem.

Požar na luksuznem parniku »Bermudac«

V ladjedelnici v Belfast-u se je vnel ogenj na parniku »Bermudac«, ki so ga tam popravljali. Ogenj je ladjo skoro popolnoma uničil.

Zapravljivi milijonarji

Dandanes živimo v čudnih časih. Cela Evropa je danes »suha« kakor poper, v ogromnih zakladnicah francoske narodne banke pa se kopiči kopica zlata na kopico. Na Kitajskem strada na milijone kmetov, v Kanadi pa kmetje ne vedo, kam z žitom. V Evropi in v Ameriki mora postaviti brez dela na milijone delavcev, lahkomišelnih milijonarji pa ne vedo, kako bi svoje milijon razmetavali.

Neverjetno razkošje v modnih salonih na najznamenitejši cesti v New Yorku, na »peti cesti«, dokazuje, da je še vedno dosti ljudi na svetu, ki jim ni treba skrbeti za to, kje bodo denar zaslužili, ampak samo za to, kako ga bodo razmetavali. Ti saloni nimajo izložb, ampak delajo čisto tiho in naročnice same se najbolj boje, da nihče ne izve naslovov, kje si dajo delati svoje obleke. V takih trgovinah prodajajo najdražje stvari, kar jih premore svet.

V neki trgovini v nogavicami v New Yorku stanejo najcenejše nogavice 2000 dinarjev. Filmska zvezda Mory Pickfort si je kupila v tej trgovini nogavice za 7000 dinarjev — če je namreč to res, kajti pri filmskih »zvezdah« pomeni mnogo tudi — reklama...

Gospa Rosa Binnés preskrbuje vse ameriške bogatkinje s korzeti. Najboljša naročnica za te vrste blago je danes žena Rockefellerjevega sina. Povprečno velja korzet pri gospe Binner 12.000 Din; te vrste korzetov pa ne prodajo mnogo, ampak le dražje; so tudi korzeti, ki veljajo na tisoče dolarjev, ne dinarjev. Taki korzeti so obloženi z najdražjimi čipkami. Igralka Lilian Russel si je kupila korzet za 200.000 dolarjev, kjer so se svetili po vseh šivih svetli briljanti.

V trgovinah na »peti cesti« prodajajo tudi najdražje čevlje. Najbolj slovi trgovina Delmans-ova. Najcenejši čevlji v tej trgovini veljajo 60.000 dinarjev. Čevlji, ki jih obuvajo bogate Amerikanke zvečer za ples itd., pa so okrašeni z žlahtnim kamenjem visoke vrednosti.

Nosijo pa bogatkinje tudi nakit iz cenenege blaga, ampak ta mora biti izdelan umetniško. Tak nakit velja tudi po več stotisočev dinarjev. Najdražje žlahtno kamenje prodaja trvdka Starr. Ta trvdka je kupila 1. 1924. biserno ogrlico iz nekdanjega carskega zaklada za 15 milijonov Din, prodala pa jo je kmalu na to za 25 milijonov. Trvdka opozarja v svojih cenikih, da naročil izpod pol milijona dinarjev ne more sprejemati.

S perilom pa je uganjala največje razkošje Peggy Zajce. Ta si je nakupila kar celo zalogo najfinjšega in najdražjega perila za milijone. Samo za eno svileno pižamo, obšito s pravimi asirskimi čipkami, je plačala 700.000 dinarjev.

Da mora pri takem razmetavanju tudi največje bogastvo skopneti, je razumljivo in že marsikatera lepa dedščina se je razgubila po modnih salonih.

Vladarji v tujini

Pariski list »Excelsior« cení premoženje vladarjev v tujini nad 2 milijardi frankov. Najbolj bogat je bivši nemški cesar Viljem II., ki ima 435 milijonov frankov premoženja; on je danes najbogatejši Nemec. Bivša cesarica Zita ima malo, ker ji Avstrija ni dala nobene odškodnine. Premoženje bivšega španskega kralja cenijo na četrtr milijarde frankov. Španska kraljica je vzela s seboj tudi ves svoj nakit. Zasebno svoje premoženje je imel španski kralj naloženo v tujini. Poslednji turški cesar živi v Svici, ni pa znano, koliko ima. Premoženje njegovega očeta so cenili na več milijard. Najmanj svojega nekdanjega premoženja sta rešila bivši grški in portugalski kralj.

Policija in fotografija

Londonška policija je nedavno prišla in zaprla nekega vlomilca, ki se mu je bilo posrečilo takoj po vlonu pobegniti v neverjetno kratkem času. Policiji, ki so vlomilca zasledovali, so ga namreč med begom fotografirali s nekim posebnim fotografskim aparatom, ki omogoča slikanje tudi pri zelo kratki osvetlitvi. S pomočjo takega aparata so izsledili tudi neke tatove, ki so jo hoteli odkriti z avtomobilom. Tudi te so hitro fotografirali in že naslednjega dne so jih prišli in zaprli.

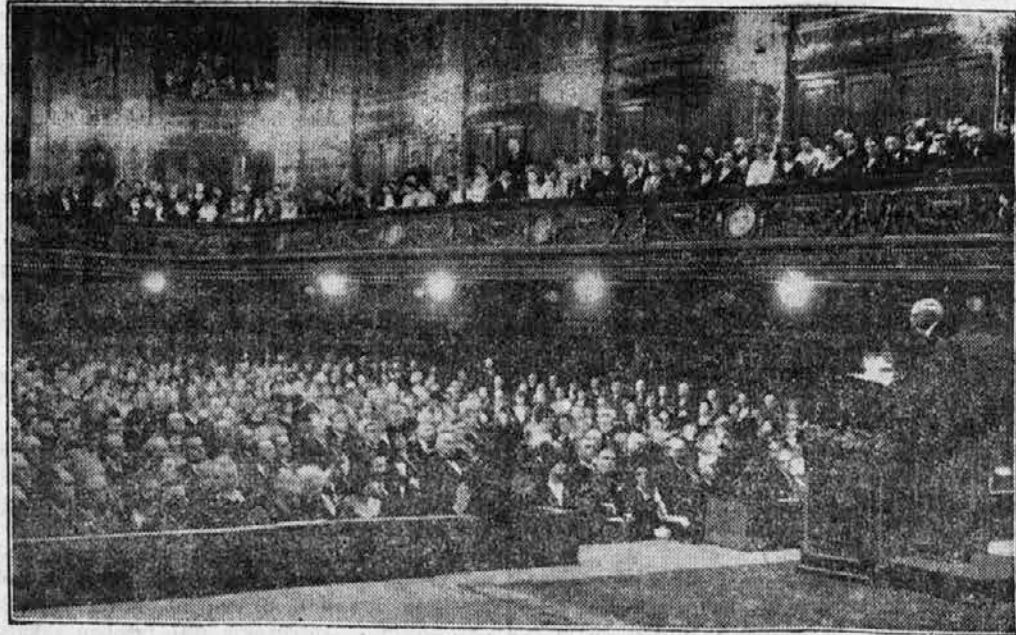
»Svete krave« v Bombay-u

Kravo imajo Indijci za sveto in nedotakljivo žival; na sliki vidimo, kako se »svete krave« mirno sprehajajo po ulicah velikega mesta Bombay.

Trgovina z božičnimi drevesi v Nemčiji

Na Turinškem in v gorovju Harz pripravljajo meseca novembra božična drevesca. Začetkom decembra jih začno razpošiljati.

150-letnica »oblačilnice« v Lipskem

»Oblačilnica« v Lipskem slavi te dni svojo 150-letnico. V dvorani tega poslopja prireajo znamenite koncerte.

Nove angleške parlamentarke

Petnajst ženskih poslancev stopa v novi angleški parlament. Ženske pripadnice delavne stranke so vse delile usodo svoje stranke, niti eni ni bila na novo izvoljena. Konservativna stranka ima 13 zastopnic, medtem ko jih je imela v zadnjem parlamentu samo tri. Združene univerze, katere, kakor je znano, postavljajo lastne kandidate, so zopet izvolile eno zastopnico. — Žene, pripadajoče ženskemu pokretu, so po sveh svojih močeh podprle ženske kandidate, neglede na njihovo strankarsko pripadnost. Prirejale so ogromne shade in agitirale na vse mogoče načine. Niso bile nikakor mnenja, da bi bilo vlad težkega gospodarskega položaja opravičljivo pustiti v ozadju ženske interese, marveč so se izrazile, da nudi sedanja kriza posebno priložnost za izboljšanje položaja žene ter zazgodovinarstvo narodnega življenja na trdni podlagi pravice in enakopravnosti med moškim in ženo. To je stališče, s katerim vsekakor niso soglašali vsi volilci in volilke. Mnogi menijo da se morajo v takem težkem položaju, kakor je sedanji, umakniti vsa špecijelno ženska vprašanja pred drugimi, ki so življenjskega pomena a ves narod. Žene so se zelo mnogoštevilno udeležile volitev; volile so v drugič na enaki podlagi kakor moški.

Lepa navada

Na Bretonske v Franciji imajo lepo navado: ko umre mali otroku, si prisvoje otroke vse matere v občini. Duhovnik izbere ena izmed žen, v katero ima posebno zaupanje. Ako je ta preuboga, da bi sama vzdrževala otroka, se jih združi več skupaj v to svrhu. Ena izmed mater vzame otroka k sebi, druge mu pa strežijo oin ga negujejo izmenoma. — Vse, kar se nanaša na otroka, je na Bretonske vezano s posebnimi pobožnimi šegami. Nikdo ne gre mimo žene, ki nosi otroka, da bi ji ne rekel: »Bog te blagoslovi!«

Toaletne skrivnosti Tibetčanka

Nišemurnost zahteva povsod svoje žrtve in gotovo je ni dežele in ga ni naroda, kjer bi ženske (večkrat tudi moški) ne skušale, včasih na najhujši način postaviti svojo zunanost v čim lepšo luč. Tudi v Tibetu, tej aizijski deželi, ki je skoro nedostopen vplivu zapada, se ženske prav nič ne razlikujejo od svoje civilizirane sestre v želji po lepoti. Vsekakor se sredstva, ki jih v to svrhu uporablja Tibetčanka, znatno razlikujejo od lepotilnih sredstev Evropejke. Tibetka lepota si vsak večer, predno gre spat, drgne obraz, vrat in roke z raztopljenim maslom, s čemer si hoče ohraniti kožo nežno in gladko. Maslo ostane čez noč na koži n nobena Tibetčanka bi si zvečer ne umila obraza, v strahu da bi si tako zapravlila dobrodejni vpliv masla na njeno kožo. Naslednje jutro ei potreba obraz s finim pepelom ter si ga z njim oriblje da ji postane koža kolikor le mogoče gladka in bliščeča. Pepel pusti par minut na obrazu, potem si ga ostrga z zelo tanko žico. Na ta način si odstrani nepotrebne dlačice in zatruje se, da dlačice, ki se obrijejo s tako tanko žico, ne rastejo dolgo časa več. Za tem se umije obraz z milom, ako ga ima. Medtem je raztopila v topli vodi rdečilo, ki ga dobiiva iz Kitajske, in si žnjim poslika ustnice, ki morajo

bliki živo rdeče. Lase si namaže z gorčičnim oljem ter si jih splete v dve tesni kiti, katere pripne na umeten način na glavo. S tem je toaletna tibetske žene gotova.

Razgled po ženskem svetu

Jugoslavija

Srbska slikarica Milica Bešević je razstavila začetko mt. m. v Beogradu svoja dela, 55 olj in akvarelov, po večini motive iz Primorja, portreti in tihožitja. To je njena prva kolektivna razstava; kritika se je jako laskavo izrazila o tej razstavi.

Naš ženski pokret je utrpel v zadnjih mesecih tri velike izgube. Umrle so, Katarina Ognjanović, predsednica Ženskega pokreta v Kragujevcu, Jela Ivanović, upravna članica Z. P. v Beogradu in Lucija Persoli, predsednica Z. P. v Varaždinu. Idealne žene požrtvovalne delavke, vse tri iz vrst učiteljic, so zapustile za seboj vrzel, ki se bo težko dala zamašiti.

V Zagrebu se je ustanovil ženski odbor za pomoč po suši in toči prizadetim pokrajnam. Priredil je že več dobro uspešnih javnih zbirk.

Poljska

Ga. dr. Dobrzynska-Rybicka je bila imenovana za profesorico na poznanim univerzi. — Poljska Akademija znanosti je imenovala go. dr. Michalino Stefanowsko za svojo članico.

Bolgarija

Bolgarska pevka Ilka Popova je dosegla zadnja leta velike uspehe izven svoje domovine. Zdaj je stalno angažirana na operi v Bordeauxu; pela je večkrat v Grand Opera v Parizu ter jo smatrajo kot najboljšo altistino sedanosti.

Francija

Pri letošnji mednarodni tekmi za strojepisje je zmagala mlada Francozinja mille Piau.

Nemčija

Znana nemška motorna kolesarica Hanni Köhler je potovala z motornim kolesom iz Berlina v Indijo ter se je srečno vrnila v Berlin po večmesečnem potovanju. Prevozila je 22.000 km.

Avstrija

Prva nagodbena upraviteljica v Avstriji je Fanny Schindler, modistka, ki je že pet let predsednica dunajske Zadruga modistik. Postavljena je bila za likvidatorico velike trdke, ki se

je bavila z izdelovanjem klobukov. Nagodbenu upravitelja mora biti ne le dobro podkovan v trgovski vedi, marveč mora tudi temeljito poznati stroko, v katero spada insolventna trdka.

Bolivija

Zensko gibanje zaznamuje nove uspehe. Pojavlja se močna struja, ki hoče priboriti ženam volilno pravico. Novi predlog o ločitvi zakona je naletel na močan odpor tako v ženskih krogih kakr tudi med svečeništvom. Pričakuje se, da bo senat ta zakon odklonil.

Moda

Modne novosti

Nove barve. To zimo se bodo nosile obleke raznovrstnih, veselih barv. Te spremembe smo lahko veseli, saj je že par let moda predpisovala elegantni dami samo črno barvo. Najbolj je v časih mehka, temna kostanjevora barva. eTj sledi takoj temnordeča, kakršne so florentinske ciprese (toda ne na barvanih dopisnicah). Modra in vijoličasta barva se povsod uveljavljata v lepih pastelnih nijansah od barve plavice na polju in mačhe do barve zrelih sljiv. Tako se lahko vsaka žena popoldne obleče svojemu tipu in svojemu okusu primerno. Pod sivim zimskim nebom nas bo torej letos razveseljevala cela mavrica pestrih plaščev in kostimov.

Kratke domače jopice so zelo šik. Ker je baržun — tudi bombažast baržun zelo moden, se delajo te vestice iz enobarvnega ali tudi iz pestrovzročastega baržuna ter se nosijo s poljubnim krilom. Te jopice so zelo kratke, ne otežujejo siluete in imajo široke rokave ki so često obrobljeni s kožuhovino. So silno praktične posebno tam, kjer se ne kuri mnogo, ker taka baržunasta jopica greje ramena in obvaruje pred prehladom. Lahko jo nosimo z obleko iz kitajskega krepa, ko imamo doma obisk.

Pas je zdaj na višku svoje slave. To izhaja iz dejstva, da hoče imeti moda same dolge, ozke ženske. In nič ne tako povzdigne vitkost, kakor mehak pas na obleki, plašču pulloverja. Pas predstavlja včasih ce lumotvor. Za predpolne izberemo usnjat pas, za zvečer iz mehke kovine in biserov, za sport iz spletenih svile-

Zimska moška moda

nih port ali spleten iz volne. Tudi na spone se polaga velika važnost. Dobe se spone iz jekla, zlata, motnega srebra, brušenega kristala, svetlega in temnega roga in iz slonove kosti. Včasih se pas skoro zdi kakor kak novovrstni čudni nakit.

S kožuhovino se ravna momentalno skoro kakor z blagovi. Velika novost pri zimskih oblekah obstoji v tem, da se obdeluje kožuhovina skoro kakor tkanina in je tako spojena s tkanino, da tvori večkrat sama na sebi del obleke in je niti ne moremo smatrati kot nakit. Večina novih kostimov je sestavljena v tem smislu. Imajo velike ovratnike, ki so poljubno drapirani ali zvezani, ali imajo cel zgornji del (pleča in prsa) iz krzna, vse ostalo je iz volnenega blaga. Čestokrat so samo rokavi iz kožuhovine včasih celo samo bočni del, kar daje celoti vseskozi eleganten značaj. Bobrovina, ki je bila dolgo zanemarjena, stopa zopet v veljavo, ker se podvrže vsem muham kroja in lepo prstoja k novim modnim uarvam, rujava, rdeča in zelena.

Moda klobukov

Mesto Danbury v Connecticutu v Združenih državah hoče postaviti spomenik francoski cesarici Evgeniji in sicer vsled tega, ker so novi klobuki po vzoru iz cesaričnih časov prinesli mestu gospodarsko blagostanje. Mesto ima 30 tovarn za klobuke in krije okrog 85 odstotkov potreb v Združenih državah. Vsled nove mode se je klobučna industrija v Danburyju mogočno razvila.

Kako izkoristimo vdolbine v zidu

Mnogoštevilne družine so skoro vedno primorane štediti s prostorom. Vsak, tudi najtesnejši prostor mora biti izrabljen, iz najmanjše sobice skušamo napraviti prijetno spalnico za doraščajočo hčer ali sina. Tudi mansardne sobe pridejo v poštev, čeravno je težko opremiti neenakomerne stene. Vzeli moramo v obzir posebne stene, veliko pohištvo moremo le izjemoma spraviti v mansardni prostor; posebno nas motijo dolbine v zidu. V male dolbine postavimo police za knjige, omario za perilo, škrinjo in slične male komade pohištva. V večjo dolbino postavimo divan ali, ako je dovolj dolga, posteljo. V tem primeru damo v dolbino le lahke, svetle posteljnake. Stene v mansardni sobi, ki jo uporabimo za spalnico, naj bodo svetle; strop se ne slika več čisto bel, marveč v lahkem barvastem tonu: svetlo rumen, zelenkast ali svetlo moder, vendar svetlo-modro barvo pomešamo malo s sivo, da ni preveč osladna. Tudi notranost dolbine naj bo svetla in iste barve kakor soba. Vsekakor moramo priskrbeti dolbini primeren okvir, da ni preveč pusta. Zavese niso več moderne iz zdravstvenih ozirov, toda volana iz mule nam je kaj okusno nadomestilo za zavese. Mul je lahko gladek, črtast ali pikčast. V mansardno sobo ne spada težko temno pohištvo, lepše je, ako je svetlo pleskano, posebno če je sobica namenjena hčerki, je lepo, ako je pohištvo svetlorumeno, mandljevo zeleno, starorožnato ali vodeno modro, vedno svetlo, prepletkano. Vsekakor se velike dolbine najraje uporabljajo kot prostor za postelj, posebno ako ima prostor vzdane omare. Pri novih hišah navadno določajo že v naprej lego in vporabo dolbin, katere nastajajo najčešče tam, kjer napravijo vzdane omare ali kjer imajo v sobi male toaletne prostorčke z umivalnikom in tekočo vodo. Dolbine v zidu, ki so v zadnjem stoletju skoro čisto izginile, se zdaj zopet zelo cenijo in je skoro ni moderne hiše, kjer bi se ne skušala tu pa tam ubiti enoličnost ravnih sten s tako vdolbino.

Martin Napuhak

Pravljica igra za mladino v petih slikah.

Spisal J. Špicar.
(Nadaljevanje.)

ZLATA: Ali česa želi?

ZDRAVNIK: Ne reče nič. Še ukazovati več ne more.

ZLATA: Ali pa več noče. — Dosti si povedal. Idi in pozovi sem pisarja.

ZDRAVNIK (se pokloni in odide).

3. PRIZOR.

Zlata, pisar.

ZLATA (sedi na stolu. — Premor).

PISAR: Pozvan prihajam, vaša milost.

ZLATA: Pojdi v dvorno knjižnico in poišči tam najlepšo knjigo, da z njo razvedriš kneza.

PISAR: Vse, kar sem smatral za najlepše in najboljšo, sem mu že prečital, pa vse zaman. Na nobeni stvari več ne najde dopadenja.

ZLATA: Pokliči ceremonijerja in kapelnika.

PISAR (se prikloni in odide).

4. PRIZOR.

Zlata, Bine in Tine.

TINE in BINE (vstopita in se poklonita).

ZLATA: Kaj želite?

TINE: Naš presvetli knez bo umrl.

BINE: Bo umrl.

TINE: In ponižno vprašam...

BINE: In jaz tudi...

TINE: Ali je vaša milost že določila naslednika...

BINE: In moža za vašo svetlost?

ZLATA: Že!

TINE in BINE (se prav presenečeno-neumno pogledata. se poklonita in odideta).

5. PRIZOR.

Zlata, Ceremonijer, kapelnik.

CEREMONIJER in KAPELNIK (vstopita in se poklonita).

ZLATA: Poskusili so vse, da bi ozdravili kneza. Ali vsa sredstva so ostala brezuspešna. Sedaj bi bilo le želeči, da bi ga vsaj razvedrili, če že ne ozdravili. Vidva sta poklicana na dvoru, da uprizarjata zabave. Pokažite, kaj zmore vajina umetnost.

CEREMONIJER: Poskusili smo vse, kar je mogoče.

KAPELNIK: Najlepše arije ga ne razvesele.

ZLATA: Zapovedujem, da ga razvedrita. (Odide.)

6. PRIZOR.

Prejénja brez Zlate.

KAPELNIK: Lahko je reči, ali izpolniti!

CEREMONIJER: Nekaj morava, če kaj zaleže, ali ne! (Odide.)

KAPELNIK: Če kaj zaleže, ali ne. (Gre za njim.)

7. PRIZOR.

NOREC (je prišel od nasprotne strani in stopi pred zastor v vdolbini): Vse je minljivo na tem svetu. Vse se giblje in vrti: Kjer je stal prestol, stoji zdaj norec in lahko da bo stal spet prestol, kjer je norec stal.

8. PRIZOR.

Norec, Tine in Bine.

TINE (stopi oprezno skozi leva vrata).

BINE (ravnotako skozi desna).

NOREC: Vidva voglarita pač vsak po svoje. (Oba sta presenečena.) Da, da, knez je bolan, a smrti še ni pričakovati.

TINE: Gotovo ne! Gotovo!

BINE: Gotovo ne!

NOREC: In, če bi tudi umrl. Nikar ne mislita vidva na knežjo krono. Jaz sem ostal, kar sem bil prej, vidva sta zdaj ministra. Jaz sem zadovoljen, vidva vzlic visokim mestom nista.

TINE: Kdo pravi, da nisva?

BINE: Kdo pravi?

NOREC: Vajina pohlepnost za posvetnim in telesnim blagom. — No, kaj ima zdaj knez od vsega bogastva, slave in časti. Le enega mu manjka, pa je bolj nesrečen, kot mi vsi, bolj, kot berači, ki tam doli šepajo po cesti.

TINE: Česa mu manjka?

BINE: Res, česa neki?

NOREC: Tu se vidi vajina modrost. Ne vesta česa mu manjka. Najdražjega na svetu.

TINE (začuden): Najdražjega?

BINE (ravnotako): Na svetu?

NOREC: Še ne vesta? Zdravja nima! Kaj potem pomagata mu bogastvo! In vesta, česa manjka vama? (Ga vprašaje gledata.) Vsakemu pet žlic možganov. (Odide.)

TINE: Bridke so te besede, res! (Odide.)

BINE: Pa resnične! (Odide.)

9. PRIZOR.

Zlata, Martin.

(Zastor v vdolbini se razgrne. V postelji leži Martin, pri njem sedi Zlata. Martin je upadel, bled in bolan. Komaj govori in se ne briga za nikogar.)

ZLATA (mu pomaga sesti v postelji više): Vidiš, takole sedi malo. Prišli bodo, da te razvedre.

MARTIN (je v dolgem, belem plašču): Za me ni več razvedrila.

ZLATA: Glej, mlad si, vse življenje je še pred teboj.

MARTIN: Ne maram zanj, vsaj ne za tako.

ZLATA: Kajšno pa?

MARTIN: Ojoj! (Zajoka.)

10. PRIZOR.

Prejénja, kuhar in kuharica, potem točaj.

KUHAR (se prikloni): Vaša milost, kaj naj pripravim za kosilo? Imamo jerebice, rake z majonezo, jegulje sveže, morske pajke in tonine.

KUHARICA (se prikloni): Najfineše pudinge z vložnimi slivami, indijanske in rezine s kremo.

MARTIN: Ničesar ne, ničesar!

TOČAJ (se prikloni): Knežja milost, dovoljujem ponižno si vprašanje, kaj naj prinesem iz kleti, da bo najbolj po volji? Mogoče burgundca ali Lacrimae Christi, pa tudi lahko kaj lažjega, ako želite.

MARTIN: Ničesar ne, ničesar! — Le idite!

KUHAR in KUHARICA (se poklonita in odideta).

TOČAJ (se pokloni, za se): Čudno, čudno! Tudi najboljše mu več ne diši. (Odide.)

Mladi Jugoslovan

Marij Skalan:

Prvi december

Iz enega semena smo kali
Slovenci mi in Srbi in Hrvati,
a hrepeneli dolge veke smo
zaman po slogi in svobodi zlati.

December prvi, veliki naš dan,
nam dal je končno to oboje hkrati —
in zdaj smo zopet eno, kot nekoč,
in lepih nad smo, solčnih sanj bogati.

Zahvaljen bodi, veliki naš dan,
in daj nam, da Slovenci in Hrvati
in Srbi bomo združeni živeli
na vekov veke kakor bratje z brati!

Marija Grošljeva:

Pika in Vejica

Resno-šaljiv prizorček za 1. december.
(Pika in vejica se srečata.)

Vejica: »Dobro jutro, milostiva gospa Pika,
od kod in kam, pa tako žalostni in
potrti?«

Pika: »Iz čitanke osnovne šole bežim, nihče
me ne spoštuje in ne upošteva, prav
kakor da bi me ne bilo; edino velika
začetnica za mojim hrbtom mi izkazuje
primerno čast. — In danes slavi deca
največji državni praznik, praznik zedinjenja,
pa smo se zedinile tudi me slovenske Pike s hrvaškimi in srbskimi
Tačkami ter enodušno sklenile, da neopazeno pobegnemo iz šolskih knjig.«

Vejica: »Ugledna gospa Pika, razumem vašo
bol in spoštujem vašo okroglo pomembnost,
a tudi jaz sem skrivoma na pobegu, godi se mi
še slabše, deci nisem več ločilo, ampak vezilo.
Kar v eni sapi oddrdravajo mali jezički dolge
stavke, dva-tri-pet, kaj, ves berilni sestavek
in me razžalljivo prezirajo. Pa vendar nisem
kar tja v en dan: ločim besede od besed, stavke
od stavkov, moje drobno, sloko telesce je mejnik
oddiha, je hot lučka, ki razjasnuje vsebino.«

Pika: »V imenu zveze jugoslovanskih Pik
in Tačk podajam generalno ostavko.«
Vejica: »Nisem za skrajna sredstva, pritoživa
se prej naši uvidevni gospodični

razrednici, da kaznuje zlikovce in nam
preskrbi zadoščenje.«
(Se primeta za roko in hitita k razrednici.)

Razrednica (si prestrašena pomane oči):
Ali vidim prav, ali se ne motim, Pika
in Vejica, vidve, moji zvesti pomagalki;
vajino mesto je vendar v čitankah.«

Pika: »O, od zdaj ne več!«

Razrednica: »Kaj?«

Vejica: »Milica me ne vidi!«

Pika: »Zdenka hiti preko mene!«

Vejica: »Tatjana me prezira!«

Pika: »Dušica me ne upošteva!«

Vejica: »No, in koliko preziranja in ponižanja
nama je bilo pretrpeti prav prošle dni,
ko ste učili punčke za 1. december
lepih deklamovank.«

Pika: »Sočustvovala sem z vašim trdom
in potrpljenjem, preden ste nebrzdano
hitrico malih jezičkov zajezili in zoblikovali
v lepo, smiselno deklamacijo.«

Razrednica: »Je že res, kar pravita; ker:
kadar govori otrok o svojem kralju, rodu,
domovini svoji, o sreči zedinjenja — mu
bodi beseda molitev. —

Toda otrok je otrok, ne zamerita mladi
neizkušenosti. In vem, da so vse naše
male punčke pridne in zavedne Jugoslovanke,
ki z vsem mladim sroem ljubijo kralja
in domovino. Pokorščina in šolska disciplina
veže tudi vaju in za božjo voljo, vrnita se
mi v knjige! Kakšno zmedo mi bosta napravili.«

Pika in Vejica: »Če je pa taka, kar nazaj,
brrr...«

(Odfrčita.)

Razrednica (deklicam): »Drage deklice, ne
bom vam povedala, kaj sem pravkar
doživela, strah bi vas bilo. Če hočete,
da ne boste našle nekoč v vaših knjigah
namesto lepih pesmi in povesti — kar
prazne liste, čitajte lepo, pazljivo in
pazite na ločila.«

Deklica: »Grešnikov velika četa
z mano vred je prizadeta, a spokorno
vam obeta, da ne bo nič več grešila
in pazila na ločila.«

Zdaj končana je proslava,
kralju, domovini — slava!

Danilo Gorinšek:

Kdo je to?

Ves dan vam klepeče,
pa nič ne pove,
hoditi še noče,
pa ima noge.

Če kaj je pobaraš,
tedaj kar molči,
če pa nič ne maraš,
jeziček vrti.

Z ročico po glavi
ti dá kar tako,
pa naj še kdo pravi,
da Majda ni to?

Radislav Rudan:

Grizli Brunda

Ko še ni bilo belih ljudi v prostrani ameriški
preriji, sta kraljevala divjim zverem in živalim
mogočni in krvoločni grizli Brunda ter bivol
Rogoj. Polovica živali in zveri se je pokorila
grizliju Brundi, ostala polovica pa bivolu Rogoju.

Pa je grizli Brunda nekega dne sedel na
deblo podrtga drevesa in je tako-le mislil
in tako-le ugibal:

»Kraj Brunda sem, silen in mogočen vladar,
a tisto vseeno še nisem, kar bi lahko bil. Samo
polovici živali in zveri vladam, a hotel bi biti
poglavar vsem.«

In ko je tako mislil in tako ugibal, se je
grizliju Brundi nenadoma zazdela vsa zadeva
neskončno lahka in preprosta.

»K tistim živalim stopim, ki ne priznavajo
moje vlade in jim zagrozim s krvavo osvetlo,
če se ne vdajo!«

Tako je tudi storil, a kamorkoli in h komurkoli
je prišel, povsod je dobil enak odgovor:

»Pomeri se v odkritem boju z bivolom Rogajem!
Če ga premagaš, boš tudi naš kralj.«

Osem dni in osem noči je grizli Brunda
tako hodil od živali do živali in šele dovtel
dne zjutraj se je odvil.

»Pa bodite si je dejal. »Pomerim se z bivolom
mRogajem. Zakaj se tudi ne bi? Takega neumnega
goveđa naj bi se bal? Jaz, grizli Brunda?«

Samozavestno je stopil na zeleni pašnik,
domovanje bivola Rogaja, voščil govejemu kralju
dobro jutro in mu kar naravnost povedal, po kaj
je prišel.

»Mu, mu-u-u!« je odvrnil bivol Rogaj samozavestno,
obrnil se proti grizliju Brundi in mu nastavljal
svoje mogočne roge.

»Kar začniva!« je dejal. Grizli Brunda se je
nekaj časa spretno umikal Rogajevim napadom,
in ko je bivol

uvidel, da tako ničesar ne napraviti, je ostal
in zamukal:

»Sedaj pa napadaj ti in se bom jaz branil!«

Krvoločno se je grizli Brunda zagnal v Rogaja,
a ta ga je s čelom tako sunil v glavo, da so mu
kar vse zvezde zaplesale pred očmi. In bilo je
vse zaman. Tudi grizli ni mogel bivolu do živga.

O borbi, ki se je nadaljevala ves dan, se je
hitro raznesla vest po vsej preriji in še po
okoljskih gozdovih in gorah. In vse, malo in
veliko, je drlo na zeleni travnik, Rogajevo
bivališče, da bi videlo, kdo bo zmagal in ostal
edini kralj.

Med gledalci je bila tudi velika veverica Repajka.
Sedela je na veji košatega drevesa in se je
med vsemi najbolj drla.

»Z leve ga napadi!« je kričala grizliju Brundi;
in ko se je napad ponosrečil, mu je svetovala
na desno. Uspeh je bil isti — nikakršen. Tedaj
pa se je veverica Repajka nenadoma na glas
zakrohotala:

»Ha-ha-ha!« je zavrlnila. »Jo že imam. Sem gori
k meni splezal, grizli Brunda, pa mu iz višine
skoči za vrat in mu ga pregrizni!«

»Živio, živio, živio!« so vzkliknile vse pristašnje
grizlija Brunde, in kosmati kralj je moral stori
kakor je njegovo ljudstvo zahtevalo. Splezal je
k veverici na drevo, stopil na debelo vejo in se
z glasnim krikom vrgel v globočino na bivola Rogaja.

Toda — ojoj... Bivol Rogaj se je dobro pripravil na
napad. Trdno je nastavljal svoje ostre roge in
ujel nanje težkega grizlija Brundo. In kosmati
kralj je bil naenkrat na njih naboden, da se še
ganiti ni mogel.

Tedaj so pa Rogajevi pristaši zaklicali »živio!«
in se mu poklonili, kajti borba je bila odločena:
zmagal je bivol Rogaj, ki je ostal poslednji
nesporni in edini kralj prerije.

Mrtvega grizlija Brundo so še tisti dan pokopali
pod težko skalo, na skalo so pa dejali njegovo
izgubljeno kraljevsko krono.

Uganka

Ima vrat in trebuh tudi,
pa ni človek ne žival;
prav nikogar ni med vami,
ki je ne bi še poznal.

Rešitev prejšnje uganke: **ko stanj**. —
Pravilnih rešitev smo prejeli 23, a nagrado je
žreb določil: Leopoldu Soretu, učencu 1. a razreda
meščanske šole v Trbovljah. Rešitve današnje
uganke bo sprejemalo uredništvo »Mladega
Jugoslavanca« v Mariboru, Aleksandrova c. 24,
do srede, dne 2. decembra popoldne.

11. PRIZOR.

Martin, Zlata, krojač in šivilja.

ZLATA: Ali te ne veseli ne jedi in ne pijače?

MARTIN: Ne, ne!

KROJAČ (prinese z zlatom vezano obleko): Vaša milost!
(Se pokloni.) Upam, da sem ustregel s svojo
krojaško umetnostjo milostljivemu vladarju.

ŠIVILJA (se prikloni): In tudi jaz ponižno prosim, da
sprejme vaša milost moje mojstrovino. Najlepše,
kar sem kdaj doplej sešila.

MARTIN: Le idita in spravita na svoje mesto.

OBA (se poklonita — nejevoljno začudeno pogledata in
odideta).

ZLATA: Tudi to te ne veseli?

MARTIN: Nobena reč več! Oj nobena.

12. PRIZOR.

Prejšnja, kapelnik z godbo, ceremonijer z baletom.

KAPELNIK (se pokloni knezu): Pozdravljena, vaša milost!

CEREMONIJER (ravnotako): Vdano si prizadevamo razvedriti
vaše visočanstvo! (Ples.)

KAPELNIK (po plesu): Kar so zmogle skromne naše moči,
smo vdano pokazali. (Se pokloni.)

CEREMONIJER (se prikloni): Kolikor je v okviru dvorskih
šeg in pa predpisov starih.

(Odidejo, ostaneta le Martin in Zlata.)

MARTIN (se ni zmenil za ples).

13. PRIZOR.

Martin, Zlata.

ZLATA: Si videl, kako so plesali?

MARTIN: Sem.

ZLATA: In te ni razvedrilo?

MARTIN: Ne.

ZLATA: S čim naj ti postrežem?

MARTIN (jo dolgo gleda, potem): Pa — kdo si?

ZLATA (stopi predenj): Ali me ne poznaš?

MARTIN: Ne.

ZLATA: Kdo te je poklical za kneza, dal ti zaklade in
oblast?

MARTIN: Princeza Zlata.

ZLATA: Kdo ti je to povedal?

MARTIN: Odposlanca.

ZLATA: Kje je princeza Zlata?

MARTIN: Ne vem.

ZLATA: Ali si kdaj vprašal po njej?

MARTIN: Ne, nikoli!

ZLATA: Ali si se ji zahvalil?

MARTIN: Ne.

ZLATA: Vidiš, jaz sem Zlata!

MARTIN (začuden): Ti?

(Premor.)

ZLATA: Ali mi nisi hvaležen?

MARTIN: Sem, a ne za prestol, ne za slavo in zaklade.

ZLATA: Za kaj potem?

MARTIN: Za preizkušnjo in spoznanje. Glej, bil sem
siromak, krepak in zdrav, a nisem znal ceniti teh
zakladov, ki so živ vir vse sreče. Zamenjal sem jih
z mrtvimi zakladi, ki jih je oboževala moja pre-
vzetnost in moj napuh. Zadnji moj zaklad — pre-
ljubo zdravje — sem zapravil sam, ker mi je bil
odvzet za kazen.

ZLATA: Je li to vsa tvoja izguba?

MARTIN: Še en zaklad... a sram me je, da bi govoril

— še en zaklad sem zgubil... svojo mater. (Zajoka.

— Premor. — Poklekne pred Zlato.) Daj mi, pro-
sim, daj nazaj samo edino zdravje, da pojdem spet
nazaj k domači koči, k materi in past ovčice bele. —
Vzemi prestol, krono, žezlo, grad in vse zaklade, le
mater daj mi in pa zdravje spet nazaj. — Mati!
Mati!

ZLATA: Vstani, deček! (Ga dvigne.) Preizkušnja je
prestana!

14. PRIZOR.

Prejšnja, Martinova mati.

MATI (pride): Slišala sem klic in pridem.

MARTIN (zagleda mater, steče k njej, se zgrudi pred
njo in ji objame kolena): Odpustite, mati, od-
pustite!

MATI: Martinek, moj! (Ga dvigne.) Vse dni in vse noči
sem presedela zunaj na dvorišču in čakala s hrepe-
nenjem na tvoj klic. O, hvala ti, poklical si me,
spet si moj!

15. PRIZOR.

Prejšnji, kraljica rojenic.

KRALJICA (pride): Zlati vrnil si zaklade, jaz ti vra-
čam zdravje spet. Čuvaj ta največji zaklad in bodi
hvaležen zanj!

MATI: O, hvala ti, kraljica. Glej moj sin je! Kako naj
ti povrnem?

KRALJICA: Vrnila si že, predno si prejela.

MATI: Kako, kraljica?

KRALJICA: Mati si, ki da sree in kri za svojo deco.
Blagoslavljam te!

MARTIN (ves vesel in zdrav): Pa bova znala pot nazaj
domov?

Po Menini planini

Znamenita jama Ispa in jezera Biba.

Menina planina je menda izmed vseh planin in vrhov v Kamniških planinah širši turistijski javnosti najmanj znana. Bolj obiskana pa je bila pred vojno, ko je še na njej stala postojanka SPD — Kocbekova koča, ki je 1919. leta pogorela do tal. Od tedaj je malokateri izletnik ali turist zašel nanjo, ker ni imel nobenega primernege zatočišča. Za letos pa bo Menina planina kot važna poletna, zlasti pa zimska izletna točka zopet stopila v tekmo s Krvavcem in Veliko planino, kjer se nahajajo do sedaj najbolj znani in obiskani smučarski tereni v Kamniških planinah.

Menina planina je kakih 10 km dolg in 2 do 3 km širok gorski hrbet, jugovzhodni podaljšek Velike planine, s katero jo veže prelaz Črnilce. Na jugu pada strmo v Tuhinjsko dolino, na severu pa v dolino Drete, v kateri leži Gornji grad. Planina je porasla z bujnimi tratami, ki dajejo najsočnejšo pašo. Posebno prikupljivo liče pa ji dajejo posamezne grupe smrekovega in bukovega gozda, v katerih najde zatočišče divja koza, srnjad in zajec. V teh gozdiščih se je tudi skrival medved, katerega so nedavno ustrelili na tej planini. Položni vrhovi, izmed katerih je najvišji Vivodnik (1508 m), ustvarjajo najidealnejši teren za smučanje, in to v vsej dolžini tja do Črnilca. Posebno znamenita pa je Menina planina po svojih kraških pojavih, zlasti kraških vrtačah, katerih je vse polno. Iz ene takih vrtač je najbrže nastala znamenita Ispa, globoka vdrtina, pol ure oddaljena od razvalin nekdanje Kocbekove koče. Ispa je 60 m globoka in 30 m široka okrogla vdrtina z navpičnimi stenami, ki so pri dnu vzdolbene navzven, tako da tvorijo nekatere galerije, iz katerih vodi na južni strani globok, 90 m dolg rov. V poletnem času je velika jama polna ledu, ki se prične topiti šele v jesenskih mesecih. V oktobru, ko divja nad planino mrzel snežni vihar, je kotlina tako topla, da se zadnji steber ledu pri vhodu v rov naglo topi.

V nekaterih teh kraških vrtačah pa se celo leto drži voda, da izgledajo kot mala jezera. Takih jezer je vse polno, največje pa je Biba, ki je 80 metrov dolgo in polovico toliko široko ter ponekod 4 metre globoke. Biba je poleti tako topla, da je prav prijetna za kopanje.

Menina planina je prav lahko dostopna. Ako se vsedeš ob eni pop. v Kamniku na avtobus, ki vozi proti Tuhinjski dolini, se za 10 Din pripeljejo v eni uri do vasi Česnje. Pri »Pajkelju« istopiš in hodiš najprej pol ure po ravnih senožitih, nato pa se pričneš polagoma med pašniki in gozdovi vzpenjati proti vrhu. Pot je velika bolj položna ko na Vel. planino. V višini 900 metrov greš mimo razvalin nekdanjega lovskega gradiča Celjskih grofov. Podzemeljski rov, ki je vodil iz gradiča v dolžini 3 do 4 km v dolino, je sedaj razkrit in ga lahko zasleduješ v vsej dolžini. Pod seboj pa zagledaš globoko v dolini vas Okrog, ki leži v kotlini med hribi, takorekoč odrezana od vsega sveta. Takoj boš opazil, da so hiše zidane vse na kupu in druga drugi na las podobne. Vas so sezidali v 16. stoletju bogati ljubljanski meščani, ki so se za tekli v ta planjski svet, da se obvarujejo pred kugo, ki je takrat razsajala po Ljubljani. Vas je ohranila še svoj nekdanji značaj, prebivalci pa stare rodbinske primke nekdanjih ljubljanskih meščanov.

Sem in tja opaziš vzpenjajoč se po pobočju skromno njavico in nehoti moraš občudovati ljubezen do domače grude in žilavost našega Tuhinjskega kmeta, ki nosi gnoj v košu eno uro daleč v hrib, jeseni pa zopet na ramah spravi skromni pridelek v dolino.

Od razvalin lovskega gradiča nimaš več daleč do oglarskega stana. Majhno podjetje izkorišča namreč bukov les v Menini planini, da ga prekuha v oglje, katerega nato po 3 km dolgi vzpenjači spravljajo v dolino. Od tod pa imaš še par korakov do novozgrajenega poslopja okrajnega kmetijskega odbora, ki bo postalo v kratkem prava turistijska postojanka in novo smučarsko središče v Kamniških planinah.

Od avtobusne postaje rabiš torej komaj dobro poldrugo uro do vrha planine. Za to pot pa te bogato oškoduje krasen razgled, ki se ti nudi iz vseh točk. Vsa pokrajina tja do Kuma, Gornjancev in Nanosa leži kakor na dlan pred teboj. Sava se lesketa kot srebrni pas v solncu, Ljubljana je zvečer v morju luči tako blizu, da se ti zdi, da gledaš nanjo iz šmarne gore. Ako se potrudiš nekoliko višje na hrib Ščavnice, se ti odpre krasen pogled na štajersko stran.

Vidiš Savinjsko dolino s Celjem, v lepem vremenu pa seže tvoj pogled tja do Gradca. Od Ispе pa lahko občuduješ pod sabo zeleno dolino z Gornjim gradom. Krasni smučarski tereni se odpirajo pred teboj tja do Velike planine.

Ne dvomimo, da bo ta krasni kot Kamniških planin postal v kratkem prav tako obiskan kot Velika planina ali Krvavec. Kakšne ugodnosti bodo uživali smučarji v novopostavljeni hiši in kako bo vse organizirano — o tem bomo še izpregovorili.

Sreski kmetijski odbor namerava v par letih preurediti Menino planino v idealen planinski pašnik. Izsekal je kakih 100 ha gozda in v poletju zgradil krasen planinski stan. V prostornih zidanih hlevih je prostora za 70 goved. Poleg hleva je tudi krasen zidan stan s prenočiščem. Enonadstropna hiša ima v 4 sobah 8

Fede.

Pariz pleše

»Papirjev še nimamo. In kot izgleda, jih še ne bomo dobili tako kmalu. Da bi pa segnili tu na farmi — in končno ne imeli ničesar od naših počitnic, mi ne pade v glavo. Zvečer govorimo z gospodarjem, v soboto pa gremo nazaj v Paris. Delo bomo že kje dobili, je naganjal Marij Franceta in Ivana in zvečer so stopili pred gospodarja. »Podpisali smo kontrakt na tri mesece. Papirjev še nimamo. France je končno le prišel na Milano mesto in ga tako ne veže nobena pogodba. Kar se pa nas tiče, vam moramo priznati, da nismo poljedelci. Ivan je bil pismonoša, jaz pa natak. Razumeli boste, da nam je to delo pretežko in ga ne moremo izvrševati z ono vestnostjo kot Poljaki, ki so poljski delavci. Zato bi Vas prosili, da nas naših kontraktov odvžete in nam dovolite, da se v soboto vrnemo v Paris in poiščemo kako lažje delo, je razlagal Marij gospodarju. »Za Franceta mi je žal, je dober delavec, Marij je v hlevu tudi dober, no, za Ivana je delo morda le pretežko, je razlagal gospodar, a končno smo ga le pregovorili, dal nam je odpustnice. V soboto dobimo plačilo.

*

Praznični Paris. Praznik republike. Vse mesto veje v zastavah, muzike so se razvrstile po ulicah, Montmartre, Montparnasse pleše, pije, vriska in veselju in z njim vse mesto. Ulice plešejo. Šampanjske steklenice pokajo v nebo, pari drse po cestnem tlaku med hišami, »danes je naš ves Paris« poje ljudstvo na Montparnasse-u in iz boulonjskega gozda jim pesem odmeva, njen odjek se vleče preko celega montmartreškega griča, po vseh trgih, ulicah in uličicah, iz zaduhle beznice udarja zvok pesmi v razkošne palače in od tod najde pot ven v Bois de Vincennes.

Godbe na ulicah, cestni pevci, zvočniki iz trgovin in hiš, pivo, vino, šampanjec, koktaji, dekleta — bolj brhke ko kedaj —, veselo vrvenje, lahkomisljeno veselje, bohemsko življenje, smeh, pesem, beraško bogastvo in bogato beraštvo — danes ni razlike, bogataš ali siromak, mlad ali star, pleši z nami, pij z nami, veseli se z nami. Trešči steklenico ob tleh in zavriska, primi dekle za pas in jo zasukaj — danes ne poznamo žalosti, bede, ubupanosti, danes naj vlada povsod le veselje, razuzdanost, razkošje. Danes pleše Paris.

Ste žejni, tu je pivo — sežite po njem, ste lačni — tu so sentiči, pograbitve jih, kaj gledaš sestrada umetnik, pusti svojo pestrobarvano paletu, nič manj niso mikavne barve na pestro obloženih kruhkih. Sezi po njih — pij, jej, pleši, veseli se, udari z nogo ob tlak, dovolj je še dni v letu, ko boš mračno gledal pred se.

*

»Kaj boš skrbel sedaj za stanovanje, za kovečke. Ti so spravljani v garderobi, stanovanja pa danes ne rabiš. Danes pij, pleši, veseli se, naj te ne briga slovenska natančnost, danes si v Parizu«, je vriskal Marij, ki se je čutil sproščenega hleva, krav, konjev, prašičev in njihovega smradu in vlačil Franceta v ta pestri dirindaj. »Na Montmartre, z Metrojem, da ja ne zamudimo kače minute«, je silil Ivan.

Metro je nabito poln ljudi. Vozovi drče ko za stavo, razpoloženje je prvovrstno, saj ga ro-

postelj, ki so na razpolago smučarjem in izletnikom pod istimi pogoji kot v planinskih zavetiščih pozimi (prenočišče 15 Din). Stan je celo zimo oskrbovan, sobe se lahko kurijo, ker so opremljene s pečmi. Poskrbljeno bo tudi za skupno ležišče.

Ne dvomimo, da bo ta krasni kot kamniških planin postal v kratkem prav tako obiskan kot Velika planina ali Krvavec. Menina planina ima kot zimsko-sportno središče še prav lepo bodočnost. Snežne razmere na njej so ugodnejše kot na Veliki planini, ima na razpolago 3 km dolgo vzpenjačo za prevažanje tovorov in je zvezana s telefonom z dolino. Menino planino večniščkašn

Kamniški sportni klub bo organiziral na Menino planino več skupnih izletov, v marcu pa se bodo vršile na njej smuške tekme. I. Z.

dijo vino in ženske. Franceta, ki se še ni uživel v nove razmere, sta Marij in Ivan še bolj zmešala. »Če bo tema za trenutek, pa uštipni prvo v bedra, boš že videl, da prideš v štimungo«, ga je hujskal Marij, ki se je stisnil ob neko pestro portretirano devico.

Montmartreski umetniki praznujejo danes svoj dan. Ves drevored od Clichy-ja do Chapelle je pestra razstava. Šotor pri šotoru, vmes vrtljak in streljšča, zibalke in zabavišča. Prodajmo slike, hočemo denar, življenje! Tu so pristni montmartreški bohemi s širokokrajnimi klobuki in črnimi pelerinami, ki v šotorih razstavljajo svoja dela, tihožitja, vedette, marine, akte, portrete. Kdo bi vprašal po njihovi umetniški vrednosti! Lilija v vazi, stara gospa, nekaj za vas; akt zamorke, mladi gospod; bokser, lepa dama; kar želite, vse vam nudimo, gospod, če ste bili mornar, pa si pogledajte naše marine! Vidite morje, in jadra in sonce v zatonu. Mladi gospod, pogledajte si bedra te zamorke, po živem modelu. Nič?

»Horda« razstavlja. Družba neodvisnih montmartreških umetnikov, zakletih sovražnikov svojih mantparnasseških kolegov. Pestra družba. Slikarji po božji milosti in naravnem daru, pobegli ruski oficirji, ki so v emigraciji odkrili svoje talente, ženske, ki prodajajo svoje slike, da obrnejo pozornost nase. Mladi in stari, vse je tu zastopano. V varljivem blešku barv se pomikamo med šotori, vrtljaki, komedijami. Na naši desni in levi pa pleše mlado in staro; dekleta imajo polne roke dela. Sam ne veš kdaj te prime in se vrže s teboj v vrtinec, tu preizkuša nad teboj svoje čare, da te odmami iz hrušča v tiho sobico. Danes uživaj, ne štedi denarja, ne lepote, pa če tudi ni resnična, pograbij za obema rokama ta navidezni blesk, danes je danes in kar bo jutri naj te ne briga. Papirne kače švigajo nad glavami in te v plesu spnejo s plesalko, ki te drži trdno in čvrsto, saj je konkurenca velika. Korijandoli te bijejo v obraz in ti jemljejo vid, če plesalka ni več premlada. Vino ti stopa v glavo in udarja ob sence, plesalka skrbi, da udarja sree močnejše. Imaš ženo, kaj te skrbi, tudi ona pleše kje v tesnem objemu, daj privij se name in ne bodi neumen. Tlak žge pod nogami, sukaj se bratec, vino stopa v glavo, kaj bi premišljeval, plesalka se privije nate, Montmartre daje svoj čas in romantiko in v sobici si tako sam...

*

»Marij, ne bodi neumen, saj se zgubimo, kje te bom iskal, je rinil za njim France. »Vsaj zmenimo se, kje se dobimo, če se že zgrešimo v tem dirindaju.« »Pred rdečim mlinom, v kavarni pri vinu, pleši šema, ne glej tako nesrečno krog sebe, govori, stisni se kam, pij — lažje ti bo«, mu je udarjalo iz gneče na uho. Ivanovi kodri so za hip udarili iz množice in France je smuknil za njihovim sledom.

Množica pleše, pleše, pije, poje. Sem in tja se izluči iz gneče par in odhiti v male uličice, v hotel, kjer prenočuješ lahko tudi po dnevi.

In pred hišami s pestropisanim steklom čakajo dekleta, le v dolg šal ogrnjena, rdečkasta svetloba udarja izza priprtih vrat, zvoki klavirja se izgubljajo na cesto. »Pridi, dragec, pleši pri nas, z nami. Tu je vse bolj domače. Vonj parfuma te omamlja, moje nago telo te upi-

jani.« V veliki dvorani, se po zrcalnem podu v rdeči luči sukajo pari, zrcala na stropu upijajo njihovo sliko; cigaretni dim, šampanjec, klavir, elegantna lastnica... Ob mizah pa sede tuji in domačini, Američani in Angleži z ženami, da napasejo svoj pogled in prinesejo iz razuzdanega Pariza sveže spomine v domovino. In dekleta jih izkoriščajo. Tudi spomini niso poceni. Zlasti iz Pariza, iz hiš s pestrobarvanim steklom...

Časopis za zgodovino in narodopisje

Te dni je v Mariboru izšel skupni 3. in 4. zvezek »Časopisa za zgodovino in narodopisje«, s katerim se zaključuje 26. letnik. Zgodovinsko društvo v Mariboru, ki »Časopis« izdaja, je s tem zopet storilo veliko delo za našo narodno znanost, kajti zvezek je napolnjen z dragocnimi gradivom trajne vrednosti. Janko Kotnik je na uvodnem mestu objavil k sedemdesetletnici rojstva studija o življenju in delu prof. dr. Matije Murka z jubilantovo sliko. S. Brodaj iz Celja je prispeval poglavje »Raziskavanja v Potočki zijalki in nje problemi« s številnimi risbami in fotografskimi posnetki. Mihovil Obravnič iz Splita je v srbohrvaščini napisal studijo »Novi natpisi iz Poetovija«, v kateri razlaga razne napise na starih kamnih ter ponazarja z risbami in slikami. Razprava je precej obsežna in temeljita. Milko Kos iz Ljubljane piše »K poročilu Pavla Diakona o Slovencih« in odkriva več zanimivih novih momentov o tem predmetu naše davne slovenske prošlosti.

Bogata in pestra so tudi »Izvestja«. Viktor Skrabar je spisal letošnje »Najdbo rimskega nagrobnika« v Ptuj; s sliko; Franjo Baš obravnava »Arheološka raziskavanja prof. B. Sariača; Pavel Schlessner prispeva poročilo o krajevno-zgodovinsko pomembnem »Poslopju Dečjega doma v Mariboru; J. A. G. (lonar) je zastopan z dvema beležkami: »Budna« in »Što je nebo?«; dr. Fr. Ilesič s prispevkom »Kalobski rokopis slovenskih pesmi iz leta 1651«; Janko Glaser pa z nadaljevanjem »Literarnih predlogov in paralel«. Marljivi Franjo Baš je na skoraj 25 straneh zbral izčrpno »Slovensko narodopisno bibliografijo za leto 1930«, ki bo poznejšim raziskovalcem naše sedanosti zelo dobro služila, je pa tudi za nas poučna in zanimiva, ker nam kaže, kaj vse se je v preteklem letu pri nas obravnavalo na narodopisnem področju.

Precejšen del dvojne številke zavzema »Slovestvo«, ki prinaša ocene znanstvenih del. Naš najmarljivejši živeči zgodovinar Fr. Kovačič je ocenil Emila Haumanta knjigo »La Formation de la Yougoslavie«; dr. Andrej Vebler dr. Melite Pivec Stelčeve delo »La Vie Economique des Provinces Illyriennes«; Silva Trdinova Augusta Rirjevca »Lestikova pisma«; Vilko Novak dr. Gfina Gyule zgodovinsko knjigo »A szombathelyi egyházmegye története«; F. K(ovačič) Ljuba Karamana delo »Tragom bratskih kraljev«; B. Stupan Vasila Popovića »Meernickovo politiko na Bliskom Istoku«; J. Sedivý Adama Ks. Stankiewicza »Rodnajo mowo u swiatyniach«; isti Džordža Lazarevića »Jugoslovanska istorisko čitanka«; »Sveslaven-ski zbornik«; »Izvestja na istoričeskoto društvo v Sofiji« in »Zapiski naukovogov tovaristva imeni Ševčenka«; Franjo Baš Antona Melika »Kozolec na Slovenskem«; Josipa Jurančiča »Iz šole za narod« in »Ilustracijo III, št. 5«; R. Savnik pa Beograjsko izdajo zbirke »Naša Slovenščina«. Zvezek in letnik zaključujejo »Društveni glasnik« (Muzejsko društvo v Ptuj), »Imenik članov ZDM«, »Zamena publikacij« in »Corrigenda«. V »Arhivu za zgodovino in narodopisje«, I, ki je zvezku prideljen in obsega 48 strani, se nadaljuje Slomškova korespondenca. »Časopis ZN« je grafično odlično izvršen in okrašen. Posrečeno naslovno stran je 296 strani obsegajočemu letošnjemu letniku narisal arh. Černigoj.

R. R.

Obleke in klobuke kemično čisti, barva, plistra in lika tovarna Jos. Reich. 398—3

MATI: Kresnice so me sem privedle in zunaj čakajo, da mi posvetijo nazaj.

ZLATA (stopi pred Martina): Pa bodi spet, kar si bil prej! (Vzame Martinu plašč, on je v obleki pastirja.)

MARTIN: Om, hvala, zlatkana princeza! Sedaj pa z mamico domov. (Odide z materjo.)

ZLATA (poklekne pred kraljico): Hvala ti, kraljica naša! Rešila si mi varovancea.

KRALJICA: Vstani, sestra! Naloga tvoja je končana. Rešila si jo dobro. Zdaj pa spet izroči grad in dvor in služinčad nazaj usodi. (Odide.)

16. PRIZOR.

Zlata, potem Bakon.

ZLATA (zase): »Zdaj pa spet izroči grad in dvor in služinčad nazaj usodi.« — Ali kako?

BAKON (vstopi nenadoma): Že spet v zadregi naša Zlata?

ZLATA: Moja naloga je rešena.

BAKON: Vem.

ZLATA: Sedaj pa naj povrnem grad usodi. Tako je kraljično povelje.

BAKON: In ti ne veš, kako, kaj ne? (Prične piskati.)

17. PRIZOR.

(Skozi ena vrata pridejo dvorjani, Tine in Bine, skozi druga služinčad. Vsi skakljajo po taktu, dokler Bakon piska, potem obstoje v dveh skupinah. Končno piskaaše norec in stopi na sredo, kjer je stal

prestol. Zastor pred posteljo se je zagnil.)

BAKON: Pripiskal sem vas spet tu sem!

NOREC: In kaj sedaj?

BAKON (kaže na Zlato): Midva odhajava in vračam vam grad. Vi ste zdaj tukaj gospodarji.

TINE: A, kdo?

BINE: Kdo?

ZLATA: Kmalu bi bila pozabila! Predno grem, naj spravim vse spet v stari stan. Vidva (Tinetu in Binetu) sta pokazala, da nista zadovoljna s sedanjim stanom. Bodita torej spet, kar sta bila. Stopita sem! (Pokaže, naj stopita k služinčadi.)

VSI (se škodoželjno smejejo).

BAKON: No, kaj vas ne zanima, kaj je s knezom?

TINE: No, bolan je!

BINE: Na smrt čaka!

VSI (se čudijo): Kje je knez?

BAKON: Tega ni več! Odšel je čez devet gora in se nikdar več ne vrne.

VSI (vsevprek): Svobodni smo! Grad je naš in naše premoženje!

NOREC (ki je ves čas mirno stal): Zvestoba in vdanost sta dva psa, ki sta samo tako dolgo to, kar sta, dokler sta priklenjena z vrvjo. Ko se oprostita, postaneta hijeni.

BAKON (spet piska).

(Vse utihne.)

18. PRIZOR.

Prejšnji, Urija, Zarasta.

URIJA (priskaklja skozi ena, Zarasta skozi druga vrata. Napravljena sta, kakor zadnje vrste služinčad. Vsi se odmaknejo, ker jih ne poznajo).

BAKON (ko je nehal piskati): Urija!

VSI (začuden): Urija?

BAKON: Tu imaš spet svoj grad, dvorjane in služinčad.

URIJA: In prestol?

BAKON: Starega ni več! Postavi novega si sam, a ne iz zlata, ampak ulitega iz ljubezni do bližnjega, knez. Dobrota je siguran temelj tronu!

URIJA: Težka preizkušnja me je izučila in spoznal sem greh nad reveži in nad tlačani.

ZARASTA (plane k Uriji): O, oče, tudi jaz, tudi jaz ne bom nikoli več prevzetna. Videla sem, kako trpi naš narod v težkem delu in služu kruh za nas in za se.

Odpustite vsi, če sem vas kdaj žalila.

BAKON (Zlati): Opravila sva svoje delo. Sedaj nazaj spet čez devet gora! (Odide z Zlato.)

19. PRIZOR.

Prejšnji brez Bakona in Zlate.

URIJA: Pojdite na cesto! Pripeljite reveže, odprite jim zakladnice, kleti in shrambe, da popravim krivico, ki se jim je poprej godila. Prvi zakon, ki velja od slej v državi, bodi: bratstvo in ljubezen vsepovsod!

Zastor.

Cesta v Kamniško Bistrici

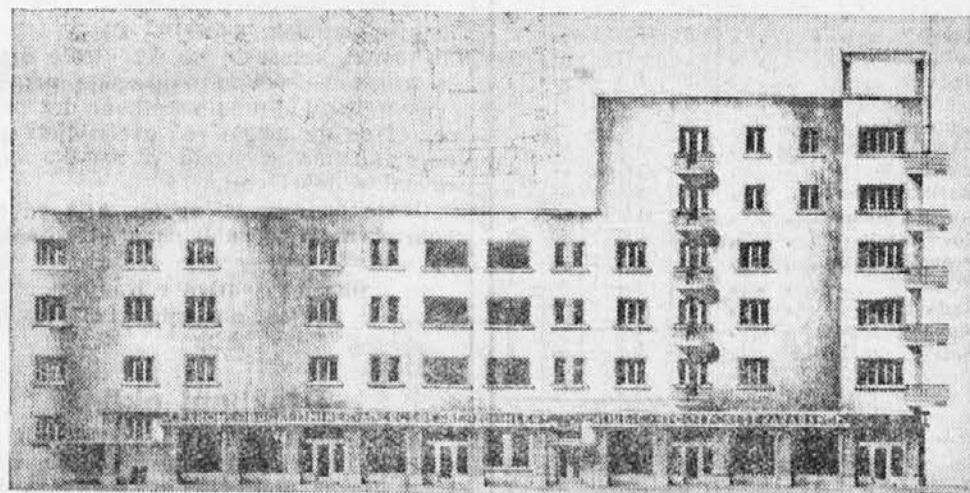
Ko se je koncem maja nenadoma raznesla novica, da so pričeli graditi novo cesto v Kamniško Bistrico, so nekateri sprejeli to vest z nevoljo, češ, da bo sedaj z drdranjem vozov in avtomobilov porušen blaženi mir v Bistriški dolini, drugi, ki so pa gledali novo cesto iz praktične strani, so videli v tem veliko pridobitev za Kamnik v gospodarskem in tujkoprometnem oziru. Z velikim zadovoljstvom in veseljem pa so sprejeli vest o gradnji ceste turisti in izletniki. Vedeli so takoj, da bo novo prometno sredstvo velikega pomena za razvoj turizma v Kamniških planinah, ki bodo sedaj veliko pridobile na svoji vrednosti in privlačnosti. Pot iz Ljubljane do Bistrice se bo skrajšala za 3 ure. V Ljubljani se bo vsedel na avtomobil ali avtobus, ki te bo prej kot v dveh urah

deževnem vremenu tvegaš, da ostaneš v blatu. Zgradili bodo ta del ceste šele spomladi. Od Iverja naprej pa je cesta že popolnoma dovršena. Pod znano kapelico je izpeljana v lepem ovinku okrog visoke skale, katero so morali razstreliti. Od tu dalje vodi tik od strugi Bistrice do Konjskega potoka, kjer se polagoma vzpne preko solidno zgrajenega mosta 30 metrov visoko nad strugo. Ta del spominja na najlepše švicarske gorske ceste.

Od bivših »galerij«, ki so sedaj pokopane pod velikim kupom razstreljenih skal, je cesta zgrajena le provizorično. Treba jo bo še zavarovati pred plazovi, ki so se sedaj vdrli na dveh krajih in napravili cesto neprehodno.

Da bo nova cesta res velika pridobitev za Kamnik in Kamniške planine, nam kaže že naši slik. Prva nam kaže ovinek pod kapelico na Iverju, druga pa pogled od Iverja proti Konjski.

Kakšna bo nova palača banovinske branilnice

Fasada nove palače ob Igriški ulici.

Ob Gregorčičevi ulici pa bo izgledala nova palača tako-le:

Ljubljana, 28. novembra.

Zgradba nove petnadstropne stanovanjske hiše Pokojninskega zaklada Hranilnice Dravske banovine v Ljubljani v Igriški—S. Gregorčičevi ulici, ki jo gradi stavbenik Zupan Miroslav, lepo napreduje. Temelji so globoki in močni, kot zahteva višina stavbe. O tem priča dejstvo, da so izkopali in odpeljali 3250 kub. metrov zemlje ter nasipa. Polovico stavbe je zgrajena že do drugega nadstropja, druga polovica pa do višine prvega nadstropja. Vsi stropi bodo železobetonski. Ako bo vreme dopuščalo, bo

stavba še to leto dograjena do vrha. Kakor že omenjeno, bo poslopje petnadstropno in se bo lahko štelo med najvišjimi stanovanjskimi hišami v Ljubljani. Vseh stanovanj bo 22, ki bodo opremljena z vso udobnostjo ter bodo tako ustrezala današnjim higijskim predpisom. — V pritličju bodo štirje trgovski lokali s posebnim skladiščem za vsakega. Ako bo šlo vse delo po sreči in če ne bo prehude zime in padavin, je upati, da bo stavba dogotovljena za vselitev prihodnje leto meseca avgusta

1. decembra vsi v Union na novinarski koncert

Alfred Polgar:

Rokavice

Sprehajala sta se po gozdu in nenadoma je rekla žena, da bi tudi ona rada imela izprehodno palico. »Nič lažjega, kakor to,« je odgovoril mož, »samo trenotek.« Položil je rokavice na tla, odlomil vejo in napravil iz nje za ženo nekako izprehodno palico. Potem sta šla dalje, in ko sta bila utrujena, sta legla v travo. Tedaj je mož zapazil, da nima rokavic. »Vsekakor morajo ležati tam, kjer sem ti delal palico,« je rekel; »ponje skočim. Takoj se vrnem.«

Vrnil se je torej po poti, po kateri sta prišla in se je pri tem iz navade namenil preiskati »pogreško«, kaj bi mogla imeti neki sorodnega s pozabljanjem rokavic. Rokavice so bile ženino darilo, zato je bilo niče resničnejšega, kakor da se je v tem izgubljenju pojavila skrita želja, pustiti ženo kjerkoli ležati. Med tem je mož pogruntal to misel, šel je čez prestor, kjer so ležale rokavice, ne da bi jih opazil in nazaj, prav do začetne točke izprehoda.

Medtem pa je žena, vznemirjena, kje da se njen spremljevalec tako dolgo mudi, vstala in je šla sama na pot, na kateri bi se morala srečati z vračajočim se — nobena druga pot ni prišla v poštev — in je našla rokavice tam, kjer bi jih ob moral najti. Tega si zdajle ni in ni

mogla razjasniti. Ali se je možu kaj pripetilo? V tem mirnem, nedolžnem, od dopoldanskega solnca razsvetljenem gozdu? Morda je zgrešil pot? Na tem prostornem izprehajališču, na katerem se ne more nič zgrešiti? Na noben način si ni mogla slučajno razjasniti in zato jo je popadla, kakor je to že preveč običajno pri izobraženih ženskah, pravcata jezica na moža in se je v srdcu tako zelo izčrpala, ko ga je zapazila, da prihaja, da je zavpila: »Tako torej, to je navadna podlost od tebe!« in mu je vrgla rokavice pod noge.

No, zdaj pač vemo, da je mož, kakršen je že bil takoj na začetku izprehoda, zatopljen v sladke sanjarije — v pravem strahu, da bi moglo biti ženo radi njega strah — takoj pritekel po poti, ne da bi dalje iskal po rokavicah. Bil je zasopel, poten, na ustnicah, na najzunanem robu ustnic že, je imel pripravljene ljubeznive besede, pripravljen, da pade na kolena; tako je prišel sem: tu pa ga dočaka »navadna podlost!« Stresel se je nekoliko nad tem, kar je tako nenavadno in nepričakovano prišlo nadeni, potem je izpljunil še tisti ljubeznivi ostanek, ki ga je vznemirjal na ustnicah (kakor od cigarete na ustnicah ostalo tobakovo nitko) in se je obrnil, da bi šel domov. Nato pa ona: »Zdaj si kajpada spet hud... in jaz umiram že dve uri od strahu.« »Pred tremi četrti ure

sva šla z doma,« je on zlobno pripomnil. »Torej se mi je to zdelo bolj dolgo kakor dve uri. Kje si bil ta čas?« »Naletel sem na očarljivo blondinko in sem ji nekoliko delal silo... Sploh, koliko napitnine, meni, moram dati vratarju?«

»Ti imaš navado, da se izmikaš, če ti pogovor ne ugaja, zlasti, če je vznemirljiv,« je zavpila, »rokavice...« »Kje so torej bile?« »Prav tam, kjer si jih pustil.« »Smešno in jaz jih niti opazil nisem.« »Smešno, imenuješ to to imenujem jaz bedasto.«

Tedaj sta šla baš preko mostička, pod katerim je tekla voda in on je vrgel vanjo rokavice. To je bilo za njeno razmerje možno dejanje in je ženo tako prestrašilo, da je samo ljubeznivo objela možovo roko in čebljala: »Maši puši!« Po kratkem molčanju je pristavila: »Kako moreš biti le tako zloben? Zakaj nič ne govoriš? Zakaj se ne prepiraš z menoj, če si hud? Zakaj mi ne prismoliš ene?«

»Hočem ti razložiti,« je rekel mož. »Če ti dam klobuto, v resnici ali metaforično — tako p-če lice mene in se čutim sam sebe tepenega in ponižanega, če ti rečem kaj v jezici, kar bi tebe bolelo, tako občutim sam svojo jezo in še tvojo bolečino, torej sem dvakrat na slabem. Ničesar ti ne morem storiti, ne da bi tega storil sebi. Morebiti je ljubezen, morebiti

Radio

Ljubljana, nedelja, 29. novembra. 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10.00 P. Valerijan Učak: Naša velika krivda. 10.30 Reportaža z Narodnega muzeja (satirnoslovje), vodi dr. Rajko Ložar. 11.00 Mladinska akademija v proslavo Sv. Elizabete. 11.30 Salonski kvintet. 12.30 Čas, dnevne vesti, plošče. 15.15 Dekliška ura, gđ. A. Lebarjeva; Nekoč je bila kraljična. 15.45 Slovenske narodne, poje gđ. Lovrač, na citre spremlja gđ. Cotič. 16.00 K. Zakrajšek: Našim izseljencem. 16.30 Slovenske narodne (gđ. Lovrač). 16.45 Oton Župančič: Duma — recitira M. Starč. 17.15 Plošče. 17.30 Ks. Meško: »Matije«, drama, II. dejanje (Lj. oder). 20.00 Ribniški večer. 21.15 Operetni večer. Sodelujeta gđ. Anta Kovačič in g. Bojan Peček, člana nar. gledališča v Ljubljani. 22.00 Čas, dnevne vesti. 22.15 Salonski kvintet. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Beograd, nedelja, 29. novembra. 0.30 Nočni koncert. 9.00 Pravoslavno bogoslužje. 10.30 Poljedelstvo. 11.00 Narodne pesmi. 11.30 Plošče. 12.00 Zvonenje. 12.30 Radio orkester. 13.30 Filmske in dnevne vesti. 16.00 Delavska ura. 17.00 Medicinsko predavanje. 17.30 Jazz. 19.30 Komedia. 20.00 Narodne pesmi. 21.00 Pester program. 21.30 Večerni koncert radio orkestra. 22.30 Dnevne in sportne vesti. — Ciganska glasba.

Zagreb, nedelja, 29. novembra. 11.30 Plošče. 12.30 Kuhinja. 16.45 Poljedelstvo. 17.00 Plesna glasba. 20.15 Kulturne in društvene vesti. 20.30 Sramel kvartet. 21.45 Novice in vreme. 22.00 Prenos koncerta iz Newyorka.

Praga, nedelja, 29. novembra. 7.30 Prenos koncerta iz Karlovih Varov. 9.00 Religiozna glasba. 11.00 Bratislava. 14.45 Prenos iz narodnega gledališča. 17.30 Plošče. 18.00 Brno. 19.00 Religiozna glasba. 20.00 Simfonični koncert. 22.00 Filharmonični koncert.

Ljubljana, ponedeljek, 30. novembra. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 17.30 Pevski zbor M. ženske r. gimnazije. 18.00 Plošče. 18.30 Prof. Fr. Pengov: Iz analomije in filozofije človeškega telesa (Debelo črevo, slepič). 19.00 Dr. I. Burian: Češčina. 19.30 Zdravstvena ura: dr. Volavšek: Sladkorna bolezen. 20.00 Dr. Lojze Čampa: Vzroki brezposelnosti. 20.30 Muzika 40. p. p. Triglavskog. 22.30 Čas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Beograd, ponedeljek, 30. novembra. 11.15 Plošče. 12.00 Zvonenje. 12.05 Opoldanski koncert. 13.30 Filmske in dnevne vesti. 16.00 Plošče. 16.30 Gimnastika. 17.00 Citre. 17.30 Jugoslovanske pesmi. 20.00 Večerni koncert radio orkestra. 21.00 Vokalni koncert g. Rudolfa Ertla, člana beogradske opere. 21.30 Slovenska glasba. 22.00 Dnevne vesti. 22.20 Večerni koncert.

Zagreb, ponedeljek, 30. novembra. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Poročila. 17.00 Zvočni film. 19.45 Književna ura. 20.15 Kulturne in društvene vesti. 20.30 Koncertni večer. 22.00 Novice in vreme. 22.10 Sprehod po Evropi.

Praga, ponedeljek, 30. novembra. 11.00 Plošče. 12.35 Moravska Ostrava. 14.10 Plošče. 15.00 Bratislava. 17.55 Plošče. 19.05 Lahka glasba. 19.20 Brno. 20.25 Kvartet. 21.00 Radio orkester. 22.20 Bratislava.

Ljubljana, torek, 1. decembra. 9.00 Šolski radio: Proslava narodnega praznika. 11.00 Salonski kvintet. 12.00 Čas, dnevne vesti, plošče. 16.00 Nastop učen Mladike pod vodstvom gđ. Grošljeve. 16.30 Otroški kotiček (Manca Komarova). 17.00 »Preiskava«, drama (St. Jakobski gled. oder). 18.30 Prof. André: Uvod v radio-tehniko. 19.00 Etika in sociologija evangelijev (dr. Veber). — zaključno predavanje. 19.30 Dr. Fr. Veber: Eksperimentalna fonetična studija. 20.00 Prenos iz Zagreba (opera »Ban Leget«). 22.30 Čas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Beograd, torek, 1. decembra. 9.00 Slavnostna maša. 10.30 Plošče. 12.00 Zvonenje. 12.30 Radio orkester. 13.30 Filmske in dnevne vesti. 16.00 Narodni napevi. 17.00 Harmonika. 17.30 Narodne pesmi. 18.00 Narodni napevi. 20.00 Večerni koncert. 20.40 Narodne pesmi. 21.00 »Knez Ivo iz Semberija«. dr. 21.50 Koncert vokalnega kvarteta. 22.20 Dnevne in sportne vesti. 22.40 Plošče.

Zagreb, torek, 1. decembra. 9.00 Prenos slavnostne maše iz stolnice o priliki državnega praznika. 12.30 Plošče. 12.30 Kuhinja. 17.30 Ciganska glasba. 19.55 Kulturne in društvene vesti. 20.00 »Ban leget«, opera. 17.30 Radio orkester. 22.20 »Potovanje v Liliput«, igra ster. 19.30 Pianinski koncert. 20.20 Pester program.

Praga, torek, 1. decembra. 12.35 Brno. 15.00 Bratislava. 17.35 Mladinska ura. 19.05 Mladinska ura. 19.05 Medicinsko kriminalno predavanje. 19.20 Prenos iz studija

slabost. Če bi le kdaj prišel do tega, kakor bi moral storiti: da bi ti prizadejal bolečino, ki ne bi mene bolela. Največ mož, mislim, ne umori svojih žen zato, ker jih preveč ljubi. In potem si me vendar ti nagovorila z mojim nežnim čuvstvom. Ti si mi dopovedala, če reče dober, ljubezniv, prijazen človek, kakor sem jaz — Kaj še, potem je to že tako, kakor pred nekom drugim: sunek v trebuh in če se hladno smehljam, zatorej naj bo to v mojem nežnem nagovoru že nezaščitena brutalnost. Torej se moram zadrževati, kajti ne morem tvegati, da se ne bi zgrudila umorjena, če bi ti dejal »Ne umna gosk. Potem tvoj temperament. Zgodi se, da se po kakem prepiru na ulici obrneš in jo popihaš. Sveta nebesa, koliko strahu moram prestat! Ne morda, ker se bojim, da se ne bi vrgla pod avto, ampak ker se bojim, da ne bi prizanesla čisto iz svoje hudobnosti. Oj Tvoj značaj! Nikakega strahu nimam, da si kaj storiš, če bi bilo svobodno: toda bojim se, da se ti kaj pripeti. Naključje vselej zoper men in skrite, zločeste želje, ki jih ima človek te kole v jezici, pridejo tudi v poštev. Zdaj ti hočem nekaj strašnega razodeti: danes sem vrge v vodo tebe, ne rokavice.«

Odmor. »Lepe že, itak niso bile več,« je rekla žena. »Jutri ti jih kupim par novih. Maši puši.«

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

VL No. 45/44.

3284

Pregled nalezljivih bolezni v Dravski banovini

od 15. novembra do 21. novembra 1931.

Po naredbi ministrstva za narodno zdravje S. br. 4948 z dne 21. marca 1930.

Srez	Ostali	Na novo oboleli	Ozdraveli	Umrli	Ostanejo v oskrbi
Skupina tifuznih bolezni.					
Brežice	6	—	—	—	6
Gornji grad	2	—	1	—	1
Kranj	2	—	2	—	—
Krško	9	—	3	—	6
Litija	3	—	—	—	3
Logatec	3	—	—	—	3
Ljubljana (srez)	3	—	—	—	3
Ljutomer	1	—	1	—	—
Ptuj	1	—	—	—	1
Skupaj	30	—	7	—	23

Griza. — Dysenteria.					
Dolnja Lendava	2	—	1	—	1
Krško	3	—	1	—	2
Ljubljana (srez)	1	—	—	—	1
Ljutomer	3	1	—	—	4
Novo mesto	11	—	3	—	8
Skupaj	20	1	5	—	16

Skrlatinka. — Scarlatina.					
Brežice	5	1	2	—	4
Celje	7	—	6	—	1
Celje (mesto)	1	—	—	—	1
Crnomelj	1	—	—	—	1
Dolnja Lendava	1	—	1	—	—
Gornji grad	1	—	1	—	—
Kranj	3	1	—	—	3
Kočevo	6	—	—	—	6
Konjice	—	2	—	—	2
Krško	2	1	—	—	3
Laško	1	—	1	—	—
Litija	3	1	1	—	3
Logatec	—	2	—	—	2
Ljubljana (srez)	7	1	1	—	7
Ljubljana (mesto)	2	—	—	—	2
Ljutomer	4	—	1	—	3
Maribor desni breg	2	—	—	—	2
Maribor levi breg	2	1	—	—	3
Maribor (mesto)	5	—	4	—	1
Metlika	14	—	11	—	3
Murska Sobota	2	1	1	—	2
Novo mesto	1	—	—	—	1
Prevalje	3	—	—	—	3
Ptuj	2	1	—	—	3
Ptuj (mesto)	1	—	—	—	1
Radovljica	16	—	2	1	13
Slovenjgradec	3	—	—	—	3
Šmarje pri Jelšah	—	3	—	—	3
Skupaj	98	15	32	1	80

Ošpice. — Morbilli.					
Celje	20	—	—	—	20
Crnomelj	—	29	—	—	29
Ptuj	37	29	28	2	86
Ptuj (mesto)	—	2	—	—	2
Skupaj	57	60	28	2	87

Davica. — Diphtheria et Croup.					
Brežice	14	6	—	—	20
Celje	10	2	2	1	9
Celje (mesto)	3	—	3	—	—
Crnomelj	2	—	—	—	2
Dolnja Lendava	—	1	—	1	—
Gornji grad	3	2	1	—	4
Kranj	—	1	—	—	1
Kočevo	6	—	—	—	6
Konjice	3	—	—	—	3
Krško	1	4	—	—	5
Laško	7	4	—	—	6
Litija	3	2	1	—	4
Logatec	15	4	1	—	18
Ljubljana (srez)	18	7	2	—	23
Ljubljana (mesto)	10	1	3	—	8
Ljutomer	2	2	—	—	4
Maribor desni breg	3	2	2	1	2
Maribor levi breg	17	3	4	—	16
Maribor (mesto)	2	1	—	—	3
Metlika	2	2	1	—	3
Murska Sobota	6	1	2	—	5
Novo mesto	1	—	—	—	1
Prevalje	5	2	2	—	5
Ptuj	6	—	4	—	2
Radovljica	4	—	1	—	3
Šmarje pri Jelšah	9	2	1	—	10
Skupaj	152	49	35	3	163

Nalezljivo vnetje možganov — Meningitis cerebrosptnalis epidemia

Šmarje pri Jelšah	1	—	—	—	1
Skupaj	1	—	—	—	1

Dušljivi kašelj. — Pertusis.

Ptuj	4	1	2	—	3
Skupaj	4	1	2	—	3

Srez	Ostali	Na novo oboleli	Ozdraveli	Umrli	Ostanejo v oskrbi
Sen. — Erysipelas.					
Celje	1	2	—	—	3
Kranj	1	—	—	—	1
Kočevo	1	—	1	—	—
Krško	3	—	1	—	2
Laško	1	—	—	—	1
Logatec	2	1	—	—	3
Ljubljana (mesto)	5	1	2	—	4
Ljutomer	2	—	1	—	1
Maribor desni breg	1	—	1	—	—
Maribor levi breg	1	1	1	—	1
Maribor (mesto)	1	2	1	—	2
Murska Sobota	—	1	—	—	1
Novo mesto	4	—	1	—	3
Prevalje	2	—	1	—	1
Ptuj	2	—	1	—	1
Radovljica	3	—	2	—	1
Slovenjgradec	1	1	—	—	2
Šmarje pri Jelšah	1	1	—	—	2
Skupaj	32	10	13	—	29

Vraničn' prisad. — Anthrax.

Brežice	1	—	—	—	1
Skupaj	1	—	—	—	1

tročniška vročica — Sepsis puerperalis					
Logatec	—	1	—	—	1
Ljubljana (mesto)	1	—	1	—	—
Novo mesto	2	—	1	—	1
Skupaj	3	1	2	—	2

Vnetje hrbteničnega mozga. — Polymyelitis acuta.

Novo mesto	1	—	—	—	1
Skupaj	1	—	—	—	1

Ljubljana, dne 24. novembra 1931.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani.

II. No. 27701/1. 3309

Razpust društva.

Društvo kazniških in jetniških uradnikov za slovensko ozemlje, podružnica Maribor, je razpuščeno, ker že več let ne deluje, nima ne članov niti imovine in torej tudi ne pogojev za pravni obstoj. Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani, dne 23. novembra 1931.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

T Ne I 241/31-1. 3306

Amortizacija.

Na prošnjo Jadrič Cvetkova, ključavničarskega vajenca pri Globočnik Bernardu v Celju, Matija Gubčeva ulica št. 21, se uvede postopanje v svrhu amortizacije sledečih vrednostnih papirjev, ki jih je prosilec baje izgubil, ter se njih imejitelj pozivlja, da uveljavi v teku šestih mesecev, počenši 1. decembra 1931 svoje pravice; sicer bi se po poteku tega roka proglasilo, da so vrednostni papirji brez moči. Oznaniilo vrednostnih papirjev: hranilna knjižica št. 8788/2143 Ljudske posojilnice v Celju v vrednosti Din 337-75.

Okrajno sodišče v Celju, odd. I., dne 23. novembra 1931.

E 536/31. 3297

Dražbeni oklic.

Dne 21. decembra 1931 dopoldne ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 4 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Moravci, vl. št. 215. Cenilna vrednost: 10.203 Din 30 p; vrednost pritlikline: 300— Din; najmanjši ponudek: 6802 Din 20 p. Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri. Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ljutomeru, dne 18. novembra 1931.

E 887/31. 3308

Dražbeni oklic.

Dne 22. decembra 1931 dopoldne ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 19 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Kapca, vl. št. 4, 68, 156, 159, 176, 215, 217, 346, 473, 486, 422, 447, 466, 560, 623, 594, 606. Cenilna vrednost: Din 52.073—; najmanjši ponudek: Din 34.715-32. Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer

bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Dolnja Lendava, dne 16. novembra 1931.

E 523/31—10. 3302

Dražbeni oklic.

Dne 30. decembra 1931 ob osmih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 4 dražba nepremičnin: Zbelovska gora, vl. št. 397.

Cenilna vrednost: 67.097— Din; najmanjši ponudek: 44.800— Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Konjicah, dne 13. novembra 1931.

E 125/31—14. 3305

Dražbeni oklic.

Dne 30. decembra 1931 ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 4 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga P . . . ge, vl. št. 7, 288.

Cenilna vrednost: 99.695 Din 80 p; vrednost pritlikline: 16.370— Din; najmanjši ponudek: 66.463 Din 88 p.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Konjicah, dne 14. novembra 1931.

E 566/31. 3294

Dražbeni oklic.

Dne 31. decembra 1931 ob desetih se vrši v notarski pisarni v Litiji prisilna javna dražba v konkurzno maso spadajočih nepremičnin tvrdke »Apnenice Sava, d. z. z. o. z. c. s sedežem na Savi pod vl. št. 103 k. o. št. Lambert in vl. št. 163 k. o. Roviše.

Dražbeni pogoji so interesantom na vpogled vsak dan med uradnimi urami v notarski pisarni v Litiji, kjer se dobe tudi vsa druga potrebna pojasnila.

Notarijat, Litija.

Dražbeni oklic.

Dne 4. januarja 1932 dopoldne ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 4 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Radomerje, vl. št. 142.

Cenilna vrednost: 16.736 Din 25 p; najmanjši ponudek: 1115 Din 50 p.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ljutomeru, dne 18. novembra 1931.

P VIII 239/31-9. 3311

Razglasitev preklica.

S sklepom okrajnega sodišča v Ljubljani, odd. VIII., z dne 30. septembra 1931, opravilna številka L VIII 45/31-9, je bil Weber Franc, stanujoč v Rožni dolini, cesta XV/9, zaradi zapravlivosti in pijančevanja omejeno preklican.

Za oskrbnika-pomočnika je bila postavljena kurandova žena Weber Uršula, hišna posestnica, Rožna dolina, cesta XV/9.

Okrajno sodišče v Ljubljani, odd. VIII., dne 13. novembra 1931.

P 85/31-1. 3295

Razglasitev preklica.

S sklepom okrajnega sodišča v Logatcu z dne 20. oktobra 1931, opravilna številka L 3/31-8, je bil Osterman Valentin, kovač, prej stanujoč v Planin št. 15, zaradi slabomnosti popolnoma preklican.

Za oskrbnika je bila postavljena Osterman Antonija, delavca žena iz Planine številka 15.

Okrajno sodišče v Logatcu, odd. I., dne 24. novembra 1931.

P 84/31-1. 3295

Razglasitev preklica.

S sklepom okrajnega sodišča v Logatcu z dne 25. oktobra 1931, opravilna številka L 4/31-4, je bil Kogoj Matija, bivši lesni trgovec, prej stanujoč na Brodu št. 27, za-

radi pijančevanja in zapravlivosti omejeno preklican.

Za pomočnika je bila postavljena Kogoj Frančiška iz Broda št. 27.

Okrajno sodišče v Logatcu, odd. I., dne 24. novembra 1931.

Vpisi v združni register.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopni za-

1313. Sedež: Frankolovo. Dan vpisa: 4. novembra 1931.

Besedilo: Kmečka hranilnica in posojilnica na Frankolovem, registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Izstopil je član načelstva Kranjc Gasper, na novo je bil izvoljen Plešnik Franc, posestnik v Rorah št. 11.

Okrožno kot trgovsko sodišče Celje, dne 4. novembra 1931.

Firm. 493/31 — Zadr. III 74/15.

Konkurzni razglasi

Kam naj grem, kje naj kupim... da bom dobro postrežen...?

Nov poklic

za gospe in gospode z vpeljavo strojnega pletilstva na domu.

Zagotovljena maseni zaslužek približno 1500 Din ker odzvamemo izdelane pletenine, plačamo pletilne meze in dobavljamo prejo v obdelovanje. — Pišite še danes naj Vam pošljemo brezplačne prospekte na Jugoslovensko Rudolfovo d. d. Zagreb 29, Jelačićev trg 5. 590-

Tudi Vas se to tiče

Deset let je že minulo, kar obstoja moje podjetje, pa še nisem imel časti, da bi Vas poslužil z najmanjšim delom. Vendar sem prepričan, da ste v tem času gotovo naročili kako tapetniško delo ali pohištvo. Zato Vas kot vodja higijskega zavoda za parno čiščenje perja, tapetniške delavnice in trgovine s pohištvo vabim, da se prepričate o zmernih cenah in solidnem delu. Največja čast mi je bila izkazana že z osebnim naročilom Nj. Velikanstva kralja Aleksandra I. Obiščite me! Oddaljen sem od Glavnega trga v Mariboru samo eno minuto na: Vojašniškem trgu 1 (Dravska vojašnica). Vdani B. Jagodič, Maribor

Drva, deske, stavbni les

po najnižjih cenah
Ljubljana-Siška
Gubčeva ulica št. 23
Telefon 32-52 1829

KISARNA Kušar-Vič

Dolgi most
Vinski - 2172
špiritov kis

Čevliarstvo

gozlerice
smučarce
fine damske in moške
čevlje ter vsa popravila izvršuje najceneje

ŠEŠEK IVAN
Ljubljana
Gerbičeva ul. 9

Splošno mizarstvo

stavbeno, pohištveno, zlasti za vse pisarniške opreme za tapetirsko stroko. Specialni oddelki za vsakovrstne zaboje, trgovske zaboje, za boje za premoč, pod nožnice (pruke), tudi najmanjša naročila izvršujem po zmernih cenah. Albert Černe, miz. mojster, Ljubljana Zg. Šiška (poleg re-mize), 1675

Prva specialna mehanična delavnica za popravila šivalnih strojev, specialnih strojev vseh sistemov, pletilnih in pisalnih strojev. — Postrežba točna, cene nizke, delo garantirano 30%, cene kot pri nestrokovnjaku.

Se priporoča
Emil Klobčaver
specialni mehanik
Ljubljana
Sv. Petra cesta 47
1709

Mizarstvo

za vsa pohištvena izlozbeni dela in vsakovrstne prodajniške, pisarniške in razne druge opreme. Solidno delo, nizke cene! Proračuni in načrti brezplačno

Goljar Ivan
LJUBLJANA
Linhartova ul. št. 51
1750

Spalnice

smrekove, poljubno pleskane po Din 2.030 — in hrastove spalnice, polirane po Din 5700 nudi v najsolidnejši izdelavi pohištveno mizarstvo

Anton Bizovičar
Ljubljana
Glince, cesta 11/1, postaja cestne železn.

Vse vrste

HARMONIK

kakor tudi kromatične najboljše in najceneje kupite pri izdelovalcu harmonik

Franc Kudler
postaja Drenov grič pri Vrhniki — Jugoslavija
Priznana najboljša domača izdelovalnica. — Nizke cene.

Kolesa
šivalni stroji
Otroški vozički
se kupijo najboljše pri tvrdki

JOSIP KVEDER
LJUBLJANA
Florjanska ulica 22
2085

Skornje
damske in moške
čevlje
vsakovrstne, najmoderneje mode

gozlerice
za turiste in sportiste
Vsa popravila po najnižjih cenah 1703

A. JUNTES
Ljubljana, Dunajska 15
(na dvorišču)

Brivski salon

za gospode. Solidna postrežba. Strizanje bubifrizur.
Mirko Zaletelj
Brivski salon za gospode.
Ljubljana, Rimska cesta 24 na križišču Bleiweisove, Rimske in Tržaške ceste.

Novo ustanovljeni kiparski, pozlatarski in rezbarski atelje
STANE VIDMAR
Ljubljana

Galusovo nabrežje 33
Izdeluje vsakovrstne altarje, kipe, okvirje, okraske pohištva in razna druga rezbarska dela po najnižjih cenah 1797

Modno

krojaštvo
garantirano najelegančnejši kroj — izdelava —

Josip Novak
LJUBLJANA, Breg št. 2
Nizke cene. Točna in hitra postrežba
Kolekcija vsakovrstnih blaga na razpolago!

150 do 300
dinarjev
dnevno

zaslužijo oni, ki imajo mnogo poznanstva! Za odgovor znamko!
Kosmos, Ljubljana
Poštni predal 307
889

Kovinska industrija JAKŠA & Co.
Ljubljana VII

Izdeluje različne, ključice in podkvice za čevlje, vianice, kovinske gume, rlinice za nahrbtnike, naramnice, bičevnike, okovice za trakovice, plošče, zaploke za registratorje in mape i. t. d.

Karlovna tovarna
izdeluje etikete za zaplopnice, in pomilne, signaturo, tekture, kverte za recepte, vrečice iz papirja, kartone za zalogo, bonbonjere, konfeti, kartonsko embalažo za industrije, lekarnice, drogerije, parfumerije itd. Na zalogi razne mape Dobava točna.
Telefon 31-42
1841

Modni krojaški atelje

za civilne obleke, uniforme in dežne plašče

Julij Šemrl
Ljubljana

Kolodvorska ul. 26, dvorišče. — Točna postrežba. — Cene zmerne. 2039

Vreče 1758
nakup in prodaja
Alojz Grebenc
Ljubljana, Dunajska cesta 36

ANTON KOZINA
matematična mehanična delavnica 2215

LJUBLJANA
Šmartinska cesta 8 (Martinaova c.)

SPECIALIST
za popravilo GEODETSKIH FOTO-APARATOV in precizno mehaniko

Pralnica likalnica

Ljubljana
Mestni trg št. 8
Telefon 3493
1290

Barvano
in čistimo blago vsake vrste. Poizkusite i Vi pri nas
A. Koliša, Kranj
1164

Ferdo Ferenz

stavbno in galanterijsko kleparstvo, napejlava strelovodov podjetje za izvrševanje lesnocementnih streh ter kritje z lepljenim papirjem
Ljubljana
Mirje 2
Račun pošt. hr. 13.439
Telefon 32-68

Splošno čevliarstvo

za izdelovanje vsakovrstnih čevljev, gozlerice, škorenj kakor tudi za vsa popravila se priporoča
Anton Breclj
Ljubljana
Vodovodna cesta št. 5 nasproti topniške vojašnice v lastni hiši.
1886 Cene najnižje!

Za vsaki dom

Vam napravimo primerne dekoracije, lepo, prožno, udobno oblačilno pohištvo (buh-zofe, postelje, otomane i. t. d.) 2187

Dragotin Puc
Ljubljana, Kolodvorska 18 (drugo dvorišče)

Kleparstvo Franc Košnik

Ljubljana VII.
Celovška cesta 42
se priporoča p. n. avtomobilistom za popravila blatnikov in hladilnikov.
Prevzema vsa v kleparsko stroko spadajoča dela.
1782

USNJE

vsakovrstno in vse 1872 čevljarske potrebščine najnižje cene — nudi

FRANC ERIAVEC
LJUBLJANA, Stari trg 11a

Albin Šifrer, puškar
LJUBLJANA, Gospodarska cesta 12
Poleg restavracije „Novi svet“

Potrebščine za lovski in ribarski sport. Delavnica za popravila, montiranje daljnogledov. Cena najnižje, postrežba točna! 1521

Tvornica zrcal, brusilnica stekla A. VRHOVEC, Ljubljana

Za Gradom št. 9 (na koncu Streliške ulice)

Izdeluje vsakovrstna brušena in nebrušena zrcala in stekla, kakor tudi stekla za automobile. Graviranje in matiranje stekla. Popravila stara, pokvarjena zrcala.
1429
Delo. solidno! — Cene konkurenčne

Ustanovljeno leta 1855
Makso Ferjan
Ljubljana

Zvonarska ulica št. 7. Izdelovatelj tehnic in blagajniško ključavničarstvo — Strokovno popravila tehnic vseh vrst po najnižjih cenah 1475

Harmonike

in vsa glasbila popravljajo najceneje in solidno 1849
Karol Janc
Ljubljana
Bohoričeva ulica 9.

Čevliji!

Moški templanci Din 24
Ženski templanci Din 18
Rudolf Tobias
Ljubljana,
Kolodvorska ulica 27, dvorišče. 2113

Kislo zelje, repa

vsaka množina v sod-
čih 25. 50 in 100 kg.
izvrstne kakovosti,
nizka cena, dobavila
Gustav Erkljavec
Ljubljana-Kodeljevo
Povšetova ul. 10

Nogavice, rokavice, volna in bombaž

najceneje in v veliki izbiri pri
KARL PRELOG
Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg

Pozor!

Oddati imam lepe dekoracijske rastline, lovorje, palme, in veliko množino manjših rastlin. Se priporoča **Pa. el Šimenc**, vrtnarsko podjetje Sv. Križ-Ljubljana, cvetličarna Sv. Petra cesta 83, Telefon št. 27-29. 1910

Telefon št. 26-79
FAGA, cementni izdelki Ljubljana, Rožna dolina. 1687

Kdor
hoče elegantno oblačen biti, naj se zgleda pri

Gombocu
Maribor
Aleksandrova cesta 24

Bogata, miklavževa najlepša in najcenejša darila

nudi svojim cenj. odjemalcem staroznana trdka 2415

F. M. SCHMITT
Pred Škofijo št. 2 LJUBLJANA Lingarjeva št. 4

Garantirana konstrukcija!

FRANC JAGER
tapetništvo
Ljubljana, Sv. Petra c. 28
priporoča svoje najmoderneje fotelje vseh vrst, modroce, otomane, žimo, zložljive postelje, patentne divane i. t. d. 549

Najmodernejša oblika!

Stavbeno, galanterijsko in umetno kleparstvo

VINKO MALENEŠEK
LJUBLJANA
Kolodvorska ul. 18

Podiranje in pocinjenje vsakovrstnih železnih izdelkov
Točna postrežba
Cene solidne 1641

Zakon

o uradnikih
(U. Z.) Nujno potreben vsakemu državnemu uradniku, dobile v upravi Jugoslovanske, Ljubljana, Gradišče 4. Knjižica obsega 194 strani, od katerih odpade 17 na stvarno kazalo. Cena 18 Din. Za poštnino 1 Din v znamkah. Naročite ga še danes, ker je zaloga majhna.

Splošno ključavničarstvo

Specialna popravila durnih zapirav (Türschließer) in stalno na zalogi konzole za zastave (Fahnenstützen) Nizke cene!
Matzelle Rudolf
Ljubljana,
Sv. Petra cesta 45
2114

Če se slikate

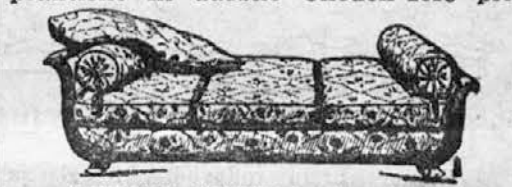
za 6 kart v ateljeju
Josip Pogačnik
dobite zraven brezplačno krasno, natančno podobno risbo. Oglejte si isto neobvezno v ateljeju
Ljubljana, Mestni trg št. 17 1685

Če rabite dobre inštruktorje, prevajalce iz vseh jezikov, risarje, prepisovalce, reklamna dela in podobno, se obrnite takoj na

Akademski urad dela,
univerza — Ljubljana, Preskrbel Vam bo takoj točno in zanesljivo moč.

Zadovoljni boste z nakupom najnovejše, praktične in udobne Chouch-zofe pri

RUDOLF SEVER-ju, tapetniku
v Ljubljani, Marijin trg 2.
Ima stalno v zalogi in izdeluje po naročilu v vsaki velikosti in obliki. Blago na izbero.

samo od producentov kupuje in mlinom prodaja za račun »Prizada«
Gospodarska zveza, Ljubljana

Trgovsko zastopstvo

poljudne stroke sprejme uveden trgovcev z dobrim in uglašenim nastopom. Na razpolago tudi trg. lokal in kleti z ev. točilno pravico v centru mesta. Cenj. ponudbe na »Zastopnik« Ljubljana, poštni predal 349. 2424

L. MIKUŠ
Ljubljana - Mestni trg 15
Telefon št. 2282
Ustanovljeno 1839
Na malo! Na veliko!

TISKOVINE
vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!
TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, GREGORČEVA 23
Tel. 25-52, Telegram: Tiskarna Merkur

Hranilnica Dravske banovine

Ljubljana — Celje — Maribor

Nalaganje prihrankov na hranilne knjižice in v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji in popolnoma varno.

Za vloge in vse obveznosti jamči dravska banovina z vsem premoženjem in z vso davčno močjo.

Noblesse
JUVAN
LAVNICAR

LJUBLJANA - PALAČA VIKTORIA

TO JE ZNAMKA OBLEKE TISTIH
DAM IN GOSPODOV
KI SO ZGLEDNO ELEGANTNI
OB NEPRETIRANIH IZDATKIH

TVRDKA JAKOB FLIGL DEDIČI

Kleparstvo in vodovodna instalacija
Ljubljana, Gregorčičeva ulica 5
Telefon 33-53 — Rimska cesta 2

se priporoča c. občinstvu

za popravila kopalnih peči, izdelavo
kopalnih banj, bakrenih kotličev za
štedilnike i. t. d.

Dalje izvršuje vsa v stroko spadajoča
popravila solidno in ceno. Najku-
lantnejša postrežba. Odgovarjajoči ma-
terijal. 2203

Otomane

Najcenejše in najboljše modroce,
feder-modroce, pat. divane in
fotelje ter garniture Vam nudi

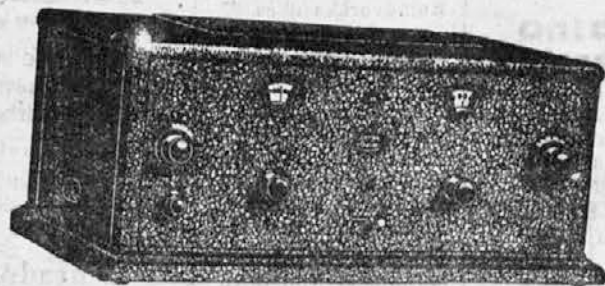
F. Sajovic,

Ljubljana, Stari trg 9

ZAMENJAMO

VAŠ RABLJENI BATERIJSKI APA-
RAT ZA NOVO TIPO ZA POPOLEN
PRIKLJUČEK NA ELEKTRIČNI
TOK, PROTI ZMERNEMU DOPLA-
ČILU, KI GA JE MOŽNO PLACATI
TUDI V OBROKIH

ZAHTEVAJTE TAKOJ PO-
NUDBE Z NAVEDBO APA-
RATA, KI GA HOČETE
ZAMENJATI 2282

**Radio
Ljubljana**

Miklošičeva
cesta 5

Za soboslikarska,

pleskarska in trkoslikarska dela se priporoča

419 **Tone Malgaj**

družba z o. z., LJUBLJANA, Kolodvorska ul. 6

**Najboljši
nakup
za
zimo**

nogavic in rokavic za moške, ženske in
otroke, pletenin, maj, jumperjev in pu-
loverjev, žepnih robcev, kravat, sraje,
gumov, čipk in vezenin, volne in bom-
baža, ročnih torbic, aktovk, dežnikov,
vseh potrebščin za šivilje, krojače, čev-
ljarje, sedlarje in tapetnike
samo pri 2200

Jos. Petelinc, Ljubljana
ZA VODO

V najkrajšem času izide

Obrtni zakon

v avtoriziranem sloven-
skem prevodu. Cena broš.
Din 20,- vez. Din 25,-,
s poštnino Din 3,- več.

Naroča se v tiskarni

„Merkur“, Ljubljana, Gregorčičeva 23

Pohištvo

Spalnice iz trdega in mehkega lesa kakor tudi
razno drugo pohištvo dobite **najceneje** pri

MATIJA ANDLOVIC

1506 LJUBLJANA, Komenskega ul. 34

Drva - premog - trame

in deske dobite pri

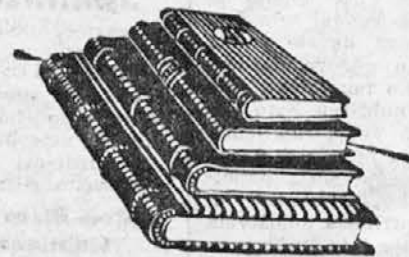
Josip Prelesnik nasl. Drobniča

LJUBLJANA, Janševa ulica. - Telefon 3389

Državni in samoupravni uradniki dobijo tudi
obroke. Dostavljeno na dom. Cene ugodne.

1519

Vsakovrstne trgovske knjige, štra-
ce, mape, notese, herbarije, odje-
malne knjižice, bloke, zvezke itd.

nudim po skrajno ugodnih cenah!
NA DEBELO! NA DROBNO!

ANTON JANEŽIČ

LJUBLJANA, Florijanska ulica 14

Knjigoveznica in črtalnica trgovskih knjig

Telefon šte. 3220

Za stavbno sezono

se priporoča

slavnemu občinstvu in cenjenim zavodom stara
renomirana splošno kleparska in vodovodna
instalacijska tvrdka

Delo solidno! Cene konkurenčne!

Poslovalnica: Novi trg št. 5

Delavnica: Rimska c. 2. in Gregorčičeva ul. 5

S spoštovanjem Telefon 3353

JAKOB FLIGL DEDIČI

LJUBLJANA

1439

Za:

**Dom
obrt in
industrijo**

DÜRKOPP
ŠIVALNI STROJI

ZALOGA:

LUDV. BARAGA
LJUBLJANA

SELENBURGOVA ULICA 6
TELEFON 29-80

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Brzojavni naslov: KREDIT LJUBLJANA

Obrestovanje vlog, nakup in pro-
daja vsakovrstnih vrednostnih pa-
pirjev, deviz in valut, borzna na-
ročila

Ljubljana

Prešernova ul. št. 50
(v lastnem poslopu)

Telefon št. 2040, 2457, 2548, 2706 in 2806

Predujmi in krediti vsake vrste,
eskompt in inkaso menic, in kupo-
nov, nakazila v tu- in inozemstvu.
safe-deposits itd.